Ազգ
Azg
10 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2007 ՇԱԲԱԹ 25 (3677)

Անվտանգության քաղաքականության կոնֆերանս Մյունխենում

Հայաստանի արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանն այսօր կմեկնի Գերմանիա՝ մասնակցելու փետրվարի 9-11-ը Մյունխենում մեկնարկած Անվտանգության քաղաքականության 43-րդ կոնֆերանսին: Ինչպես տեղեկացնում է ՀՀ արտգործնախարարությունը, խորհրդաժողովի շրջանակներում նախատեսված են մի շարք երկկողմ հանդիպումներ, մասնավորապես նախարար Օսկանյանը կհանդիպի Եվրոմիության նախագահող Գերմանիայի ներկայացուցչի եւ Վրաստանի ԱԳ նախարար Գելա Բեժուաշվիլու հետ:

Համաժողովի շրջանակներում հեղինակավոր փորձագետներ ու քաղաքական գործիչներ, տարբեր միջազգային կազմակերպությունների ղեկավարներ կքննարկեն արեւմտյան երկու հիմնարար կառույցների՝ Եվրոմիության եւ ՆԱՏՕ-ի գործունեությանը վերաբերող հարցեր: Ի թիվս այլ խնդիրների, համաժողովի մասնակիցները կանդրադառնան Մերձավորարեւելյան կարգավորմանը, Իրանի միջուկային ծրագրին եւ Կոսովոյի հակամարտությանը: Նշենք, որ Օսկանյանը համաժողովի աշխատանքներին մասնակցելուց հետո կմեկնի Քյոլն՝ հայ համայնքի ներկայացուցիչների հետ հանդիպման:

Քաղաքական շահարկման հնարավոր հետեւանքները

ՎԱՐԴԱՆ ՕՍԿԱՆՅԱՆ

Երեկ երեկոյան ՀՀ արտգործնախարարությունը հրապարակման համար «Ազգ»-ին տրամադրեց արտգործնախարար Վ. Օսկանյանի հետեւյալ հոդվածը, որի ռուսերեն եւ անգլերեն թարգմանություններին կարելի է ծանոթանալ մեր կայքէջում:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

Կարդալով վերջին երկու օրվա մամուլը, ցանկանում եմ արձագանքել այն հրապարակումներին, որոնք արվեցին իմ այն հայտարարությունից հետո, որ Կարս-Ախալքալաք-Թբիլիսի-Բաքու (ԿԱԹԲ) երկաթգիծը չի հանգեցնի Հայաստանի մեկուսացմանը եւ չի կարող լրացուցիչ վնաս հասցնել Հայաստանի տնտեսությանը:

Ես մեծ հարգանք ունեմ մեր մամուլի ներկայացուցիչների հանդեպ եւ գիտեմ, որ նրանք ոչ միամիտ են, ոչ էլ անուշադիր եւ որ չեն կարող չտեսնել ամենաակնհայտ իրականությունը: Այս ամենով հանդերձ, ինձ խիստ զարմացրեցին այն պարտվողական տրամադրություններ, որոնք տեղ են գտնում մեր մամուլում եւ ամենատարբեր հրապարակային ելույթներում:

Ես հասկանում եմ, որ այդ արտահայտություններն ունեն որոշակի «օբյեկտիվ» հիմքեր. սպասվում է թեժ նախընտրական պայքար, եւ յուրաքանչյուր ուժ փորձում է որոշակի շահաբաժիններ ձեռք բերել՝ առիթ եւ անառիթ կերպով շահարկելով ինչ-ինչ հարցեր՝ ակամա շատ հաճախ հակադրվելով, մեր գնահատմամբ, մեր իսկ ազգային շահերին: Այս համատեքստում ես հասկանում եմ շարժառիթները, սակայն չեմ կարող արդարացնել: Քանի որ խոսքն առնչվում է ընտրություններին, ապա նման քայլերով փորձեր են արվում համապատասխան տրամադրություններ արմատավորել որքան հնարավոր է բավական լայն ընտրազանգվածի մեջ: Սա է, որ կարծում եմ վտանգավոր է, եւ հենց այն է ինչ ցանկանում են մեր հակառակորդները:

Զննադատելով իմ գնահատականը, որ գործարկվելու պարագայում այս երկաթգիծը լրացուցիչ տնտեսական խնդիրների առջեւ չի կանգնեցնի Հայաստանին՝ իմ քննադատները չեն ներկայացնում որեւէ փաստարկ: Դատենք միասին. ի՞նչ հավելյալ բարդություններ կարող է առաջացնել Կարս-Ախալքալաք գիծն այս առումով:

Տես էջ 3

«Եթե իմանայի, որ «իրազեկիչ» է, ես կսպանեի Թունջելին»

Ասում է Հրանտ Դինքի սպանության պատվիրատու Յասին Հայալը

Իմանալով, որ Էրհան Թունջելը որպես «իրազեկիչ» աշխատել է Տրապիզոնի ոստիկանության եւ ժանդարմերիայի համար, Հրանտ Դինքի սպանության պատվիրատու Յասին Հայալը կալանավայրում զայրացած փոխել է նախկին ցուցմունքը, ասելով. «Եթե իմանայի, որ Էրհանն «իրազեկիչ» է, ես կսպանեի նրան»: Մինչ այդ մեր հայրենակցի սպանության ամբողջ պատասխանատվությունն ստանձնած Հայալը նոր ցուցմունքում նշել է, որ Դինքի սպանության վերաբերյալ առաջին խոսակցությունը ծավալվել է դեռեւս 2006 թ. հունվարին, հենց Թունջելի բնակարանում, նա է սպանության կազմակերպիչը, սպանելու հրամանն անձամբ նրանից է ստացել:

Այդ մասին նախորդ օրվա համարներում «Ռադիկալի» գլխավորությամբ նշել էին թուրքական թերթերը, իսկ երեկվա համարներում նշում են Յասին Հայալի նոր խոստովանության մասին: Ըստ դրա, Հայալն ասել է. «Տրապիզոնում «Մակ Դոնալդս» սրճարանի ռմբահարման որոշումն Էրհանի հետ 2004 թ.-ին ենք կայացրել: Պայթուցիկը պատրաստել էր Թունջելը: Երբ ինձ կալանեցին «Մեծ միասնություն» կուսակցության ղեկավարներից Հալիս Էգեմենն ու Տրապիզոնի քաղաքային վարչության նախագահ Յաշար Ձիհանն ինձ բանտում օգնում էին ուտելիքով, նրանք միաժամանակ հազար լիրա են տվել (որը համարժեք է 750 ԱՄՆ դոլարի)»:

Վերոհիշյալ կուսակցության քաղաքային վարչության նախագահ Ձիհանը, թուրքական NTV-ի տվյալներով, հաստատել է Յասին Հայալին բանտում փողով օգնելու վերջինի տնդրումը, պայմանավորելով դա մարդասիրական նկատառումներով: Համենայն դեպս, նույն աղբյուրի համաձայն, Հրանտ Դինքի սպանության պատվիրատու Յասին Հայալի նոր ցուցմունքի հիման վրա թուրքական ոստիկանությունը երեկ եւս մեկ ձերբակալություն է կատարել Տրապիզոնում:

Հ. Ձ.

Ինչո՞ւ է շտապում արդարադատության նախարարը

Արդարադատության նախարարության հասարակայնության հետ կապերի վարչությունը երեկ տարածեց հաղորդագրություն առ այն, որ նախարար Դավիթ Հարությունյանը առաջիկա խորհրդարանական ընտրություններին կմասնակցի ՀՀԿ ցուցակով: Հավելվել է նաեւ, թե ՀՀԿ-ին անդամակցելու դիմում Դավիթ Հարությունյանը ներկայացրել է փետրվարի 8-ին: Այս հաղորդագրությունը զարմանք է հարուցում, քանի որ չորեքշաբթի հենց «**Ազգի**»՝ Դ. Հարությունյանին ՀՀԿ համամասնական ցուցակում ընդգրկելու վերաբերյալ հարցին էր վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը պատասխանել, թե փետրվարի վերջին կիմանանք այդ մասին: Մինչդեռ Դ. Հարությունյանի մամուլի պատասխանատուից ստացված հաղորդագրությունը առնվազն հուշում է նախարարի ինչ-որ շտապողականության, ինչ-որ գործընթացներ կանխելու միտումի մասին: Եթե հիշենք նաեւ, որ մի երկու ամիս առաջ էլ մամուլում լուրեր կային, թե նա առաջադրվելու է ՀՅԴ ցուցակով, արդյոք այս լուրի մեջ չկա՞ նախարարի այն մտավախությունը, թե ՀՀԿ-ում եւս առանձնապես ցանկություն չունեն նրան ընդունելու: Հատկապես որ ավանդաբար Դ. Հարությունյանը համարվում է նախագահ Քոչարյանի մերձավոր թիմակիցը: Եվ նա ուզում է փաստի առաջ կանգնեցնել հանրապետականներին: Այլապես՝ ինչո՞ւ այսպիսի շտապողականություն: Հետաքրքրականն այն է, որ երեկ ավելի ուշ Հանրապետական կուսակցության մամուլի պատասխանատու Էդուարդ Շարմազանովը նախ լրատվամիջոցներին հայտնել էր, թե երեկվա դրությամբ կուսակցության կենտրոնական գրասենյակում Դ. Հարությունյանից ստացված դիմում գոյություն չունի, մի փոքր ավելի ուշ փաստել, թե դիմումը ստացվել է: Իսկ հանրապետական Սամվել Նիկոյանն էլ «Ազատություն» ռադիոկայանին երեկ ասել էր, թե լավ կլիներ, որ յուրաքանչյուր ոք, նաեւ նախարարը, համբերեին մինչեւ ամսվա վերջը, նախքան հայտարարություններ չանեին, որովհետեւ խաղի կանոնները դա են պահանջում:

ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒՄ

Մերզլյակովն ու Բրայզան մրցում են լավատեսությամբ

Մամեդյարովի բառապաշարում միայն ափյուռքն էր պակաս

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ռուսաստանցի համանախագահ Յուրի Մերզլյակովը, «Թրենդ» գործակալության վկայությամբ, համաձայն չէ ամերիկացի համանախագահ Մեթյու Բրայզայի այն կարծիքին, թե ղարաբաղյան հարցի կարգավորման հիմնական տարրերն արդեն համաձայնեցված են եւ մնացել են միայն տեխնիկական տարրեր: Մերզլյակովը կարծիք է հայտնել, որ դեռ չհամաձայնեցված խնդիրները տեխնիկական չեն: Մերզլյակովը հիշեցրել է Ադրբեջանի արտգործնախարարի հայտարարությունն այն մասին, թե տականներից մնացել է մեկ-երկու հարց:

Ռուսաստանցի համանախագահը տեղեկացրել է, որ համանախագահներն աշխատում են Հայաստանի եւ Ադրբեջանի արտգործնախարարների հերթական հանդիպման ուղղությամբ, սակայն դեռեւս վերջնական պայմանավորվածություն ձեռք չի բերվել: Ինչ վերաբերում է նախագահների մակարդակով հնարավոր հանդիպմանն, ապա Մերզլյակովի կարծիքով, մինչեւ Հայաստանի խորհրդարանական ընտրությունները նման հանդիպում թերեւս չլինի: Եվ մինչ ռուսաստանցի համանախագահն առանձնակի կանխատեսումներ չի անում ղարաբաղյան հարցի կարգավորման ժամկետների առնչությամբ, ԵԱՀԿ խորհրդարանական վեհաժողովի նախագահ Գորան Լենմարկերը կարծիք է հայտնում, թե 2007 թ. վերջակետ կդնի ղարաբաղյան հակամարտության հարցին:

Ադրբեջանական լրատվամիջոցների մեջբերմամբ, Լենմարկերը նշել է, թե կգտնեն այնպիսի լուծում, որ ձեռնտու կլինի երկու երկրներին: Ընդգծելով սեփական լավատեսությունը, Լենմարկերը հիշեցրել է, որ կրակադադարում երկու կողմից էլ զոհեր են լինում:

Ինչ վերաբերում է ԵԱՀԿ ԽՎ-ում ներկայացվելիք ղարաբաղյան հակամարտության վերաբերյալ զեկույցի վերջնական տարբերակի հրապարակմանը, ապա Լենմարկերը հույս է հայտնել, որ խնդիրն ավելի շուտ կկարգավորվի եւ կարիք չի լինի պատրաստել այդ զեկույցը: Միեւնույն ժամանակ Լենմարկերն ընդգծել է, որ այդ զեկույցում ընդգրկվելիք դրույթների հետ համաձայնել է Էլմար Մամեդյարովը:

Մամեդյարովը Լենմարկերի հետ հանդիպմանը հայտարարել է, թե հայկական սփյուռքի ներկայացուցիչները տարբեր երկրներում իրենց գործունեությամբ բացասաբար են ազդում Հայաստանի կառավարության արտաքին քաղաքական ուղղվածության վրա եւ լուրջ վտանգ են պարունակում տարածաշրջանի կայունության եւ ապահովման առումով:

Հետաքրքրական է, թե ադրբեջանական «ճարտասանությունն» այսուհետեւ ինչը կդարձնի սեփական քարոզչության բաղկացուցիչ:

Թռչնագրիպ Թուրքիայում

Թուրքիայի հարավ-արեւելքում գտնվող ֆերմաներից մեկում հայտնաբերվել է 170 սատկած թռչուն, որոնց անկման պատճառը թռչնագրիպն է: «Ռիա Նովոստիի» վկայությամբ, հարեւան գյուղերում թռչնագրիպի տարածումը կանխելու համար սպանվել է 160 ընտանի թռչուն: Երկրի գյուղատնտեսության նախարարությունն էլ հաստատել է, որ թռչունների անկման պատճառն իսկապես թռչնագրիպն է:

Նուբարաշենի աղբավայրն արտանետում է բազմաթիվ թունավոր նյութեր

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՓԵՏՐՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Նուբարաշենի աղբավայրը չի համապատասխանում անհրաժեշտ հիգիենիկ պահանջներին եւ գտնվում է բնակելի տարածքին մոտ՝ 2,2 կմ հեռավորության վրա: Այն անընդհատ ինքնայրման մեջ է եւ արտանետում է բազմաթիվ թունավոր նյութեր՝ դիօքսիններ, ազոտի եւ ծծմբի օքսիդներ, ածխաթթու գազ, իսկ թերայրման ժամանակ նաեւ՝ շմոլ գազ: Ուստի աղբավայրը գոնե պետք է ժամանակ առ ժամանակ հողի շերտով ծածկել:

Ինչպես տեղեկացրեց «Հայ կանայք հանուն առողջության եւ առողջ շրջակա միջավայրի» կազմակերպության ծրագրերի օգնական Քնարիկ Գրիգորյանը, այդ նյութերն առաջացնում են շնչառական ուղիների բորբոքումներ, ալերգիկ հիվանդություններ, քաղցկեղ, նյարդային համակարգի խանգարումներ: Ամենաթունավորը համարվում են դիօքսինները, որոնք աղբի այրման ժամանակ, ինչպես Նուբարաշենի աղբավայրում, այնպես էլ ամբողջ հանրապետությունում, արտանետվում են արտաքին միջավայր եւ ազդում իմունային համակարգի, վերարտադրողական ֆունկցիայի վրա: Ըստ հետազոտությունների՝ աղբավայրերին մոտ գտնվող բնակավայրերում բնածին արատներով երեխաների ծնունդների թիվն ավելանում է:

Ք. Գրիգորյանի խոսքով՝ աճանը տերեւների այրումը նույնպես բացասաբար է անդրադառնում հարակից տարածքների բնակիչների առողջության վրա, քանի որ դրանից մթնոլորտ են արտանետվում տերեւների կլանած վնասակար նյութերը: «Մենք փորձում ենք բացատրել, որ տերեւները կարելի է հավաքել, հողի շերտով ծածկել եւ մի քանի անգամ ջրել: Դրանք քայքայվելով՝ կարող են որպես հումուս ծառայել», ասաց նա:

Ազգային ժողովրդավարական կուսակցության նախագահ Շավարշ Քոչարյանի դիտարկմամբ, այն իրավիճակը, որ այսօր առաջացել է ընդդիմադիր դաշտում, սահմանադրական հանրաքվեի ժամանակ ընդդիմության կեցվածքի արդյունքն է: Եվ նման հեղինակազրկված դաշտեր ընդդիմադիր դաշտը երբեւէ չի ունեցել: Այն ամենեւին միասնական չէ այս տարին, եւ միավորումների միտումներ էլ, կարծես, չեն երեւում, այնպես որ կուսակցությունը մտադիր է միայնակ գնալ խորհրդարանական ընտրությունների, առանձին ծին է, որ դիտի տեղաշարժել, որպեսզի նա գիտակցի, որ այս խորհրդարանական ընտրությունները տարբեր են այնքանով, որ եթե մինչ այս իշխանության խնդիրը լուծում էին նախագահական ընտրությունները (ամենաբարձր մասնակցություն միշտ եղել է նախագահական ընտրություններին), այս անգամ խորհրդարանական ընտրություններն են լուծում իշխանության խնդիրը: Սակայն այս գիտակցումը նույնիսկ կուսակցական դաշտում չկա»:

Փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր, «Արժանապատվություն» կուսակցության նախագահ Լյուդ-

փական անվտանգությունն ապահովելու նպատակով:

Ընդ որում, դա արվում է բացահայտորեն, կարտոֆիլ ու համակարգիչ բաժանելով, եւ հասարակությունը դրանից վատ չի զգում, որովհետեւ ընդունել է խաղի կանոնները:

Նա համոզված է, որ «հասարակությունը ճակատագրական սխալ է կատարել թույլ տալով, որ հենց սկզբից պետական հարստությունն անցնի մի քանիսի ձեռքը, ովքեր պաշտոններ ունեն, կամ նրանց մերձավորներին»: Օրինակ, գործարանը տվել են միայն նրա համար, որ ա-

«Պայքարի են ելել փղերը»

Բայց ընտրությունների շեմին կարիք չկա վայ-կիկոսություն անել

ցուցակով, որում ընդգրկվելու են նաեւ անկուսակցականներ:

Գալիք ընտրությունների հանդեպ ժողովրդի անվստահությանը, ըստ ԱԺԿ նախագահի, այս ընթացքում խիստ նպաստում են 2 բացասական գործոններ. իշխանության ճամբարից մարդկանց գիտակցության մեջ ամրացվում է այն գաղափարը, որ բոլոր հարցերը լուծված են, ձայները գնված: Մյուս, հակադիր բեւեռում «վայ-կիկոսություն» են անում՝ մեկ է, կեղծելու են ընտրությունները, պայքարն անիմաստ է:

Այս երկու գործոնները սնում են ժողովրդի հիասթափությունը, վերացնում հավատը ընտրությունների արդար լինելու հնարավորության հանդեպ: Մինչդեռ նախընտրական միջավայրը կարծես թե բավական բարենպաստ է: Ընտրական օրենսգիրքը բավական բարելավվել է, թեեւ արդար ընտրությունների համար առավել կարեւորը հասարակական մթնոլորտն է: Հայաստանի իշխանությունները երկիրը դեպի բռնապետություն տանելու ազատության ավելի քիչ հնարավորություններ ունեն, ինչպես ասենք, Լուկաշենկոն կամ Իսլամ Քարիմովը: Համենայն դեպս Հայաստանում նախագահը երրորդ անգամ չի ընտրվի: Եվ դա պայմանավորված է արտաքին ազդեցություններով, որոնց նկատմամբ զգայուն են իշխանությունները:

Շավարշ Քոչարյանը նշում է նախընտրական միջավայրի այլ կարեւոր բնորոշիչ եւս. հասարակության գիտակից մասը, այն բարալիկ շերտը, որին չի կարելի ո՛չ կաշառել, ո՛չ պարտադրել, մտադիր չէ ակտիվություն ցուցաբերել: «Այդ զանգվա-

միլա Հարությունյանի նախընտրական դիտարկումներն ավելի խիստ են. «Ես գտնում եմ, որ պայքարի մեջ են մտել փղերը, եւ փոքր կուսակցությունները որեւէ շանս չունեն: Այսօրվա ժամանակահատվածը պետք է ծառայի կուսակցությունների խոշորացմանը, դա առողջ զարգացում կլինի: Ինչ վերաբերում է դաշինքներին, այս առթիվ դեռ խորհրդածում ենք, բայց հավանական եմ համարում միայն գաղափարախոսական դաշինքները»:

Սոցիոլոգն այս ընտրությունները քաղաքական ընտրախավի ընտրություն չի համարում, մինչդեռ դա այդպես պետք լիներ: Դրանք մեծ մասամբ անհատների պայքար են՝ սե-

փականացնեն: Հիմա այդ միանգամից հարստացածները ուզում են ապահովել իրենց անվտանգությունը:

Ընտրողները խոր մոլորության մեջ են նաեւ այն առումով, որ հաջորդ ընտրությունները դիտում են փոքր բիզնեսի, այլ ոչ թե իրենց իրավունքը հաստատելու հնարավորություն: Եվ որոնում են «փրկիչների», փորձում նրանց հետ լեզու գտնել: «Հասարակությունը խոր մոլորության մեջ է, որովհետեւ նա չի հասկացել, որ իրեն օրենքը պետք պաշտպանի, այլ ոչ թե բարի մարդը, որ ինքն իր նվազագույնը պետք ստանա իր աշխատանքից եւ վաստակից, ոչ թե ուրիշի ձեռքից»:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԲՆԱՊԱՀՊԱՆՆԵՐՆ ԱՀԱԶԱՆԳՈՒՄ ԵՆ

Թեղուտի հանքավայրի շահագործումը կոլեկտիվ հանցագործություն է

Բնությանը հասցվելիք վնասը կոպեկներով է գնահատվել

«Ես կարծում եմ, որ մենք գործ ունենք մի շատ խոշոր, կոլեկտիվ հանցագործության հետ, երբ «Էյ Սի Փի» ընկերությունը եւ բնապահպանության նախարարությունը, օրենքները տրորելով, ձեռք ձեռքի տված ոչնչացնում են հայոց բնությունը», երեկ Գրողների տանը կայացած ասուլիսում հայտարարեց Հայաստանի կանաչների միության նախագահ **Հակոբ Սանասարյանը**: Խոսքը վերաբերում է Լոռվա մարզի Թումանյանի շրջանում գտնվող Թեղուտի հանքավայրի շահագործման ծրագրին, որին ձեռնամուխ է եղել «Հայկական պղնձի նախագիծ» («Էյ Սի Փի») ընկերությունը: «Էյ Սի Փի» ընկերության բաժնետոմսերի 81 տոկոսը պատկանում է Գերմանիայում գրանցված ընկերությանը, իսկ 19 տոկոսը՝ Վալերի Մեջլումյանին:

Առաջին անգամ փորձ է արվում հանքահանման տակ դնել անտառային տարածքը, երբ ցարիզմի ու խորհրդային տարիներին անգամ նման բան չի եղել: Մասնագետների բացատրությամբ՝ որովհետեւ հանքաքարի մեջ իրականում և՛ւ մոլիբդենը, և՛ւ պղինձը շատ ցածր պարունակություն ունեն: Այստեղ ընդամենը 40-50 մլն տ-ի սահմաններում մի քիչ հարուստ շերտ կա, որը հեշտությամբ հնարավոր էր փակ հանքի, թունելի եղանակով շահագործել, այսինքն, առանց բնությանը վնաս տալու:

Հիմա ստորոնալիքի տակ են ոչ միայն տարածքի անտառները, այլեւ ողջ էկոհամակարգը, հիմքը, որի վրա ստեղծվում են բուսական ու կենդանական աշխարհները, ջրագոյացման համակարգերը:

Թեղուտի հանքավայրում հանվելու, վերամշակվելու է 175 մլն տ հանքաքար, այդքան են պաշարները, ինչպես իրենք են ասում:

Սակայն խորհրդային տարիներին հաշվարկված ցուցանիշը, հետո նույնը հաստատեցին կանադացիները, մոտավորապես 522 մլն տ է:

Հակոբ Սանասարյանը հայտարարում է, որ շահագործման նախագիծը բացահայտ կեղծիքներ է պարունակում. ծրագրի գործողությունները միտումնավոր կիսատ են ներկայացված, 2 փուլով, որն աննախադեպ է այս կարգի խոշոր ծրագրերի համար: Բուսակենդանական աշխարհի, էկոհամակարգի, ջրային, բնական օբյեկտներին հասցվելիք տնտեսական վնասը ծայրաստիճան ցածր է գնահատվել՝ «ծիծաղելի, վիրավորական, կոպեկներով»: «Այս մութ ծրագիրը հակասում է ՀՀ օրենքներին, եւ ՀՀ կողմից վավերացված միջազգային պայմանագրերին: Շահագործողներն ասում են, որ ունեն էկոլոգիական փորձաքննության դրական եզրակացությունը: Արդեն ապացուցված է, որ բնապահպանության նախարարությունը նախագիծն ընդունել է օրենքի կոպիտ խախտումներով: Նա տեսնելով հանդերձ, որ նախագիծը չի համապատասխանում նորմատիվային կանոններին, թերություններ կան, կիսատ է, շատ բան կոծկված է, առանց որեւէ փորձաքննություն իրականացնելու, հենց այնպես, ընդունել է փաստաթուղթը: Նախագծում բացակայում են գյուղատնտեսության, առողջապահության, մշակույթի նախարարությունների համաձայնություններն ու եզրակացությունները»:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Փետրվարի 10 Ռուսաստանում դիվանագետների օր

Ռուսաստանի արտաքին գործերի նախարարության 200 ամյակի կապակցությամբ նախագահ Պուտինը 5 տարի առաջ՝ հոկտեմբերի 31-ին հրամանագիր է ստորագրել, որով փետրվարի 10 դարձել է դիվանագետի օր: Հենց այդ օրը, 1549 թ. թվագրմամբ է հայտնի Ռուսաստանի արտաքին գերատեսչության դեսպանի ամենահին հրամանագիրը:

Տոնի կապակցությամբ ամեն տարի Ռուսաստանի Դաշնության ԱԳ աշխատակիցները ծաղիկներ են դնում խորհրդային տարիներին դիվանագիտության զարգացմանը նպաստած անձանց հուշաքարերին: Այդ կապակցությամբ երեկ՝ փետրվարի 9-ին Հայաստանում ՌԴ դեսպանատունը կազմակերպել էր այց Զոն Կիրակոսյանի, Անտոն Քոչինյանի, Ասքանազ Մռավյանի, Սուրեն Թովմասյանի, Սահակ Կարապետյանի, Գեորգի Հովհաննիսյանի, Բալաբեկ Մարտիրոսյանի, Հենրիկ Լիլոյանի եւ այլոց շիրիմներին:

Ն. Պ.

«Հայաստանի ազգային ատլասի» լույս ընծայումը նաեւ քաղաքական նշանակություն ունի

Ատլասի 40 քարտեզներում ներառված է նաեւ Լեռնային Ղարաբաղը

«Հայաստանի ազգային ատլասի» առաջին հատորի լույսընծայումը այս ոլորտի մասնագետների համար վերջին 15 տարիների ամենակարեւոր իրադարձությունն էր: Սա նրանց միասնական տեսակետն էր, որն արտահայտվեց անշարժ գույքի կադաստրի կոմիտեում տեղի ունեցած ատլասի լույս ընծայմանը նվիրված միջոցառման ժամանակ:

Ինչպես տեղեկացրեց կոմիտեի նախագահ **Մանուկ Վարդանյանը**, որը համակարգում էր ատլասի ստեղծման աշխատանքները, երբ 5 տարի առաջ երբ սկսվեց այդ գործընթացը, որոշակի թերահավատություն կար ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ կադրերի առումով: Սակայն հաջողվեց այդ ընթացքում ձեռք բերել նորագույն սարքավորումներ եւ ստեղծել քարտեզագրական ծավալուն նյութը: 40-ից ավելի տարբեր քարտեզներ են ընդգրկված ատլասում, որոնք ստացվել են արբանյակային կայանի լուսանկարներով: 1000 օրինակով լույս տեսած ատլասը ֆինանսա-

վորվել է պետական բյուջեից: Այն կտրամադրվի պետական կառավարման մարմիններին, ուսումնական եւ գիտական հաստատություններին: Միաժամանակ կադաստրի կոմիտեի նախագահը տեղեկացրեց, որ կառավարության որոշմամբ նախատեսվում է հրատարակել եւս 1500 օրինակ, որը կվաճառվի 21 հազար դրամ կազմող ինքնարժեքով: Ստացած գումարը կուղղվի ատլասն անգլերեն թարգմանելու եւ արտերկրի Հայաստանի դեսպանատներին, միջազգային կազմակերպություններին տրամադրելու նպատակով:

«Սա ինչ-որ առումով քաղաքական նշանակություն ունեցող հարց է: Մենք որոշեցինք, որ ատլասը պետք է ներառի նաեւ Լեռնային Ղարաբաղը», ասաց Մանուկ Վարդանյանը: Նա այս աշխատությունը համարեց ֆունդամենտալ գործ, որտեղ ներկայացված են մեր երկրի տնտեսաաշխարհագրական տվյալները, իսկ երկրորդ հատորը նվիրված կլինի պատմաաշխարհագրական տվյալների ներկայացմանը: Այն նախատեսվում է հրատարակել մինչեւ այս տարեվերջ: Հայաստանի ազգային ատլասը հրատարակվել էր միայն մեկ անգամ՝ 1961 թ.-ին, Մոսկվայում: 46 տարի հետո «Հայաստանի ազգային ատլասը» հրատարակվում է Հայաստանում: «Հայաստանն այսօր ինքնուրույն կարող է ստեղծել ցանկացած քարտեզագրական նյութ», համոզմունք հայտնեց կոմիտեի նախագահը:

Ատլասի խմբագրական խորհրդի պատասխանատու խմբագիր **Լեմվել Վալեսյանը** նշեց, որ սկզբնական շրջանում ինքը նույնպես թերահավատ էր այս ձեռնարկի հաջող իրականացման հարցում, բայց ժամանակի ընթացքում համոզվեց, որ դա հասունացած խնդիր էր: Գիտնականը հայտնեց, որ ինքը նոր է վերադարձել Նոր Զելանդիայից, որտեղ քարտեզագրությունը շատ բարձր մակարդակի վրա է, բայց դրանք ստեղծվելով այդ երկրում, հրատարակվում են Չինաստանում:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ավտոակոիվը ողբերգական վախճանով ավարտվեց

Փետրվարի 9-ին, ժամը 03.00 Երեւանի Կամոյի թիվ 76 միջն. դպրոցի մոտ ավտոակովի բռնվածները վեճը լուծել են դանակահարությամբ: Նշված վայրից կրծքավանդակի եւ աջ թիակի մասերում ստացած վնասվածքներից 1986 թ. ծնվ. Գոռ Յաղուբյանը մահացել է: Դեպքի վայր մեկնած օպերխումբը պարզել է, որ Գոռ Յաղուբյանը, նրա ընկերներ Գագիկը, Պետրոսը, Աբելը եւ մյուս կողմից՝ Հարությունը, Ղազարը եւ Արմենը վեճ են ունեցել եւ այդ վիճաբանության ժամանակ Հարությունն իր մոտ եղած դանակով հարվածել է Գ. Յաղուբյանին, որը ստացած վնասվածքներից մահացել է: Ավելի ուշ ոստիկանության Կենտրոնականի եւ Արաբկիրի բաժնի աշխատակիցները Խնկո Ապոր փողոցի թիվ 8 տնից բերման են ենթարկել 1989 թ. ծնվ. Հարություն Աղիլխանյանին, 1980 թ. ծնվ. Ղազար Ղազարյանին եւ 1986 թ. ծնվ. Արմեն Սարգսյանին: Հանգամանքները պարզվում են, քննությունը վարում է համայնքի դատախազությունը:

Մ. Մ.

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԵ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետութեան 47
ֆաքս 374 10 562863
e-mail azg@azg.am
azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրեայ լրահաւաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածք «Ազգ»-ի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
Գ տառով յօդուածները գովազդային են, որոնց բովանդակութեան համար խմբագրութիւնը պատասխանատուութիւն չի կրում:
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 374 10 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ըստ Արման Կիրակոսյանի, Կարս-Ախալքալաքը Հայաստանը շրջանցելու թուրքական քաղաքականության շարունակությունն է

Հրանտ Դինքի հուղարկավորությանը մասնակցելու Թուրքիայի ղեկավարության հրավերին արձագանքելու որոշումն, ըստ պատվիրակությունը գլխավորած Հայաստանի փոխարտգործնախարար Արման Կիրակոսյանի, կայացել է կարճ ժամանակահատվածում: Այցելությունը եղել է հուզիչ, տպավորիչ ստամբուլյան հասարակության 500 հազարանոց մասնակցությամբ, որ Կիրակոսյանը որակեց որպես համերաշխության ցույց, շարժում: Հայ, թուրք եւ Ստամբուլում բնակվող այլազգիների բազմահազար ներկայացուցիչներին միավորողը Հրանտ Դինքի պայքարն էր Թուրքիայի ժողովրդավարացման համար:

Մամուլի ազգային ակումբում «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում հյուրընկալված Արման Կիրակոսյանը տեղեկացրեց, որ հենց հուղարկավորության երեկոյան հեռախոսազրույց է ունեցել Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլի հետ, իսկ հաջորդ օրն արդեն կայացել է երեքժամյա հանդիպում Թուրքիայի ԱԳՆ ներկայացուցչի հետ: Անդրադառնալով հայ-թուրքական հարաբերություններում պաշտոնական առնչություններին՝ փոխարտգործնախարարը հիշատակեց Թուրքիայի վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի նամակը Հայաստանի Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին, որով առաջարկվում էր պատմաբանների հանձնաժողով ստեղծել Հայոց ցեղասպանության հարցի ուսումնասիրման նպատակով:

Դրան հետեւած պատասխան նամակով առաջարկվում էր ձեւավորել միջկառավարական հանձնաժողով, քանի որ անհնար է հարաբերությունների կարգավորման հարցը թողնել պատմաբաններին: Հենց այստեղից է հայ-թուրքական սահմանը բացելու Հայաստանի եւ Թուրքիայի դիրքորոշումների տարբերությունը, այսինքն՝ եթե Հայաստանը համագործակցությամբ է ցանկանում գնալ հարաբերությունների կարգավորման, ապա Թուրքիան դրա համար առնվազն երկու նախապայման է տեսնում. ցեղասպանության հարցը եւ ղարաբաղյան հարցի կարգավորման խնդրում ադրբեջանական դիրքորոշմանը սատարելն ու դրա լուծումը:

«Ազգի» հարցին, թե արդյոք ղարաբաղյան հարցի կարգավորումը չի՞ դարձել առաջին նախապայման սահմանի բացման եւ հարաբերությունների կարգավորման համար, Կիրակոսյանը պատասխանեց, որ ադրբեջանական լրատվամիջոցների հաղորդմամբ, Թուրքիայի վարչապետ Էրդողանի նման հայտարարությունը չի հաստատվել թուրքական աղբյուրներում, թեեւ հարկ է փաստել, որ ղարաբաղյան թեման առկա է եղել որպես նախապայման:

Ի պատասխան Կարս-Ախալքալաք երկաթգծի նախագծին վերաբերող հարցերի՝ Արման Կիրակոսյանը շրջանակային համաձայնագրի ստորագրումը որակեց Ադրբեջանի հետ ձեռք-ձեռքի Թուրքիայի՝ Հայաստանը շրջանցելու քաղաքականության շարունակություն: Իսկ Իրան-Հայաստան երկաթգծի հնարավոր շինարարության մասին փոխարտգործնախարարը հաստատեց, որ նման խոսակցություններն իրական հիմք ունեն, կա երկու երկրների ցանկությունը, այդ ուղղությամբ տարվում են աշխատանքներ:

«Ազգը» փոխարտգործնախարարին խնդրեց մեկնաբանել այն հանգամանքը, որ Միացյալ Նահանգների Ներկայացուցիչների պալատում Հայոց ցեղասպանության 106 բանաձեւի դեմ քարոզչություն իրականացնելու համար ԱՄՆ այցելության պատրաստվող թուրք պատգամավորների պատվիրակությունը չի գնա Նահանգներ: Հարցին, թե արդյոք կարելի՞ է դա ընդունել որպես Թուրքիայի արտգործնախարարին 106 բանաձեւը չընդունելու ԱՄՆ վարչակազմի կողմից երաշխիքների տրամադրմամբ կամ, ընդհակառակը, դրանց բացակայությամբ, Արման Կիրակոսյանը նշեց, որ այցելության չկայանալու որեւէ պատճառ չի կարող նշել: Սակայն նկատի առնելով, որ ԱՄՆ Ներկայացուցիչների պալատի Նախագահ Նենսի Փելոսին մերժել էր Թուրքիայի ԱԳ նախարարի հանդիպման խնդրանքը, թերեւս ոչ բարենպաստ պայմաններ կան թուրք պատգամավորական խմբի այցելության համար:

Ա. ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Քաղաքական շահարկման հնարավոր հետեւանքները

1-ին էջից

Իրականությունն այն է, որ եթե մենք հաշվի առնենք այն տնտեսական վիճակը, որ առկա է այսօր եւ որը գոյություն է ունեցել վերջին 15 տարիներին, ապա ակնհայտ է, որ այս նոր երկաթգիծը չի կարող լրացուցիչ վնաս հասցնել Հայաստանի տնտեսությանը: Եթե գոյություն ունեցող Կարս-Գյումրի-Թբիլիսի երկաթգիծն աշխատեր, եւ այս նորը փոխարիներ նրան կամ զուգահեռաբար գործեր, ապա կարող էինք ասել, որ նոր երկաթգիծը Հայաստանի տնտեսության վրա վատ հետեւանքներ կունենա: Այդուհանդերձ, իրականությունն այլ է:

Այս քննադատությունն ընդունելի կլիներ, եթե հայ-թուրքական սահմանը փակ լիներ Հայաստանի պատճառով, եւ Կարս-Գյումրի-Թբիլիսի երկաթգիծը չգործեր Հայաստանի պատճառով կամ եթե Հայաստանը նախապայմաններ առաջադրեր Թուրքիայի հետ հարաբերությունները կարգավորելու համար:

Այս դեպքում էլ հստակորեն իրականությունը բոլորովին այլ է: Այսօր սահմանը փակ է Թուրքիայի պատճառով, որովհետեւ Հայաստանը մերժում է ընդունել Թուրքիայի պահանջները: Բոլոր նրանք, ովքեր պնդում են, որ գազամուղը, կամ նավթամուղը, կամ երկաթգիծը կարող էին անցնել Հայաստանի տարածքով, պետք է որ քաջ գիտակցեին, որ դա հնարավոր էր իրագործել միայն հրաժարվելով մեր համար ազգային շահ եւ արժեք ձեւավորող որոշակի հարցերում մեր իրավունքներից: Սա է այն գինը, որ մենք պետք է վճարեինք, բայց որը չենք արել:

Սա է քաղաքական իրողությունը, եւ հնարավոր չէ անտեսել այս ճշմարտությունը եւ անպատասխանատու կերպով պնդել, որ նման քաղաքական մրցոլորտում իրադարձությունները կարող էին այլ կերպ զարգանալ:

Թեմային քիչ թե շատ առնչվող մասնագետներն ու կազմակերպությունները այս ծրագիրը գնահատել են եւ շարունակում են գնահատել տնտեսապես դեռեւս ո՛չ լիովին հիմնավորված եւ տարածաշրջանային համագործակցության համար քաղաքականապես վտանգավոր: Այդ են վկայում նաեւ ԱՄՆ, ԵՄ եւ այլ երկրների կողմից պետական մակարդակով այս ծրագրին չաջակցելու որոշումները:

Մեր կողմից եւս այս ծրագիրն առաջին հերթին գնահատվում է որպես քաղաքական եւ Հայաստանի վրա հավելյալ ճնշման ու որոշակի զիջումների դրդելու հերթական փորձ: Այս համատեքստում այդ ծրագիրը հավելյալ բարդություններ կարող է առաջացնել առանց այն էլ բարդ մեր տարածաշրջանում:

Անցած տարիների փորձը պետք է որ դաս լիներ մեր հակառակորդներին, որ նման քայլերով եւ նման լեզվով հնարավոր չէ Հայաստանի հետ խոսել, հատկապես Լեռնային Ղարաբաղի խնդրի առնչությամբ: Կան հարցեր, որ անսակարկելի արժեքներ են մեզ համար: Մենք բազմիցս կրկնել ենք եւ այսօր էլ հուսախաբ կանենք Ադրբեջանին եւ նրա թիկունքին կանգնած որոշակի ուժերին. Ղարաբաղը հայերիս համար առեւտրի ենթակա խնդիր չէ: Այս տեսանկյունից Ղարաբաղն անսակարկելի էր Բաքու-Ջեյհանի, անսակարկելի է Բաքու-Ախալքալաք-Կարսի ժամանակ եւ միանշանակ անսակարկելի կլինի ապագայում:

Այստեղ մեր մոտեցումն այլ է. մենք գտնում ենք, որ որքան տարածաշրջանային համագործակցությունը խորանա, որը կներառի տարածաշրջանի բոլոր երկրները, այնքան կթուլանա առկա լարվածությունը, այնքան ավելի շատ եւ ամուր հիմք կլինի փոխադարձ վստահության համար, այնքան ավելի կուժեղանա փոխկապվածությունն իրար: Այս ամենն իրենց հերթին միանշանակորեն կստեղծեն մի այնպիսի, ներկայիցս տարբեր այլ միջավայր, որտեղ ավելի դյուրությամբ կկարողանան իրենց լուծումները գտնել նաեւ շատ եւ շատ, այդ թվում նաեւ ամենաբարդ թվացող քաղաքական հարցերը: Եվ սա պարզապես դիրքորոշում չէ, այլ մեր ամենօրյա աշխատանքային ուղեգիծը:

Ինձ ավելի շատ մտահոգում է ոչ թե քաղաքական շահարկումը, այլ այդ շահարկման հնարավոր հետեւանքը՝ պարտվողականության սերմանումը մեր ժողովրդի մեջ:

Մենք այսօր մեկուսացված Հայաստան չէ, որ ունենք: Մենք այսօր ունենք երկու հարեւան, որոնք նպատակադրված փորձում են մեկուսացնել Հայաստանին:

Եվ, չնայած այդ ջանքերին, մենք ունենք ակտիվ Հայաստան եւ որոշ դեպքերում շատ ավելի ակտիվ եւ ներգրավված, քան այդ նույն երկու հարեւանները՝ սկսած Եվրամիությունից մինչեւ Եվրախորհուրդ, ԱՊՀ ու ՆԱՏՕ, Սեւծովյան տնտեսական համագործակցություն եւ միջազգային այլ կազմակերպություններ: Որտե՞ղ է մեկուսացումը: Ժամանակն է վերջ դնել այս ինքնախաբեությանը:

Մի դատենք Հայաստանի մասին՝ նայելով թե ինչ են անում Թուրքիան եւ Ադրբեջանը, այլ դատենք նրանով, ինչ մե՛նք ենք անում եւ ինչ ընձեռում են մեզ հնարավորություններն ու առիթները:

Մենք բազմաթիվ արտաքին ու ներքին մարտահրավերներ ունենք, եւ բոլորս քաջ գիտակցում ենք դրանց հիմքերը: Դրանք հաղթահարելու համար անհրաժեշտ է հարցերին նայել սթափ, ճիշտ գնահատել իրավիճակն ու հնարավորությունները, ունենալ ամուր կամք, լինել ինքնավստահ եւ միասնական:

ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՄԹՆՈԼՈՐՏ

Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը չի տեղավորվում այս քաղաքական դաշտում

«Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, իմ կարծիքով, չի խոսում, որովհետեւ նա չի տեղավորվում այս քաղաքական դաշտում: Ես իհարկե նորմալ կհամարեի, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը լիներ ընտրական ցուցակում, բայց այսօր չեմ տեսնում այն իրավիճակը, որում նա կարող էր ցուցակ գլխավորել», երեկ «Փաստարկ» ակումբում հայտարարեց Հայոց համազգային շարժման (ՀՀՇ) վարչության անդամ **Հովհաննես Իգիթյանը**՝ պատասխանելով լրագրողների հարցերին, թե ինչու չի խոսում առաջին նախագահը եւ հնարավո՞ր է, որ նա լինի ՀՀՇ ընտրական համամասնական ցուցակում: Նա վստահ է, որ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին հարգում են անգամ նրանք, ովքեր նրան դավաճանել են: Պատճառն, ըստ նրա այն է, որ առաջին նախագահն այլ տեսակ է:

Հովհաննես Իգիթյանը երեկ լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ դժգոհեց մեր երկրի նախընտրական իրավիճակից, «երբ մարդիկ, կուսակցությունները հաճախ ընտրությունների են գնում առանց գաղափարախոսությունների եւ որի պակասը փորձում են լրացնել այլ բաներով»: Նա ցավ հայտնեց, որ այսօր չկա խոսքի ազատություն, չկա գաղափարական վեճ, երբ մարդիկ տեսախցիկների առաջ մենախոսությամբ են զբաղված, եւ ներկա չէ մեկ այլ գործիչ, որ գաղափարական վեճ ծավալի: «Հայաստանում այսօր մի բան է պետք՝ թեկուզ մեկ ժամով բացեն հեռուստաեթերը բոլոր ուժերի առաջ», ասաց նա: Հիշեցմանը, թե ՀՀՇ-ի օրոք էլ խոսքի ազատություն չկար, Հ. Իգիթյանն արձագանքեց. «Եթե մեր ժամանակ էլ խոսքի ազատություն չի եղել, բայց գոնե գաղափարական պայքար մեր ժամանակ եղել է»: Նրա խոսքով, այսօր մարդիկ գնում են ընտրությունների ոչ թե գործ անելու, այլ պաշտոնը, սեփական բիզնեսի եւ հարազատների կարիքները հոգալու համար. «Նրանք մտածում են, որ լավ մարդու հարգանքի կոմպլեքսի մեջ են մտնում լավ տները, մեքենաները, նաեւ պատգամավոր լինելը»:

ՀՀՇ վարչության ներկայացուցիչը հայտնեց, որ իրենք դեռեւս բանակցում են քաղաքական ուժերի հետ՝ որոշելու, թե ում հետ գնան ընտրությունների, սակայն դեռ որեւէ վերջնական բանաձեւ չի ձեւավորվել: Այնուամենայնիվ վստահ է, որ դաշինք կձեւավորվի եւ նրանք այդկերպ կմասնակցեն ընտրություններին:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Մոսկվահայերը կաջակցեն խոշոր ծրագրերի իրականացմանը

Համաձայն ԼՂՀ նախագահի մամլո ծառայության հրապարակած հաղորդագրության՝ հունվարի 29-ին ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը ՌԴ Անվտանգության, պաշտպանության եւ իրավապահպանության հարցերով ակադեմիայի եւ Միջազգային հարաբերությունների գիտությունների ակադեմիայի հրավերով մեկնել էր Մոսկվա, որտեղ նրան շնորհվել են հիշյալ ակադեմիաների իսկական անդամի կոչումներ եւ հանձնվել համապատասխան վկայականներ:

ՌԴ Անվտանգության, պաշտպանության եւ իրավապահպանության հարցերով ակադեմիան ռուս եւ հայ ժողովուրդների բարեկամության ամրապնդման գործում ունեցած ծառայությունների եւ անձնական մեծ ավանդի համար Արկադի Ղուկասյանին պարգեւատրել է Պետրոս Մեծի I-ին աստիճանի շքանշանով եւ շնորհել ակադեմիայի պրոֆեսորի կոչում:

Հաղորդագրության մեջ նաեւ նշվում է, որ մոսկովյան այցի շրջանակներում ԼՂՀ նախագահը հանդիպումներ է ունեցել տեղի հայկական համայնքի հետ, որտեղ ձեռք են բերվել պայմանավորվածություններ մարդասիրական եւ ներդրումային խոշոր ծրագրեր սկսելու, մասնավորապես ոռոգման համակարգի վերակառուցման վերաբերյալ: Ծրագրի իրականացման համար մոսկվաբնակ հայ գործարարները կտրամադրեն շուրջ 15 մլն ԱՄՆ դոլար:

Միեւնույն ժամանակ, ըստ հաղորդագրության, Արկադի Ղուկասյանը հանդիպումներ է ունեցել ՌԴ բարձրաստիճան դիվանագիտական շրջանակների հետ՝ նրանց հետ քննարկելով ղարաբաղյան կարգավորմանն առնչվող հարցեր:

Կ. Գ.
Ստեփանակերտ

Նամակ ՍԻՄ-ից

Հարգելի խմբագրություն

Ձեր թերթի երեկվա համարում կարդալով «Կեղտոտվեց մաքուր ձեռքերի կուսակցությունը» հոդվածը, նշեմ, որ այն մեծ մասամբ օբյեկտիվ է մեկնաբանված, սակայն հենց հոդվածի վերնագիրը չի արտացոլում իրական պատկերը, որ կեղտոտվել է ոչ թե կուսակցությունը, այլ «մաքուր ձեռքերը»:

Մյուս սխալը հոդվածագրի կողմից այն է, որ չծանոթանալով վերաքննիչ դատարանի վճռին, անհիմն ձեւով գրել է, որ «անվավեր են ճանաչվել ՍԻՄ կուսակցության 17-րդ համաժողովի արդյունքները»: Այն դեպքում, երբ դատարանի վճռում բառացիորեն գրված է. «... Անվավեր ճանաչել ՍԻՄ կուսակցության նախագահության եւ վերստուգիչ հանձնաժողովի քվեարկության արդյունքները»:

ՍԻՄ կուսակցության քարտուղար
ԱՐԹՈՒՐ ՍԻՐԵԿՅԱՆ

Մամուլի ազգային ակումբի հայտարարությունը

Մամուլի ազգային ակումբն իր վրդովմունքն է հայտնում «Իմ իրավունքը» եւ էլեկտրոնային «Panorama.am» թերթերի սեփականատեր Արա Սաղաթելյանի դեմ ահաբեկչական քայլի առիթով: Փետրվարի 8-ին, ժամը 20-ի մոտ նրան պատկանող ավտոմեքենայի վրա անհայտ անձինք նետել են բենզինով լցված շշեր եւ հրկիզել այն:

Նախընտրական շրջանում ահաբեկչական այս գործողություններն էլ ավելի են սրում Հայաստանի ներքաղաքական իրավիճակը՝ այն դարձնելով անկառավարելի եւ, ինչպես փորձն է ցույց տալիս, դրա առաջին զոհն են դառնում լրագրողներն ու լրատվամիջոցները:

Մամուլի ազգային ակումբը մտահոգություն է հայտնում, որ նմանօրինակ հանցագործությունները որպես կանոն չեն բացահայտվում:

Մամուլի ազգային ակումբը իրավապահ մարմիններին կոչ է անում անհրաժեշտ միջոցներ ձեռնարկել մեղավորներին բացահայտելու ու պատժելու՝ լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներին ահաբեկչական նման հարձակումներից զերծ պահելու համար:

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ

Ճեպազրույցների տաք թեմաները

Ազգային ժողովի վերջին նստաշրջանի հավանաբար վերջին ճեպազրույցները երեկ տեղի ունեցան: Վերջին, որովհետեւ իրենք, խորհրդարանականներն էին երեկ հրաժեշտի տրամադրություններով տոգորված՝ արտահերթ նիստերը հաշիվ չեն: Իսկ այդ ճեպազրույցներն առանձնապես չտարբերվեցին խորհրդարանական քաղաքական ուժերի այս գումարման արդեն գծած հունից՝ ով ինչ ասում էր տարիներ, երեկ էլ ասաց: Ընտրություններից ընդամենը երեք ամիս առաջ պարզվեց, որ առնվազն խորհրդարանական ընդդիմությունն այդպես էլ չի գալիս միասնական կարծիքի՝ անջատ-անջատ գնա՞ ընտրությունների՝ ինչպես որ շատ ընդդիմադիր քաղաքական ուժեր հայտարարել են, թե, այնուամենայնիվ, միասնական ձեւաչափերով: Համենայն դեպս ՀԺԿ-ն երկու ձեւով գնալն էլ հնարավոր է համարում, «Ազգային միաբանությունն» ու ՕԵԿ-ը մեն-մենակ են գնալու, իսկ Վազգեն Մանուկյանն էլ նպատակահարմար է համարում ընդդիմության համախմբումը 2-3 խմբերի մեջ: Այո, սովորաբար ճեպազրույցների չեկող ԱԺՄ նախագահ Վազգեն Մանուկյանը եկավ-խոսեց «Արդարությանը» հատկացված ժամանակի մեջ, եւ սա էր նորությունը: Նա եկել էր պատասխանելու իր վերջին ասուլիսին պաշտպանության նախարարի արձագանքին. «Ինձ համար հասկանալի չէ այն հիստերիան, որը բարձրացավ հետո՝ Սերժ Սարգսյանը հատուկ հարցազրույց տվեց միայն ինձ վիրավորելու համար: Ինչու, նա չի՞ իմանում, որ կեղծիքներ եղել են եւ լինելու են, ինքը կազմակերպիչը չէ՞ այդ կեղծիքների», ասաց՝ ավելացնելով, որ առաջ իշխանությունները քաղաքական էին եւ կողքից օգտվողներ կային, հիմա օգտվողների իշխանություն է՝ քաղաքական դեմքերն անհետանում են, հրապարակի վրա են բոլոր ժամանակների օգտվողները՝ օգտվողների ինտերնացիոնալը: Սերժ Սարգսյանի՝ Վ. Մանուկյանի չռեալիզացված լինելու վերաբերյալ որակմանը վերջինս այսպես արձագանքեց. «Իրենց թվում է, բոլորը երազում են ընկնել իրենց՝ օգտվողների շարքերը... Հեռակա սովորողներով իշխանություն վերցնելը Հայաստանը դարձրել է հեռակա երկիր աշխարհի համար»: Միաժամանակ Վ. Մանուկյանը չէր ուզենա շարունակել փոխադարձ վիրավորանքների շարքը՝ նախընտրական այս շրջանում չշեղելու համար մարդկանց ուշադրությունը բուն գործընթացներից:

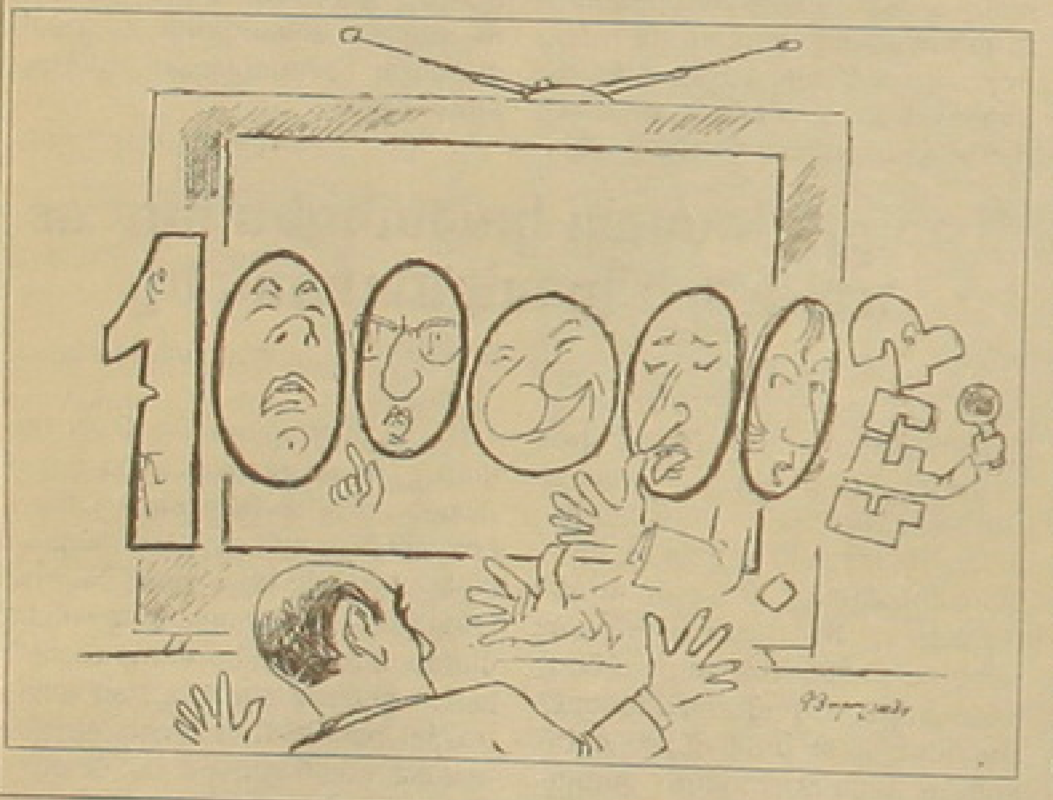

Ճեպազրույցների տաք թեմաները վերաբերում էին հեռուստաքարոզարշավի 1 րոպեի բավական թանկ սակագներին եւ նախորդ օրը քննարկված երկքաղաքացիության հոդվածին՝ համապատասխան փաթեթում: Հանրային հեռուստաընկերության կողմից 1 օր առաջ հրապարակված 1 գովազդային րոպեն 80 հազար դրամ սակագնի արձագանքն այսպիսին էր. Արտաշես Գեղամյանն ինչպես միշտ ինքնատիպ էր. այն է՝ այդ սակագինը հոգեվարքի մեջ հայտնված վարչակազմի հերթական դրսեւորումն է եւ նրա մեծ նվերն ընդդիմությանը, քանի որ համատարած աղքատ ընտրողը ձայն չի տա րոպեն 80 հազար դրամով գնած եւ այդ 1 րոպեում իրենց սովի մասին խոսողին: «Ազգային միաբանությունը» չի օգտվելու վճարովի եթերաժամերից: Ավելի ինքնօրինակ էր ՀՀԿ խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը, որը գտնում էր, թե քաղաքական կապիտալի հետ ֆինանսական կապիտալ էլ պետք է ունենալ՝ քաղաքական պայքարի մեջ մտնելու ու իշխանության գալու համար: Եթե երկուսն էլ չունես, ավելի լավ է նստես եւ գիրք գրես՝ իշխանության չեն գալիս միայն պատռելու համար: Սակագնից դժգոհողներին էլ ուղարկեց ոտքով գյուղեգյուղ: Երբ հարցրին, թե նա՞ էլ է այդպես վարվելու՝ նա հաստատեց. «Օգտվելու եմ իմ ոտքերից, ուղեղից ու գլխից, մեծ ծախս չի»: Հեռուստաքարոզչության սակագնի ստեղծած մրցակցային անհավասար պայմանների հարցը ՄԱԿ-ից Գրիգոր Ղոնջեյանն այլ կերպ դրեց. «Անհավասարությունը ռեսուրսների մեջ է, որ կողմերն են տնօրինում»: Իսկ գնի բարձր լինելու առթիվ էլ նկատեց, թե դրամի արժեւորման-դոլարի արժեզրկման արդյունքում կարող է պարզվել, որ գինը նախորդ քարոզարշավի համեմատ երկու անգամ բարձրացել է: Մհեր Շահգելդյանը դա ՕԵԿ-ի համար խնդիր չի համարում՝ 100 հազար անգամը կարող են ապահովել նրա քարոզչությունը, բայց բարձր գնի ընդհանուր մոտեցումը ճիշտ չի համարում: ՀՀԴ-ից Հրայր Կարապետյանն էլ հարցը բոլորովին այլ կողմից դիտեց՝ ժողովրդականություն ունեցող կուսակցությունները կկարողանան նվիրատվություններ ստանալ, բայց լավ կլիներ, որ հավասար պայմաններ ստեղծվեին բոլոր կուսակցությունների համար՝ ՀՀԴ-ն վճարովի եթերից կօգտվի այնքան, որքան հնարավորությունները ներեն: Որքան էլ տարօրինակ է՝ գործարարներից կազմված «Ժողպատգամավորից» Մկրտիչ Մինասյանն էլ այդ սակագինը թանկ համարեց՝ նախընտրական հիմնադրամի 5 մլն դրամը ծախսելու դեպքում՝ միայն 62 րոպե կարելի է գնել: Իսկ ՀԺԿ-ից Գրիգոր Հարությունյանն առավել ուղիղ արտահայտվեց՝ այդպիսի թանկ եթերին կարելի է հասնել միայն կեղտոտ ճանապարհով վաստակած գումարներով:

Երկքաղաքացիության հարցի առթիվ քաղաքական ուժերի դիրքորոշումներին մանրամասն չենք անդրադառնում՝ երեկ այդ մասին պատմել ենք: Ներկայացնենք միայն նրանց տեսակետը, ով օրինագծի քննարկման ժամանակ չի արտահայտվել: Ըստ ՀՀԿ խմբակցության ղեկավարի՝ այս օրինագծում պետք է դեռ փոփոխություններ արվեն, երկքաղաքացին հարկեր եւ տուրքեր պետք է վճարի, իսկ պետական պաշտոններում պետք է աշխատեն այս հող ու ջրում մկրտված մարդիկ: Գեղամյանը, հակառակը, գտնում է, որ վաստակ ունեցող մեր արտերկրյա հայրենակիցները երկքաղաքացիություն ստանալուց հետո կառավարությունում ընդգրկվելու հնարավորություն պետք է ունենան: Մկրտիչ Մինասյանը հավասարակշռված օրենքի կողմնակից է՝ այն դեռ այդպիսին չէ: Իսկ Հրայր Կարապետյանն էլ մի նոր միտք հայտնեց՝ պետք չէ երկքաղաքացիության ամրագրումը դիտել մյուս քաղաքական ուժերի կողմից որպես զիջում դաշնակցությանը:

ՄԱՐԻՆԵ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Խոհեր բարեփոխումների ճանապարհին

Արդեն տասնչորս տարի Բարձրագույն որակավորման հանձնաժողովի (ԲՈՀ) նախագահի տեղակալն եմ, նաեւ համարձակություն ունեմ ինձ համարելու հայրենիքիս ճակատագրով մտահոգված ու բավական սկզբունքային մարդ, եւ կարծում եմ՝ պարտավոր եմ ասել այն, ինչ մտածում եմ վերջին ժամանակներում անվերջ քննարկվող բարեփոխումների մասին: Նախ ասեմ, որ գիտական աստիճանաշնորհման համակարգը ինձ շատ է ծանոթ ու տեսանելի, նաեւ շատ լուրջ անհանգստանում եմ բարեփոխություններից, առավել եւս երբ խոսվում է (այս էլ որերորդ անգամ) ԲՈՀ-ի լինել-չլինելու մասին: Եվ քանի որ ինձ ոչ հարցնող կա, ոչ էլ լսող, ընտրեցի խոսելու այս ձեւը:

Երբ հարց է առաջանում գիտական աստիճանաշնորհման մասին, անմիջապես բերվում է դրսի օրինակը (եւ ոչ միայն այս դեպքում). օրինակ, ասվում է՝ այնտեղ ԲՈՀ չկա: Նախ՝ այնքան էլ այդպես չէ, բայց խոսքս հիմա բնավ դրա մասին չէ: Դրսի պատկերը գուցե ուսանելի է ու գրավիչ ընդհանրապես, բայց ո՞ւմ համար, մե՞ր: Եկեք փորձենք մտնել դրսի գրադարանները, հետո մերը: Մտա՞նք հիմա հարցնեմ՝ համեմատելու իրավունք ունե՞նք:

Մենք հաճախ ենք մոռանում, որ առայժմ դրսի հետ ոտք մեկնելու չենք այն պարզ պատճառով, որ ընդամենը մի քանի տարի է, ինչ փորձում ենք ապրել, այսպես կոչված, շուկայական հարաբերությունների պայմաններում: Բայց երբեք չպետք է մոռանանք, որ մինչեւ մեր հարաբերությունները շուկայականին զուգահեռ չդառնան նաեւ օրինական ու մարդկային, մենք դրսի հետ չենք կարող ու չպիտի համեմատվենք: Ինչո՞ւ. որովհետեւ նրանք զարգանում են, իսկ մենք ստեղծվում ենք, ըստ այդմ՝ զարգանալու ճանապարհին սայթաքել կարելի է, հենարան կա, չես ընկնի, փոխարենը՝ ստեղծման ընթացքում սայթաքելը վտանգավոր է, կգլորվես: Եվ երբ մենք համառորեն այս պարզ ճշմարտությունն անտեսում ենք, հայտնվում ենք անհարմար իրավիճակներում: Բերեմ մի օրինակ. ինըսունականներին, երբ Հայաստանում ստեղծվում էր գիտական որակավորման համակարգը, պետության կողմից գիտական կոչումների շնորհումը վերացվեց, հիմնավորումը մեկն էր՝ դրսում չկա: Հետո, երբ երկրում ամենուր մեծ քանակով «պրոֆեսորներ» հայտնվեցին, որոշումը վերանայվեց: Ինչո՞ւ. որովհետեւ չկար չափանիշ, յուրաքանչյուր բուհ ուներ կամ չուներ իր ներքին կարգը, եւ գործընթացը դարձել էր անկառավարելի:

Եվս մեկ օրինակ՝ ոչ պետական բուհերի ստեղծումը: Կայի՞ն արդյոք բոլոր անհրաժեշտ նախադրյալները մեր փոքր երկրում բազմաթիվ համալսարաններ ստեղծելու համար, ասենք, օրինակ՝ մշակված ու հիմնավորված իրավական դաշտ եւ նորմավորող փաստաթղթեր գործընթացը սկսելու համար, կա՞ր անհրաժեշտություն ու պահանջարկ երկրի համար: Իհարկե ոչ: Բայց այսօր մեր երկրում գործում են հարյուրին մոտ համալսարաններ: Ի՞նչ խնդիր լուծեցինք: Շուկա՞ է, ինչքան շատ, այնքան լա՞վ: Իսկ հիմա արդեն ինչ-որ շենքի մի հարկում ծվարած համալսարան է, բայց արի ու տես որ ասպիրանտուրա էլ ունի, ընդ որում ամենատարբեր մասնագիտություններով: Իսկ ինչ էինք կարծում, դժվարը սկիզբն է, ինչպես ասում են՝ ախորժակը ուտելիս է բացվում: Հետո այդ բոլոր բուհերը հերթով ԲՈՀ-ից ատենախոսությունների թեմաների հաստատման իրավունք են ուզում ու ստանում են: Հետո այդ բուհերը թեկնածուական քննությունների կազմակերպման իրավունք են ուզում ու ստանում են: Ինչ ենք կարծում, չափանիշների բացակայությունը դա՞ն է տանում: Ու ինչ է մնում (կամ պակասում՝ ավելի ճիշտ), որ դրանք նաեւ գիտությունների դոկտորի դիպլոմ տա՞ն ու վերջ: Ես էլ ու դառնանք արտասահման: Հետո՞: Լա՞վ ենք պատկերացնում ինչ կկատարվի: Բայց չէ՞ որ իրականում անհասկանալի դիպլոմներով դիպլոմավորված երիտասարդների քանակը ոչ մի կենսական հարց չլուծեց երկրում, ու հետո էլ դժվար թե գիտության դոկտորների առատությունը գիտության զարգացման չափանիշ դառնա: Գուցե կասեք՝ ոչ բոլոր բուհերն են դոկտորի դիպլոմ տալու: Իսկ ո՞վ է դեմն առնելու: Իսկ եթե ի վիճակի ենք ինչ-որ բան արգելելու, ինչո՞ւ ենք այսօր այսքան թույլ տալիս:

Ես, իհարկե, չգիտեմ՝ այսօրվա բարեփոխումներն ո՞ւր են տանելու, ինչ է ավելանալու, բայց վախենում եմ (ասում են՝ աչք, ինչի՞ց ես վախենում, ասում է՝ տեսածից): Ես այսօր ԲՈՀ-ի պաշտպանությամբ հանդես չեմ գալիս, եւ ասածս էլ այդպես չպետք է ընկալվի: Իրականում ԲՈՀ-ն այսօր լուրջ բարեփոխումների կարիք ունի, որովհետեւ ինըսունականներին դժվարությամբ ու տքնանքով ստեղծված համակարգը չզարգացավ եւ այսօր չի դիմակայում: Համակարգն այսօր շատ է խոցելի, իրոք բարեփոխումների կարիք ունի, պարզապես հարցն այն է, թե ինչպիսի:

Այսօր ամեն բարեփոխում, ամեն քայլ՝ վերադասավորելու ինչ-որ բան, պետք է արվի ազգային հիմքի վրա, ներկա վիճակից ելնելով եւ անպայման այսօրվա մարդ տեսակի հոգեբանությունը չանտեսելով: Իսկ ո՞րն է այսօրվա կարգախոսը՝ «ամեն ինչ ինձ, ունենամ, կուլ տամ հնարավորինս շատ»: Ցավալի է, բայց սա է մեր կենսակերպը՝ սպառողի եսակենտրոն հոգեբանություն: Եկեք անիմաստ աչքերս չփակենք ու չփորձենք քաղաքակիրթ խաղալ, երեւի թե ժամանակն է սա հաշվարկելու: Ու եթե դու պաշտոնյա ես եւ ուզում ես մի լավ բան անել, առաջին հերթին պետք է հաշվարկել այդ կարգախոսի դեմն առնելու ճշգրտված պայմանները ու հնարավորությունները, հակառակ դեպքում հաջողություն չի լինի:

Փորձեմ ամփոփել ասածս. որպեսզի մեր մինուճար երկրում գիտական աստիճանաշնորհումը բացարձակապես չկորցնի իր իմաստն ու նշանակությունը, որպեսզի հասարակությունն այնուամենայնիվ ունենա իր մեջ գիտնականի տեսակն ու պահպանի, որպեսզի այնուամենայնիվ որակավորման ճշգրիտ համակարգ գործի երկրում, անհրաժեշտ են. նախ՝ մի քանի սրտացավ ու գրագետ մարդիկ (կգտնվեն, եթե ուզենք), որ ստեղծեն շատ հստակ, շատ մանրամասն մշակված պետական չափանիշներ, որպեսզի հնարավոր լինի անզուսպ ցանկությունները զսպել (իսկ ցանկություններն օր-օրի ճոխանում են): Ու նաեւ մեր այսօրվա հասարակության մեջ անպայման պետք է լինի մի օղակ, որն ասի՝ մի՛ խախտեք թղթի վրա գրված կարգը: Թե ինչ կլինի այդ օղակի անունը, բնավ կարեւոր չէ, էականը նրա զսպող գոյությունն է: Թե ո՞վ կլինի այնտեղ նստած՝ կարեւոր չէ, միայն թե ձեռքին գրագետ մշակված թուղթ լինի, որ ինքն անգամ խախտել չկարողանա (նա էլ մարդ է, չէ՞, մերոնցից):

Այսինքն, հնարավորինս ճշգրիտ պետական չափորոշիչներ, անպայման տեղայնացված (ազգային շահի ու ազգային մտածողության ելակետով), նաեւ պետության (պետական կառույցի) զգոն աչք: Իրականում սա է երկիր սարքելու ճշմարիտ ճանապարհը: Մենք արտասահմաններին հասնելու համար դեռ երկար ենք քայլելու, իսկ գիտնականին բուհի մակարդակով որակավորելուց առաջ աղբը աղբամանում թափել պետք է սովորենք:

ԱՍԼԻԿ ԱՐԶՈՒՄԱՆՅԱՆ
ՀՀ ԲՈՀ-ի նախագահի տեղակալ,
բանասիրական գիտ. դոկտոր,
ՀԳՄ անդամ

10 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2007 ԷՋ Ա
ՀԱՎԵԼՎԱԾ
Պարբերականությունը՝ երկշաբաթյա
Թիվ 3(22)

ԳՈՒՐԳԵՆ ՄԱՀԱՐՈՒ «ԳԺՎԱՐԻՆ» ՏԱՐԻՆԵՐԻՑ ՄԵԿԸ

Գուրգեն Մահարին ունեցել է բազում ծանր շրջաններ: Խոսքը ճամբարային կամ աքսորական տարիների մասին չէ, ոչ էլ «Այրվող այգեստանների» դեմ բարձրացված ոչ գրական արշավանքի: Խոսքն այսօր գրական քաղաքագետներին արտաքուստ ոչինչ չասող թվականներից մեկի մասին է:

Սկսնակի փորձաշրջան Մահարին գրեթե չունեցավ: Անհավատալի կարճ ժամանակամիջոցում՝ ընդամենը 2-3 նախախորհրդային տարիների ընթացքում, նա ձեւավորվեց որպես արեւմտահայ քնարերգության փաղանգին պատկանող բանաստեղծ, ավելին՝ որպես հասուն հրապարակախոս (տես՝ «Արտամետյան գիշերներ», Երեւան, 2006): Կարծես թե նա արդեն ամուր կանգնած էր երկու ոտքով կյանքի եւ հայրենի նոր հողի վրա, բայց խորհրդային իրավակարգի հաստատումից հետո Մահարին լռեց: Եվ ոչ միայն Մահարին: Հրապարակի վրա հնչում էին միայն «3»-ի ձախլիկ շեփորահարները: Անդրադառնալով այդ շրջանին՝ սիբիրյան նամակներից մեկում նա հեգնանքով գրեց. «Երբ Հայաստանը խորհրդայնացավ, բանաստեղծների թաքունը ղարմադաղան եղավ: Լռեց: Ամոթը ծածկեցին Պառնասը. ոմանք լռեցին քաղաքական հարբուխի հետեւանքով, ուրիշները՝ երգելիք չունենալու պատճառով, իսկ մի քանիսը լռեցին, որովհետեւ հարկավոր էր ձայնը փոխել, անմ՛նկ երգել» (Վ. Ալազանին, 7 հոկտեմբերի 1953 թ., Ջերժինսկ):

«Քաղաքական հարբուխը» տեւեց երկու տարի: Մահարին գրականություն վերադարձավ 1923 թվականին, վերադարձավ «վերջին պոետի» զգացումներով: Նրա պոեզիայում հնչում էին արդեն ոչ թե Դուրյանի կամ Վարուժանի վերհիշեցումները, այլ եսենինյան բոհեմային հոգու ճիչերը: Չանցած մեկ տարի, նա վտարվեց գրողների ասոցիացիայից՝ «Տիտանիկ-I» ժողովածուում արտահայտված «բոսյակային» տրամադրությունների համար:

Սակայն Մահարին անկեղծորեն ձգտում էր մերվել նոր հասարակարգին, դառնալ նրա գործուն անդամներից մեկը: Մանավանդ որ կյանքը տալիս էր դրա համար ակնառու թվացող հիմքեր՝ երկրի վերածնունդը, թափ հավաքող շինարարությունը, մտավորականության կենտրոնացումը Երեւանում, մշակույթի աննախադեպ զարգացումը: Հայ մտավորականությունն իրավունք ուներ պատրանքներ կապելու նոր իրավակարգի հետ:

Մահարին վերականգնվեց գրողների շարքերում, բայց շուտով առաջիններից մեկը զգաց «պրոլետկուլտի» կապանքները: 1925 թ. նա դուրս եկավ Հայաստանի պրոլետգրողների ասոցիացիայից եւ ստեղծեց գրական նոր մի խմբակ՝ «Հոկտեմբեր», որը հետագայում վերանվանվեց «Նոյեմբեր» (տես «Ինչո՞ւ անջատվեցինք» հոդվածը, «Խորհրդային Հայաստան», 1925, թիվ 152):

Պրոլետկուլտը Հայաստանում ուներ ավելի ծամածռված դիմագծեր, հայ գրական աշխարհում իշխում էին «պապից ավելի կաթոլիկները»: Դրա ապացույցն այդ տարիներին Ռուսաստանի, Ուկրաինայի կամ ասենք՝ Վրաստանի գրական բազմախմբակայնությունն էր, ի տարբերություն Հայաստանի, որտեղ անհաշտ պայքար հայտարարվեց «Նոյեմբերին»:

1927 թվականը հերթական գագաթնակետն էր Մահարու դժվարին (նամակներից մեկում բառախաղել է՝ «գժվարին») կյանքում: Նրա գործերում քննադատները սկսեցին հայտնաբերել մեղմ ասած՝ «մեշչանական», «մանր-բուրժուական», իսկ կոշտ՝ «հակահեղափոխական» երանգներ: Դա քաղաքական պայքար չէր, այլ ակամա ընդդիմություն, որի դիրքերում հայտնվում է յուրաքանչյուր ճշմարիտ արվեստագետ՝ տոտալիտար հասարակարգում:

Քանի որ կուսակցական մարմինների որոշմամբ «Նոյեմբերը» միաձուլվել էր ՀՊԳ ասոցիացիային, Մահարին նորից վճռեց իր համախոհներով դուրս գալ մի միավորումից, որն արգելակում էր գրական առաջընթացը: Համախոհների թիվն այս անգամ սահմանափակ էր: Կուսակցական մարմիններին ուղղված դեկլարացիան ասոցիացիայից դուրս գալու մասին ստորագրեցին Գ. Մահարին, Մ. Արմենը եւ Խ. Ռադիոն: Չարենցը գտնվում էր ուղղիչ տանը, Բակունցը չէր խառնվում գրական պայքարին՝ դամոկլյան սրի պես նրա վրա կախված էր իր դաշնակցական անցյալը:

Նման իրադրությունում ՀՊԳ ասոցիացիան վճռեց նախահարձակ լինել եւ հաշիվները մաքրել Մահարու հետ, առավել եւս, որ դրա առիթները կային:

Նա գիտակցաբար սկսել էր թույլ տալ իր գրվածքների «արտահոսք»: Մահարու բանաստեղծությունները եւ պատմվածքները ձեռքից-ձեռք էին անցնում երիտասարդության շրջանում, իսկ դրանցից մեկն ունեցավ իր առաջին տպագրությունը Փարիզի դաշնակցական «Դրոշակ» թերթում:

Պակասում էր աննշան մի ազդակ Մահարու դեմ քաղաքական պայքար հայտարարելու համար: Նման դեպքերում հուդաները հայտնվում են ճիշտ ժամանակին եւ ճիշտ տեղում: Ինչպես հետագայում պարծանքով գրեց Ն. Զարյանը՝ «Ես մերկացրի Գուրգեն Մահարու հակահեղափոխական մի բանաստեղծությունը» («Միտք», Եր., 2005, 4-10 մայիսի): Գրողների ասոցիացիայի կոմֆրակցիայի նիստի որոշմամբ, որտեղ զեկուցողը Ն. Զարյանն էր, Մահարին հեռացվեց գրողների շարքերից երկրորդ անգամ՝ արդեն քաղաքական մեղադրանքներով:

Թե ինչպիսի ծանր դրության մեջ էր հայտնվել Մահարին, վկայում է կուսակցության կենտկոմին գրված նրա նամակը, որտեղ առաջին եւ վերջին անգամ խոսվում է երկրից հեռանալու մասին. «...Ստեղծված այս թունավոր մթնոլորտում ինձ համար անհնարին է կատարել որեւէ գրական կամ դրական աշխատանք, վերջին ժամանակներս ես քայքայվեցի ե՛ւ ֆիզիկապես, ե՛ւ հոգեպես. հոգսեր ընտանեկան, կարիք..., եղբայր թոքախտավոր եւ անաշխատունակ. մյուս կողմից չար կամքեր եւ անպաշտպանվածությունից օգտվող թունավոր ինտրիգաներ. տվե՛ք ինձ հնարավորություն հեռանալու Հայաստանից որքան էլ այդ ծանր լինի ինձ համար, տվե՛ք հնարավորություն գտնելու ինձ եւ իմ խախտված հոգեկան հավասարակշռությունը՝ Կենտրոնական Կոմիտեին (եւ հնարավորության դեպքում հրապարակավ) հայտնում եմ» (20 հունիսի 1927 թ., տես՝ «Գրական թերթ», 1990, 19 հունվարի, թիվ 4, հրապարակումը՝ Դ. Գասպարյանի եւ Ա. Վիրաբյանի):

«Արտագաղթի» թեման հնչում է այդ շրջանում գրված նրա մի շարք գործերում, որոնցից մեկը բերված է ստորեւ: Ստորեւ ներկայացվում է Մահարու «մեշչանական» (իմա՝ քաղքենիական) պատմվածքներից մեկը, որի ողջ ընթացքում հերոսը դրսեւորում է ծիծաղի զուր ճիգեր, որոնք նույնքան բռնազբոսիկ են, որքան եզրափակիչ հպարտությունը, թե ինքը «զինվոր է կառուցող բանակում»: Նրա չդասավորված, խորտակված կյանքը բնորոշ էր տոտալիտար հասարակարգում գրվող բազում կենսագրություններին: Պատմվածքն ունեցել է միայն մեկ հրատարակություն՝ 1927 թվականին: Հին դարմանը քամուն չտալու նպատակով Մահարին հետագայում ձեռնպահ մնաց այդ ժամանակաշրջանում գրված եւ անողոք քննադատության արժանացած ինչպես այս պատմվածքը, այնպես էլ «Լուսինը ձախից կամ սովորական սեր» վիպակը, «Կոտրված ծաղկաման» եւ «Կյանքի պիեսը» (Հր. Ներսիսյանին նվիրված) պատմվածքները եւ բանաստեղծությունների մի ամբողջ շարք երկերի հինգհատորյակում ընդգրկելուց:

ԳՐԻԳՈՐ ԱՌՆՄՅԱՆ

ԳՈՒՐԳԵՆ ՄԱՀԱՐԻ

ՍԵՎ ՀԱՄՐԻՉ

Մ. Սարյան. «Գուրգեն Մահարի» (առաջին հրապարակում)

Տերեւնե՞րն են խշխշում, այս ի՞նչ է, անձրե՞ւ է գալիս,- ոչ, այդ ջրկիր Օրոն է անցնում մեր փողոցով եւ ցողում գարնանային փոշին:

Այսօրվա պես մի օր էր այն օրն էլ, բայց անձրեւ էր գալիս եւ տերեւներն էին խշխշում: Ես նստել էի նրա հետ, նրանց պատշգամբում եւ նայում էի դիմացի այգիներին եւ նրանց մեջ բարձրացող նորակառույց շենքերին:

- Տխուր երկիր է մեր երկիրը,- ասաց նա,- տխուր քաղաք է մեր քաղաքը:

Ամեն օր սովորական կարգով օրը լուսանում է, եւ ամեն օր արեւն արեւելքից է դուրս գալիս. հետո նավթավաճառն է անցնում պատուհանի տակից եւ նա, ամեն օր, նավթ է ծախում... ախ, ես այնպես ձանձրացել եմ այս ամենից: Թող մի անգամ, գոնե մի անգամ արեւն արեւելքից դուրս չգա եւ թող նավթավաճառը նավթ չծախի:

Լավ է գոնե այն, որ ես նստած եմ ահա այստեղ, նայում եմ դիմացի բլուրներին: Ահա տեսնո՞ւմ ես, նրա վրա փռված են գառների արածող հոտերը. երբ անձրեւն սկսում է, նրանք մայում եւ իրար են խառնվում: Ես լսում եմ նրանց ձայնը եւ ուրախությամբ տխրում:

Այս ամենը դո՛ւ ասացիր,- այն ժամանակ ես դեռ զգայուն ու դեռ պատանի էի, եւ մինչեւ անգամ բանաստեղծություններ էի գրում, սիրային բանաստեղծություններ: Ես քեզ սիրեցի, որովհետեւ դու տխրել գիտեիր, ունեիր սեւ աչքեր եւ մտածում էիր արեւի արեւմուտքից ծագելու մասին:

Բայց ինչո՞ւ այս հուզական տոնը. Չէ՞ որ ամեն ինչ անցել է, պատմենք եղածը, առանց չեղածների ծիծաղելի է մինչեւ անգամ այս գրելաձեւը:

▼▼▼

Մի անգամ ես նորից նրա մոտ էի. նա ինձ հայտնեց, որ ամեն օր մի տղա է անցնում պատուհանի տակով եւ երգում է.

- Ի՞նչ է երգում:
- Համեստ (ա՜խ) աղջի՜կ:
- Ամեն օ՞ր:
- Այո, ուշ գիշերներին:
- Ծիծաղելի է, չէ՞, սիրելի ընթերցող, որքան ծիծաղելի. «Համեստ աղջի՜կ»: Ես ուզեցի ծիծաղել այն ժամանակ, բայց չկարողացա:
- Նո՛ւ,- ասացի ես,- ուրեմն սիրահարված կլինի քեզ վրա:
- Ոչ,- պատասխանեց նա,- եթե նա իսկապես սիրեր, կլռեր:

Ես սուլում էի, սուլում էի խանդով եւ կատաղի, սուլում էի մի եղանակ, որպիսին չէի լսել ոչ մի տեղ. դա եղանակ չէր, ինչ-որ վայրենի բան էր, ինչ-որ զառանցանք ու խելագարություն: Ես գիտեի, որ այդ սուլոցը հեկեկանքի կարող էր փոխվել: Ես իմացա բայց որովհետեւ սիրում էի, դրա համար էլ լռեցի:

Ես չեմ տխրում, երբ հիշում եմ այս ամենը ծիծաղելի է ինձ համար, ուղղակի ծիծաղելի: Իսկ եթե տխրություն լինի այս տողերի մեջ, այդ գուցե նրանից է, որ հոգնած եմ: Կամ գլխացավ ունեմ գուցե, կամ, ո՞վ գիտե, թաքուն ջերմ:

- Երեխա,- ասաց նա ինձ ու վեր կացավ:

Ամեն օր արեւը ծագում էր արեւելքից, սկսում էր երկրի գործնական առօրյան, իսկ նորակառույց շենքերը բարձրանում էին եւ բարձրանում: Նրանցից մեկը բարձրացավ այնքան, որ ծածկեց երեւացող բլուրներն էլ, նրանց վրա արածող հոտերն էլ ու անլսելի դարձրեց նրանց մայունը:

Այդ շենքում սկսեցին բնակվել նոր մարդիկ:

▼▼▼

Ա՜խ, ես արդեն գիտեի, թե ինչու է տխուր մեր երկիրը: Մեր երկիրը ծածկված է հողաշեն գյուղերով, իսկ մեր քաղաքը փոշոտ է ու մելանխոլիկ: Մեր քաղաքի արվարձանները չեն զանազանվում գյուղերից:

- Տեսնո՞ւմ ես,- ասացի ես նրան,- ահա այս շենքը բարձրացավ, կբարձրանան ուրիշ շատ շենքեր ու երկիրը տխուր չի լինի. իսկ դու մի անգամ ինձ երեխա անվանեցիր:

- Օ՜հ - ձանձրացավ նա,- խոսելու բան չունես - ասա՛, ե՛ս ունեմ տեսնո՞ւմ ես այն դիմացի պատուհանը. այնտեղ ապրում է ինձ ծանոթ մի շատ հարգելի մարդ. նա քառասուն տարեկան է եւ մինչեւ անգամ մասնագետ. մեծ քաղաքից եկավ նա այստեղ աշխատելու, բայց ձանձրացավ եւ շուտով գնալու է: Նա ինձ պիտի տանի մեծ քաղաքներ. այդ քաղաքներում արեւը արեւմուտքից է ծագում ա՜, տե՛ս

- Այդ ի՞նչ է:
- Սեւ համրիչ:
- Հետո՞:
- Նրա նվերն է:
- Դու սիրում ես մեր երկրի տխրությունը,- ասացի ես,- սեւ համրիչ ես կապում վզիցդ եւ ուզում ես փախչել մեր երկրից մի՛ հավատա նրան, եթե նա իսկապես սիրեր, կսուլեր եւ կլռեր: Ոչ մի քաղաքում արեւը արեւմուտքից չի ծագում. բացի այդ՝ մեծ քաղաքներում չես գտնի ոչ բլուրներ, ոչ հոտեր: Իսկ անձրեւը կթափվի ոչ թե ուրախության զվարթացնող արցունքների, այլ դառն կաթիլների պես:
- Երեխա՛,- ասաց նա եւ ժպտալով հանեց իր վզից համրիչը եւ ձգեց իմ վզով. հետո ինձ քաշեց մոտ, մոտ, այնքան մոտ, որ ես զգում էի դեմքիս վրա նրա շնչառությունը:- Ես հիշեցի հողի բուրմունքը, արյունը խշշաց քունքերիս մեջ եւ ես արագ ոտքի կանգնեցի:
- Ուշ է, ես ահա քանի գիշեր է, չեմ քնել, բարի գիշեր:
- Դե լավ,- կանգնեց նա ատելությամբ լեցուն աչքերով,- էլ աչքերիս չերեւաս: Դու հիմար ցնորող ես եւ ուրիշ ոչինչ: Հոտե՞ր, անձրեւնե՞ր, համրի՞չ: Քեզ լինի այդ համրիչը, նրա գույնն էլ, տեսքն էլ հենց քեզ ու քո երկրի նման տխուր է: Գնա՛, էլ չեմ ուզում քեզ տեսնել:

Սեւ համրիչը ձեռքիս ես երկար թափառեցի փողոցներում: Անձրե՞ւ է գալիս: Ոչ, երկինքն աստղոտ է, իսկ ձեռքս թրջվեց:

Ծիծաղելի է այս ամենը, այնպես չէ՞, սիրելի ընթերցող: Ախ, որքան ծիծաղելի: Ցավում եմ, որ այսօր գլխացավ ունեմ, թաքուն ջերմ, թե նման մի բան: Այլապես ես շատ, շատ կծիծաղեի:

▼▼▼

Հո՛վն էր, գարնանային քամին, պատուհանը թակեց ու գնաց: Մի հով էր նա էլ, խելքին ի՞նչ փչեց, գնաց մեկի հետ եւ ինձ թողեց իմ երկրի տխրությունն ու սեւ համրիչը:

▼▼▼

Այսօր առավոտյան, երբ գզրոցս քրքրում էի զինվորական վկայականս գտնելու համար, համրիչը ձեռքովս անցավ: Նայեցի համրիչի սեւ եւ փայլուն հատիկներին, հիշեցի նրա սպիտակ ատամները եւ տխրեցի:

-Տխուր երկիր է մեր երկիրը. տխուր քաղաք է մեր քաղաքը,- ասում էր նա:

- Արդյո՞ք այդպես է: Այն օրից, ինչ մենք բաժանվեցինք, ես չէի մտածել այդ մասին:

Սեւ՛ համրիչ, սեւ՛ համրիչ:

Քիչ առաջ, երբ աշխատանքից հոգնած տուն վերադարձա, ներս մտնելիս տեսա իմ Չիրիկ կատվին, որը խաղում էր սեղանի տակ ինչ-որ բանի հետ:

Սեւ համրիչն էր:

Չիրիկը կանգնում էր երկու ոտների վրա, բարձրացնում էր շարոցը, բաց թողնում, փաթաթում էր թաթերին, ու կատվային հաճույքով գլուխկոնծի էր տալիս;

- Չիրիկ, սրիկա Չիրիկ:

Հիմա կկապեմ այս շարոցը քո վզին, գնա եւ ուրախացիր, այդ քեզ շատ կսազի, այդ քեզ համար է ստեղծված կարծես:

Այսօր մի շենք էլ բարձրացավ, կբարձրանան ուրիշ շատ եւ շատ շենքեր, որքան ուրախ եմ, որ ես էլ զինվոր եմ կառուցող շարքերում:

Իսկ Չիրիկը հիմա խաղում է իմ երկրի տխրության - քո շարոցի, քո սեւ համրիչի հետ:

1927 թ.

Այվազովսկի-190

Այվազովսկու վրձնից ճառագող լույսը հայ ժողովրդի երազանքն է

«Հայաստանի տարին» Ֆրանսիայում մշակութային ծրագրի մեջ ընդգրկված է Հովհաննես Այվազովսկու եւ նրա հայ հետնորդների ցուցահանդեսը: Ցուցահանդեսը մեծ հաջողությամբ բացվեց 2007 թ.-ի փետրվարի 6-ին, Փարիզի ազգային ծովային թանգարանում (Տրոկադերո): Ներկայացվեց 52 աշխատանք, հավաքված Հայաստանի Ազգային պատկերասրահից, Վենետիկի Սուրբ Ղազարի Մխիթարյան միաբանության, Ֆլորենցիայի «Ուֆֆիցի», Ֆրանսիայի Բրեստ քաղաքի թանգարաններից եւ մի շարք անհատ հավաքածուներից:

Ցուցահանդեսի առթիվ հրատարակվեց ծավալուն կատալոգ, որի պատասխանատուն է ֆրանսիական կողմից թանգարանի գիտաուսումնասիրական բաժնի տնօրեն Մարժոլեն Մուրոն: Նամակագրությամբ խնդրեցի նրան, որ գտնի ժամանակին Փարիզում լույս տեսած Այվազովսկու մասին հոդվածներ: Ահա եւ ստացանք ծովանկարչի 1890 թվականի անհատական պատկերահանդեսի առթիվ գրված Հյուգ լը Ռուի մեզ անհայտ ու հետաքրքրական հոդվածը, որը ներկայացնում ենք Պ. Քեշիշյանի թարգմանությամբ:

Ինչ է մեզ հայտնի Փարիզում Այվազովսկու կազմակերպած թվով հինգերորդ այդ ցուցահանդեսից: Այս հուշը հայ մամուլից քաղել է Այվազովսկու կյանքն ուսումնասիրած արվեստաբան Մինաս Սարգսյանը: Մի քանի հայ ազգակիցներ այցելում են «Դյուրան Ռյուել» պատկերասրահ եւ դիմում ծովանկարչին, թե «Հովհաննես աղա, Հայաստանեն բան մը չե՞ բերած»: Այվազովսկին հրավիրում է նրանց հարեւան դահլիճը եւ ցույց տալով «Նոյը իջնում է Արարատից» նկարը ասում. «Ահա, մեր Հայաստան, մեր հայրենիք»...

117 տարի հետո Այվազովսկու փարիզյան թվով վեցերորդ՝ հետմահու ցուցահանդեսի կենտրոնում նույն «Արարատն» է, ցուցահանդես, ուր ծովի մեծ երգիչը ներկայացվեց նաեւ որպես հայ նկարիչ: Այվազովսկին (տոհմական ազգանունով Այվազյան) փառք է նվաճել որպես ռուս նկարիչ, եղել ռուսական արվեստի մեծ ջատագով ողջ աշխարհում: Սակայն նրա արվեստի գլխավոր հատկանիշների՝ զգացմունքայնության, կրքոտ հուզականության, գույների վառ հնչողության մասին, որոնք բխում են նրա հայկական արմատներից, ռուսական արվեստաբանությունը չի խոսել: Դա զգացել է Հյուգ լը Ռուն, բայց չի խորացել: Նկարչի կենդանության օրոք քաղաքական քարտեզի վրա Հայաստան չկար, իսկ Այվազովսկին դավանել է Հայ առաքելական եկեղեցուն եւ մշտապես կապված է եղել իր ժողովրդին ու նրա մշակույթին: Ուսանողական տարիներին Ս. Պետերբուրգում ամեն կիրակի պատարագ է ունկնդրել Նեւսկու պողոտայի վրա գտնվող հայկական եկեղեցում, Վենետիկում՝ Սուրբ Ղազարում, եղբոր օգնությամբ խորացել է մայր ժողովրդի պատմության մեջ, իսկ 1894-96-ի եղեռնի օրերին հրաբխի նման պայթել ու ցավ է երգել նրա հոգին:

Ֆրանսիական նկարչությունն անկարելի է պատկերացնել առանց Վան Գոգի: Բայց կարելի՞ արդյոք առանց նրա պատկերացնել հոլանդական նկարչությունը: Նույնն է Այվազովսկու պարագան: Նա հավասարապես պատկանում է թե՛ ռուսական, թե՛ հայկական արվեստին, ավելի ստույգ՝ համաշխարհային արվեստին: Եթե հոլանդական ազգային արվեստը չլիներ, Վան Գոգն ինչ դպրոց էլ անցներ, Վան Գոգ չէր լինի: Եվ, իհարկե, եթե չլինեին հայկական մշակույթի ավանդները, չէր լինի նաեւ Այվազովսկին:

Այվազովսկու արվեստը,- գրել է Մարտիրոս Սարյանը,- մարդու եւ մարդկայնության արվեստ է, ճնշման ու դեսպոտիզմի ժխտում: Նա ազատության անհագ ծարավի, նրա փառաբանության նկարիչն է, բնության մեծ սիրո երգիչը:

Ստեղծագործողի հետմահու ցուցահանդեսը նաեւ երախտագիտության նշան է եւ վկայակոչում է արվեստի կենդանություն, այժմեականություն, սերունդների համար այն «ոսկե կամուրջ է»: Ռոմանտիզմի ազատասիրական ոգին անվերջ է, հավիտենական: Հայ ժողովրդի կյանքը XIX դարի քաղաքական փոթորիկներում եղել է ինքնության պահպանման ու ազատության պայքար: Այվազովսկու վրձնից ճառագող լույսը հայ ժողովրդի դարավոր երազանքի երգն է: Այն շարունակում է հնչել այսօր եւ կրկին հնչելու է փարիզյան ցուցահանդեսում որպես իսկական բարեկամության խորհրդանիշ:

ՇԱՀԵՆ ԽԱՉԱՏՐՅԱՆ

Կյանքը Փարիզում

Այվազովսկու 1890 թ. ցուցահանդեսի առթիվ

ՀՅՈՒԳ ԼԸ ՌՈՒ

1857 թ. Պատվո լեգեոնի շքանշանի արժանացած նկարիչ Հովհաննես Այվազովսկին երկարատեւ բացակայությունից հետո վերստին Ֆրանսիայում է:

Փարիզն իրոք արվեստների մայրաքաղաք է, ինչպես ժամանակին Աթենքն էր:

Իրենց երկրներում համբավի տիրացած բոլոր անձինք ուզում են փորձել այս վերջին ստուգարքը՝ ստանալ Փարիզի գնահատականը: Եվ իրենց երկրներում ինչ փառք էլ ունենան, նրանք մեզ մոտ գալիս են գրեթե դողալով, փարիզյան բեմահարթակի վրա վերապրելով իրենց նորամուտի հուզմունքը, քսանամյա տարիքի տագնապները:

Ռուսաստանից գործուղված նշանավոր արվեստագետը մեզ մոտ նորեկ չէ. նա վերադառնում է տեւական բացակայությունից հետո: Այդուհանդերձ, այս օրերին «Դյուրան-Ռյուել» պատկերասրահում Հովհաննես Այվազովսկու ցուցահանդես այցելող արվեստասերներից շատերն իրենց հարց են տալիս, թե առաջին անգամը չէ՞ արդյոք, որ իրենք լսում են կարկառուն ծովանկարչի անունը:

Ֆրանսիայի փառավոր էջերին քաջատեղյակ մեր ռուս բարեկամները թող մեզ ներեն, որ այդքան քիչ ենք ճանաչում իրենց երեւելիներին: Ֆրանսիացին շատ է շփացել աշխարհի չորս ծագերից եկող այցելուների պատճառով: Նա լիովին անտեսել է իր հարեւանների լեզուների ուսումնասիրությունը: Նրա կոկորդը ճկուն չէ, նրա ականջն ընդվզում է գերմանական հնչողության դեմ եւ զմայլանքով լսում ռուսական երգը, սակայն չի կարողանում [illegible] ընկալել չափազանց արագ երաժշտությունը:

Արդ, ես շատերին զարմանք կպատճառեմ, հայտնելով, որ ամբողջ Ռուսաստանը ճանաչում է Հովհաննես Այվազովսկուն, որի նկարչական առաջին հաջողության 52-ամյակը Սանկտ Պետերբուրգը նշեց երկու տարի առաջ, եւ որը Փարիզում 1844 թ. ստացավ ոսկե մեդալ, իսկ 1857 թվականից Պատվո լեգեոնի շքանշանի ասպետ է:

Պետերբուրգյան ակադեմիան մոտավորապես 1839 թ. ավարտելուց հետո Այվազովսկին այցելեց Իտալիա: Իր եվրոպական ուխտագնացությունն ավարտեց Փարիզում, որտեղ Լուվրում իր նկարների ցուցադրության շնորհիվ արժանացավ վերոհիշյալ հաջողություններին: Նա երկրորդ անգամ մեզ այցելեց Ղրիմի պատերազմից հետո՝ հասնելով մինչեւ Անգլիա եւ ուսումնասիրելով օվկիանոսի ափերը:

Ծովն Այվազովսկուն այնպիսի փոթորիկ մատուցեց, որ մի պահ նույնիսկ հայտարարվեց, թե նրան տեղափոխող նավն ուղեւորներով ու բեռներով խորտակված է: Եվ այս կապակցությամբ ինքը՝ նկարիչն ինձ պատմել է մի զվարճալի անեկդոտ:

Պարոն Դյուրան-Ռյուելի հայրն իր պատկերասրահում ուներ Այվազովսկու մի քանի կտավ: Նավաբեկության լուրի հրապարակումից հետո նա դրանք վաճառեց շատ թանկ գնով: Գործարքը նոր էր ավարտել, երբ հայտարարվեց, որ այցելության է եկել նավաբեկությունից փրկված նկարիչը: Անցյալ օրն Այվազովսկին ինձ ասաց, որ ինքն այդպիսով դեռ կենդանության օրոք իմացել է, թե մարդը որքան է շահում իր անհետացման լուրի շնորհիվ:

Թերեւս այդ ուսանելի դասից օգտվելու համար է, որ նկարիչը Ղրիմ վերադարձավ մեկուսի ապրելու իր սիրելի Սեւ ծովի ափին գտնվող Թեոդոսիայում, ծով, որին նայել է ամբողջ կյանքում եւ որի մոտ կուզենար կնքել իր մահկանացուն:

Իսկ այժմ Ղրիմի կենարար արեւը վերստին մեզ մոտ է ուղարկել ամրակազմ, բարձրահասակ, սլացիկ, պարթեւ, ալեխառն մազերով, հաստ այտմորուքներով, ծովակալի կեցվածքով նկարչին, որի դեմքը թխացած է ծովային քամուց: Նրա մուգ շագանակագույն, գրեթե ասիական աչքերը թավ հոնքերի տակ պահպանել են երիտասարդական ամբողջ հրայրքը: Կարելի է կարծել, թե ձեր առջեւ հիսնամյա պնդակազմ մարդ է, մինչդեռ Այվազովսկին գրեթե յոթանասուներեք տարեկան է:

Նրա աշխատանքային արիությունը բնավ չի նվազել: Կատալոգի փոքրիկ նշումներից մեկը ծանուցում է, որ «Դյուրան-Ռյուել» պատկերասրահում ցուցադրվող 28 կտավները կերտվել են վերջին երեք տարիներին: Ջանադրությունը վիթխարի է եւ անսահմանորեն հետաքրքրական:

Հովհաննես Այվազովսկին, ինչպես Ժյուլ Դյուպրեն, պատկանում է բնանկարիչների այն դպրոցին, որի ներկայացուցիչները բնության ծավալուն պատկերներ նկարելիս ավելի շատ վստահում են իրենց հիշողությանը, քան ճշգրիտ նշումներին: Եթե նկատի ունենանք, որ արվեստի գործը ենթադրում է բնության եւ մարդ-արվեստագետի առկայություն, ապա կարող ենք ասել, որ այդ նկարիչներն իդեալիստական խոր անկեղծությամբ շատ մեծ տեղ են հատկացնում իրենց զգացմունքներին ու ճաշակներին:

Եվ եթե այդ մեթոդը կարող է որոշ չափով խորացնել բնավորության, ինքնաբավ ճշմարտության մեր արդի մտահոգությունները, եթե լուրջ վտանգների է ենթարկում դիմանկարիչներին, «կերպարներ» կամ կենդանիներ նկարող արվեստագետներին, ապա դառնում է առավելություն, երբ խոսքը շատ խաբուսիկ, անորսալի եւ անորոշ տարր հանդիսացող ծովի մասին է:

Ես, որ ծնվել եմ ծովի ափին, չեմ կարողանում ինձ մխիթարել դրանից հեռացած լինելու համար. տանս չորս պատերը ծածկված են հրաշալի լուսանկարներով, որոնցում ծովի ալիքները գլորվում են, ցասկոտում, գալարվում, փրփրում, ոռնում ալեպատնեշների վրա, գլաքարեր եւ ավազ շպրտում, կամ էլ լուսամամփոնչ կոհակներով տարածվում հորիզոնի խորքից մինչեւ ծովափ եւ ասես հրավառությամբ լուսնյակ գիշերների փայլ հաղորդում արեւոտ միջօրեներին:

Ճերմակի, մոխրագույնի եւ սեւի այդ զարմանահրաշ համանվագների դեմ հանդիման աչքն ստիպված է խոստովանել, որ բնական տեսարանների բազմազանությունը գերազանցում է արվեստի ամենահամարձակ պատկերացումները, եւ բնավ իրավունք չունենք որեւէ ծովանկարի առջեւ ասել. «Սա արվեստանոցի հնարանք է, կեղծ լուսավորություն, երեւակայական զուգորդումներ»:

Թեեւ Այվազովսկին նկարել է բոլոր ծովերը, Միջերկրական ծովը Կաննում եւ Աթենքում, օվկիանոսը Բիարիցում, նրա գործերում գլխավոր տեղը Սեւ ծովն է զբաղեցնում: Նկարիչը սիրում է հոգեհարազատ ծովի թախիծը, ժպիտը, չերքեզական մեղկությունը, գեղեցիկ գերուհու հուլությունը, ինչպես նաեւ ցնցող զարթոնքը, կռիվ, բռնության պոռթկումները, այրական տարերն անգամ դողահար անող սիրեցյալ սուլթանուհու մոլեգնությունը, որը մինչեւ Բոսֆոր է հասցնում ջրահեղձների դիակները եւ նավաբեկորները:

Այվազովսկու կտավներում դուք կտեսնեք թեթեւասահ մակույկներ, նավարկող ծովահեններ, ալիքների միջից հայտնվող պալատներ, սպիտակ քաղաքներ: Բայց մշտապես ծովն է գլխավոր դերակատարը, անկախ նրանից, երեւում է հանդարտ հարթավայրում, Յոթ աշտարակների դղյակի ստորոտում, Բոսֆորի ափին՝ Դոլմա-բահչե պալատի մոտ, թե՛ զարնվում է Կովկասի եւ Ղրիմի ափերին (Կոկտեբելի երկիր, Այու-Դաղ հրվանդան, Էլբրուսի փլուզում):

Նույնիսկ ցուցահանդեսի զարդը կազմող «Օրհասական պահ օվկիանոսում» իրոք հրաշալի կտավում խորտակվող նավը եւ մարդիկ մնում են աննկատ, ալիքների մոլեգնությամբ պարուրված: Հետաքրքրության կենտրոնում ոչ այնքան կործանվող մարդիկ են, որքան նրանց կլանող օվկիանոսը: Եվ արդյունքն առավել ցնցող ու նշանակալի է թատերական եւ մելոդրամատիկ այդ տարրի վերացման շնորհիվ:

Ալիքներն ամպերին միացնող, դրանց թափը երկինք հասցնող փրփուրի այդ վիթխարի եռի դեմ հանդիման վերհիշում ես Պասկալի հետեւյալ միտքը. *«Մարդը բնության լոկ ամենաթույլ եղեգն է, բայց նա մտածող եղեգ է: Հարկ չկա, որ ամբողջ տիեզերքը զինվի նրան ճզմելու համար. գոլորշին կամ ջրի մի կաթիլը բավական է, որ նա սպանվի: Բայց եթե տիեզերքը մարդուն ճզմեր, վերջինս իրեն սպանողից ավելի վեհապանծ կլիներ, քանզի կգիտակցեր իր մահը, մինչդեռ նրա նկատմամբ տիեզերքի առավելությունը չգիտակցելն է»:*

Սրանք ճգնավորի, հոգով աշխարհից կտրված քրիստոնյայի մտքեր են, մինչդեռ Այվազովսկու հուզիչ կտավի բարոյական դասը միանգամայն տարբեր է. չնայած հակադիր տեսակետներին, այդ երկու պայծառատեսները հանգում են միեւնույն փիլիսոփայական եզրակացությանը: Եղո՜ւկ մեզ: Բավական հեռու կանգնենք խորտակվող մարդու աղաղակը չլսելու, նրա դեմքի ողբերգական արտահայտությունը բնավ չտեսնելու համար, եւ աշխարհի այդ արքայի անհետացումը ձեզ համար կդառնա նույնքան աննկարեւոր, որքան աննկարեւոր է մի պահ ամպրոպով ծածկված երկնային լուսատուների անգութ, անցավ, անզայրույթ անվերջության համար, որտեղ գիտակից միտքը խեղդվում է:

Տես էջ Գ

«Բայրոնի այցը Մխիթարյաններին Սբ. Ղազար կղզում», 1898թ.

Բանաստեղծական նոր ժողովածուն Գրասի պատասխանն է թեժ բանավեճին

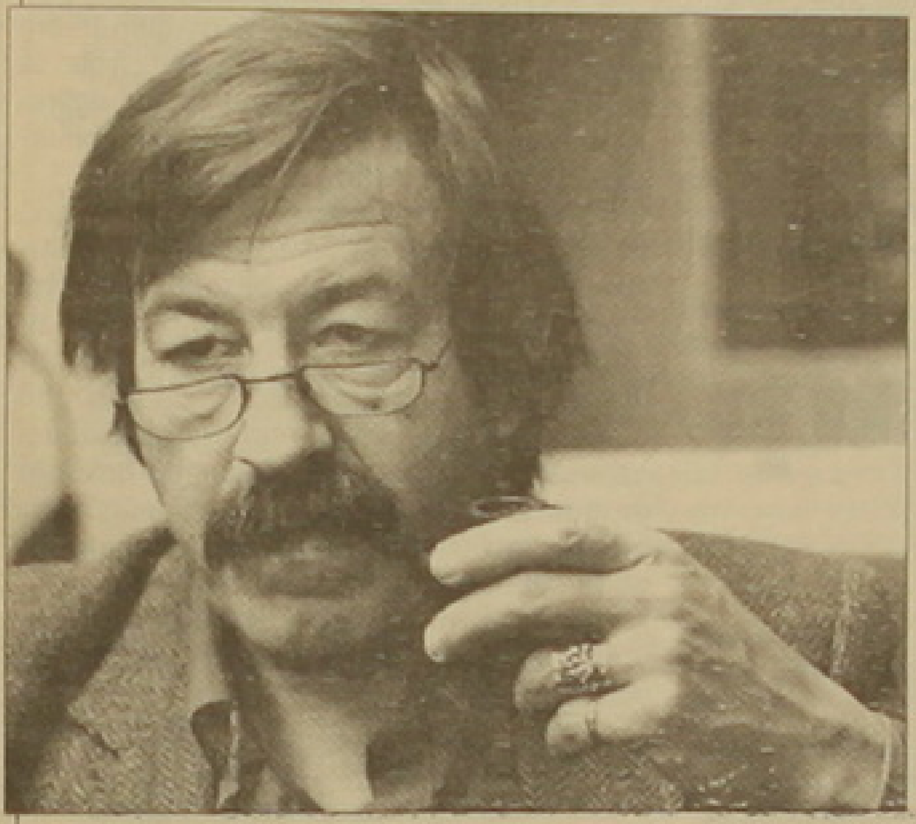

2006-ին թեժ բանավեճի հուրայում հայտնված «Սոխը կեղվելիս» գրքի հեղինակը գրասեղանից չի հեռացել (ինչպես կանխատեսումներ էին անում Գյունտեր Գրասի որոշ երկրպագուներ ու քննադատներ անցյալ տարի, երբ վերոհիշյալ ինքնախոստովանություն- հուշագրություն վեպը բացահայտեց մեծ գրողի կենսագրության սկանդալային մի հատված՝ նա Երկրորդ համաշխարհային պատերազմի տարիներին՝ 16 տարեկանում զինվորագրվել է էսէսին):

Ընդհակառակը՝ հասարակության բոլոր շերտերն ընդգրկող հիշյալ բանավեճին Նոբելյան մրցանակակիր գրողի պատասխանը նոր բանաստեղծական ժողովածուն է, որ կազմվել է 2006-ի ուշ ամռանը՝ Դանիայում:Մարտի վերջին «Հիմար օգոստոս» վերնագիրը կրող բանաստեղծությունների նոր ժողովածուն «Շթայդլ» հրատարակչության կողմից կներկայացվի Լայպցիգի գրքի տոնավաճառին, տեղեկացնում է «Ռայնիշե փոստ» օրաթերթը: Հիշյալ գրքի սահմանափակ օրինակները «զարդարված» կլինեն ոչ միայն հեղինակի ստորագրությամբ. երկրպագուների համար մի նվեր էլ կա՝ մի էջ նրա գրաֆիկայից:

Ի դեպ, փետրվարին լույս կտեսնեն «Սոխը կեղվելիս» գրքի 15 ժամ տեւողությամբ 16 սկավառակները (CD)՝ հեղինակի ընթերցանությամբ:

Հոկտեմբերի16 -ին Գյունտեր Գրասի 80-ամյակի տոնակատարությանը պատրաստվում են ոչ միայն Շթայդլ հրատարակչատունը, Նյու Յորքի գրական շրջանակները, այլեւ փոստը, որ Գրասին նվիրված հատուկ նամականիշ է թողարկելու:

Սոննի Ռոլլինսն ու Սթիվ Ռայշը «Պոլարի» մրցանակակիր

Շվեդական արքայական երաժշտական ակադեմիան 2007-ի Պոլար երաժշտական մրցանակին արժանացրել է ամերիկացի 76-ամյա ջազ սաքսոֆոնիստ Սոննի Ռոլլինսին եւ 70-ամյա կոմպոզիտոր Սթիվ Ռայշին:Միլիոն կրոն արժողությամբ(108 000 եվրո) մրցանակը կհանձնվի մայիսի 21-ին Շվեդիայի արքա Կարլ Գուստավ 16-րդի ձեռամբ:

1992-ից սկսյալ շվեդական հիշյալ մրցանակներից մեկը տրվում է պոպի, ջազի եւ ռոքի ասպարեզում աչքի ընկած երաժիշտներին, մյուսը՝ դասական ուղղվածություն ունեցող երաժշտությանը: Անցյալ տարի մրցանակակիրներ են դարձել բրիտանական ռոքի հանրահայտ «Լեդ Զեփփելին» խումբը եւ ռուս դիրիժոր Վալերի Գերգիեւը:

Տենորից բարիտոն

Իբրեւ տենոր Պլասիդո Դոմինգոն երգել է համարյա բոլոր մեծ դերերը: 66-ամյա երգիչը նոր հայտ է ներկայացնում՝ 2009-ին Բեռլինի Ստաատսօպերում Վերդիի «Սիմոն Բոկկանեգրա» օպերայում մարմնավորելու է գլխավոր դերերգը: Սա է լինելու տենորից բարիտոնի փոխված Դոմինգոյի առաջին դերերգը, որը դուռ կբացի զալիք դերերի համար: Բեմական 50 տարին 2007-ին ամփոփող աստղի հետ արդեն Միլանի «Լա Սկալա», Լոնդոնի «Քովընթ Գարդըն» թատրոնները կնքել են նոր պայմանագրեր, տեղեկացնում է «Դի վելթը»:

Բարիտոն դառնալ նշանակում է բեմ բարձրանալ նոր հերոսների ու վագներյան դերերով: Դոմինգոն իր կյանքն առանց գերզբաղվածության չի պատկերացնում: Ազատ ժամերին նա ղեկավարում է Լոս Անջելեսի ու Վաշինգտոնի թատրոնները, կանգնում դիրիժորական վահանակի առջեւ, հիմնում օպերային մրցույթներ:Մեխիկոյի երկրաշարժից հետո, որին զոհ գնացին նաեւ իր հարազատներից, նա ծնողազուրկ երեխաների համար մանկական գյուղ հիմնեց: Պլասիդո Դոմինգոն չի հանգստանա, մինչեւ բեմ չելնի Ռիգոլետտոյի, Վոլֆրամի, Մովսեսի դերերով, գրում է գերմանական օրաթերթը:

Բեռլինի ֆիլհարմոնիկը եվրոպական մեդիաների մրցանակակիր

Բեռլինի ֆիլհարմոնիկը եւ նրա դիրիժոր սըր Սայմոն Ռեթթլը արժանացել են եվրոպական մեդիաների մրցանակին: Նվագախմբի յուրաքանչյուր երաժիշտ ազատ ժամանակը տրամադրում է Բեռլինի, Լոնդոնի եւ Փարիզի երեխաներին եւ երիտասարդներին, օգնում հաղթահարել սոցիալական եւ մշակութային արգելափակոցները:

Աստղահանդես Գեվանդհաուսում

Դիրիժոր Կուրտ Մազուրն իր 80-ամյակը տոնելու է Լայպցիգի նշանավոր «Գեվանդհաուսում՝» իր նվագախմբի հետ ունկնդրին, ի թիվս այլ ստեղծագործությունների, հրամցնելով 1958-ին առաջին անգամ ղեկավարած համերգից հատվածներ: Հունիսի 16-ին կայանալիք գալա համերգի ողջ հասույթը կհատկացվի Լայպցիգի Մենդելսոնհաուսին:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

Կյանքը Փարիզում

Բ էջից

Նման կարգի ոչ մի բանաստեղծություն չէր կարողանա ազդել այդ արձակի պես.

«Ես անհագորեն նայում էի այդ ծովին, նայում էի ատելությամբ: Այն տգեղ էր, ահավոր: Ոչինչ չէր հիշեցնում բանաստեղծների ունայն պատկերները: Միայն տարօրինակ մի հակադրությամբ ես ինձ ողջ էի զգում, եւ ծովն էլ ասես ողջ լիներ: Այն ինձ վրա գործում էր եղկելի խառնամբոխի, բայց ոչ թե մարդկանց, այլ մեկ միլիոն, մեկ միլիարդ հաչող, կատաղած, աչք ու ականջ չունեցող փրփրաբերան շների ոհմակի տպավորություն: Հրեշնե՛ր, դուք արբած եք ամեն կողմից լսվող նավաբեկությունների լուրերից, ինչ եք պահանջում: Իմ մահը եւ աշխարհի կործանումը, հողագնդի բնաջնջումը եւ քաոսի վերադարձը»:

«Փոթորկի մեջ», 1872 թ.

Միայն իր տարածքի անսահմանությամբ չէ, որ ծովը մեզ համեստության դաժան դաս է տալիս: Նա մեզ ճզմում է նաեւ ժամանակի անսահմանությամբ: Հիշում եմ, թե Գյուստավ Ֆլոբերն ինչպես էր արտասանում Շատոբրիանի «Ծովի անցիկ ափեր...» տողերով սկսվող բանաստեղծությունը:

«Անցիկ» մակդիրը հմայում էր բառերի ինքնամոռաց սիրահարին: Նա այնտեղ տեսնում էր իրական ներքին իմաստը, այն միտքը, որ ամեն ինչի հավերժական շարժման մեջ միայն ծովն է, որ բնավ չի փոխվում: Ով կարող է ասել. «Երկու դար առաջ այստեղ էր տվյալ երկրի դեմքը»: Բարձր հրվանդանները փլուզվում են, հովիտները հարթվում, հրաբուխները հանգչում, գետերը փոխում են հունը, անտառները մոխրանում են, ավերակներ են գոյանում աղմկոտ քաղաքների տեղում, ամայի վայրերում քաղաքներ են առաջանում: Բայց աշխարհի այդ մշտական փոխակերպման մեջ կա մի շարժում, մի ռիթմ, որը բնավ չի փոխվում: Մեր ոտքերը թրջող այս ծովը նույնն է եւ ժամանակին իր ալիքների վրա կրել է հնարամիտ Ոդիսեւսի նավը, իսկ ծովափից մերկանդամ նախամարդիկ սարսափահար դիտել են առաջին մայրամուտների հրաշալի տեսարանը:

«Նոյը իջնում է Արարատից», 1889

Ջրերի տեսարանի, դարերի թախծի շնորհիվ մեզ մատչելի դարձող անցյալի այդ երազը Այվազովսկին տեսել է իր սիրելի Սեւ ծովի ափին: Եվ մի օր, երբ զարդարուն նավախելով ու ցռուկով հունական ինչ-որ միակայմ նավ էր անցնում՝ մայրամուտի շողերից բոսորագույն դարձած առագաստով, նրան թվաց, թե տեսնում է բոլոր նավերի «նախապապը», անցիկ «Արգոն», որը Հունաստանը Կողքիս ուղարկեց՝ ասիացի հրաշագործների գաղտնիքը պարզելու:

Մեկ ուրիշ օր, Վեզուվի ստորոտում նա պատկերացրեց Պոմպեյի կործանումը, ցանկություն ունեցավ քաղաքը նկարել հրդեհի ծխածածկույթի միջից, փոշու եւ քարերի այն անձրեւի մեջ, որի մասին պատմում են Պլինիոս կրտսերի եւ Տակիտոսի նամակները.

«Վերեւից արդեն մոխիր էր թափվում: Ես գլուխս շրջեցի եւ տեսնում տեսա թանձր ծուխ, որը մեզ հետապնդում էր, հեղեղի պես տարածվում հողի վրա»:

Այս անգամ եւս Այվազովսկուն հրապուրում էին տարերքի ճակատամարտը, կրակի եւ ջրի պայքարը: Մարդկային հիշողությունը վկայակոչվում է լոկ որպես նրա գործի ունայնության դրսեւորում.. պալատներն ու որ է կանհետանան, մակույկներն ափից հեռանում են ամբողջ թափով:

Կես դարից ավելի հայեցողությամբ ապրող արվեստագետը վստահաբար իմաստնացած է: Նրան կարելի է անվերապահորեն դրվատել, քանզի գովեստը տվյալ դեպքում վտանգ չի պարունակում: Նկարչի երկրպագուներից մեկը՝ պրոֆեսոր Վլադիսլավլեֆը, օրերս առաջարկեց Սեւ ծովը վերանվանել Հովհաննես Այվազովսկու ծով:

«Le Temps», 5 ապրիլ 1890 թ.
Թարգմ.՝ ՊԵՏՐՈՍ ՌԵՇԻՏՅԱՆԻ

Ազգային

Որքան շուտ ենք մոռանում

1908-ից մինչեւ 2007

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

Հունվարի 19-ին «Ակօս» շաբաթաթերթի գլխավոր խմբագիր Հրանտ Դինքի սպանությունը, որ առաջին իսկ օրվանից միջազգային լրատվամիջոցների ու հանրության ուշադրության արժանացավ, դեռեւս հայտնի չէ, թե թուրք պատմագրությունն ինչ կերպ կներկայացնի: Հայտնի չէ նաեւ, թե Եվրոպան ժողովրդավարության ինչ չափանիշներով կգնահատի Թուրքիային: Սակայն ստամբուլյան այն հազարանոց երթերը, որ սկիզբ առան Շիշլիի փողոցներից եւ հետաքրքրեցին միջազգային լրատվամիջոցներին, շոյեցին նաեւ հայկական որոշ լրատվամիջոցների եւ հայ հասարակության ականջը: Առաջին իսկ օրվանից լրատվական թողարկումներում գովեստի խոսքեր էին հնչում ուղղված ցույցերի մասնակից թուրքերին եւ հավաստիացումներ, թե թուրքը փոխվել է, ժողովրդավար եւ ազատամիտ է դարձել, իշխանությունն էլ ուժ չունի՝ ճնշելու «արդարամիտ թուրքերի» հսկայական բանակին: Իհարկե, առաջին օրերին քչերն ուշադրություն դարձրեցին այն տեղեկատվությանը, որ կարգախոսները ցուցարարներին հենց Շիշլիի քաղաքապետարանն էր բաժանել՝ դժվար է ենթադրել, թե «արդարամիտ թուրքերի» ճնշման տակ: Ժամանակի ընթացքում այլ փաստեր եւս ի հայտ կգան՝ հիասթափեցնելով կազմակերպված շոուի ազդեցության տակ ընկած մեր հայրենակիցներին: Սակայն մինչ այդ՝ մի քանի օգտակար փաստեր, որ գուցե օգնեն մեզ՝ թուրքերի հասցեին գովեստի խոսքեր ասելիս ավելի զգուշավոր լինել: Պատմությունը դա է սովորեցնում, հարկավոր է պարզապես ծանոթանալ 99 տարի առաջ պատահած դեպքերին:

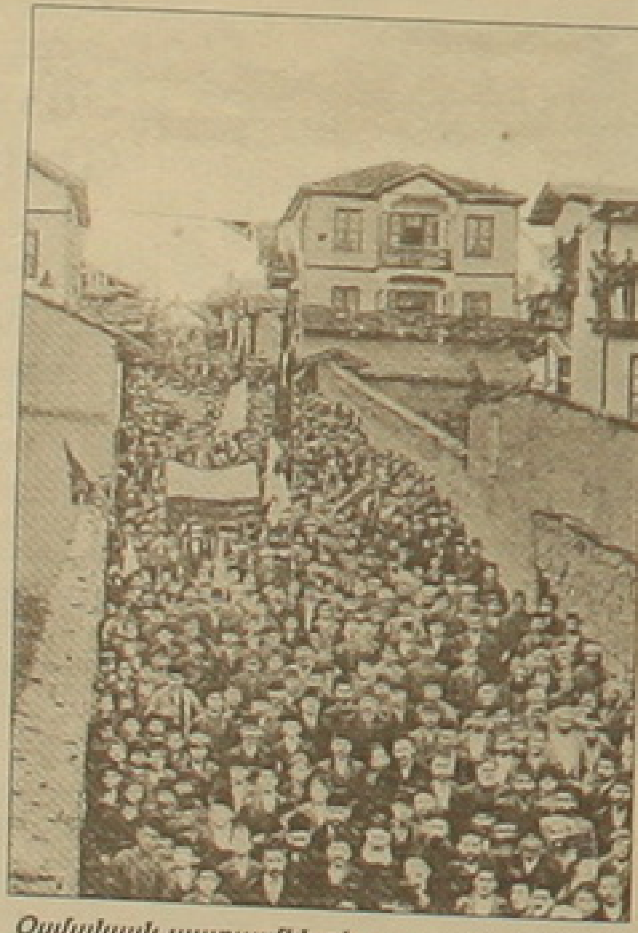

Օսմանյան պառլամենտի բացմանը նվիրված երթ, առջեւում՝ հայ եկեղեցականներ, 1908թ., դեկտեմբերի 17

Հրանտ Դինքի թաղման թափորը, 2007, հունվարի 23

Դրվագներ Ռուբեն Սեւակի օրագրից

«Սիրելի նշանածս: Երեկ քեզի նամակ մը եւ բացիկ մը ղրկեցի: Այսօր ահա Պոլսո թրքական թաղեն ասիական բացիկներու շարք մը քեզի: Հոն պիտի տեսնես թրքական սրճարանը, ազգային տարազ հագած իր հանձնակատարներով, որ բարբարոս կերպարանք ունին, բայց իսկապես հիանալի սիրտ: Եվ Շահ-Զադե փողոցն իր սքանչելի մարմարե քյոշքով, ուր ջուր կխմեն ձրի: Հոն ալ պիտի տեսնես լազերուն պարը, որ հետաքրքրասերներու ամբոխ մը կդիտե ... Այս ամենը քեզի գաղափար մը պիտի տա, թե ինչ բան է ասիական Պոլիսը: Քանզի նորօրինակ քաղաք մըն է ան: Այնտեղ արեւելյան հազվագյուտ բաներուն քովիկը կարելի է սքանչանալ փարիզյան ճարտարապետության, բոլոր երկիրներու գեղեցկություններուն եւ ամենահրաշալի հրաշքներուն վրա: Ես կյանքիս մեջ շատ քաղաքներ եմ տեսած, բայց երբեք ոչ մեկ քաղաք այնքան հետաքրքրական է, այնքան բարձրավես, այնքան լայնատարած, այնքան ուրախ, ինչպես Պոլիսը: Եվ ինչ ալ ըսեն, հավատացե չեմ դադրիր բնավ, որ այստեղ է աշխարհի ամենահանգիստ ժողովուրդը: Հակառակ ջարդերուն, հակառակ խժդժություններուն, հակառակ ամեն ինչի, այստեղ ամենաչար մարդը սիրելի բան մը ունի: ... Այստեղ ուրիշ փիլիսոփայություն մը կծփա ուղեղներուն մեջ. ճակատագրապաշտ փիլիսոփայությունը: Ամենուր կհանդիպիս Ուժի մը հետքերուն, անսահման ու բարի ուժի մը, որով ժողովուրդները կապրին խաղաղորեն»:

Այսպիսի գեղեցիկ գույներով է նկարագրել ժամանակի Պոլիսը արեւմտահայ բանաստեղծ Ռուբեն Սեւակը՝ ապագա կնոջը՝ գերմանուհի Յաննի Ապելին գրված նամակում: Նամակը թվագրված է «օգոստոսի 3, 1909», սպանության օրվանից՝ 1915-ի օգոստոսի 26-ից 6 տարի առաջ: 1911-ի փետրվարին Լոզանից ուղարկված մեկ այլ նամակում զգացողություններն այլ են. «... կցանկամ, որ վերջնականապես հայրենիք վերադառնալե առաջ երթամ գոնե գարո՞ն մը-կյանքիս հաշված գարուններեն մին-Վենետիկ անցընեմ, ապրիմ, ապրիլս զգամ՝ մեռնիլս կանխազգալե առաջ»:

Կ. Պոլիս նա վերադառնում է 1914-ին, ընտանիքով: Հենց նավահանգստում Յաննիի վրա թուրքական միջավայրը ծանր տպավորություն է թողնում: *«Ռուբեն, դառնանք այս շոգենավով, ես շատ չհավնեցա այս երկիրն... սոսկում եկավ վրաս, չե՞ս տեսներ, ոչ մեկուն դեմքը կժպտի»:*

Ընդամենը 4 տարի հետո, 1915-ի հունիսի 17-ին Ռուբեն Սեւակը Չանղըրըից՝ աքսորավայրից Յաննիին գրում է. *«Շատ հանգիստ եմ, մի մտահոգվիք ինծի համար: Շնորհոքն աստծո քիչ ատենեն արդարությունը կվերականգնվի եւ մենք միասին կըլլանք»:* Սակայն արդարությունը չի վերականգնվում, փոխարենն օգոստոսի 26-ին, հինգշաբթի առավոտյան, հինգ հոգի երկու կառքով ուղարկվում են Այաշ, որոնց մեջ՝ Ռուբեն Սեւակն ու Դանիել Վարուժանը: Երեկոյան ժամը 12-ին հասնում է նրանց սպանության լուրը:

Պատմության դրվագներ

Ռուբեն Սեւակը ցավոք միակը չէր, որ ոգեւորված էր թուրք հասարակությամբ եւ կարծում էր, թե ժողովուրդն այնտեղ ազնիվ ու բարի է, արդարամիտ է: Պատմությունը նման օրինակներ էլի է գրանցել: Պատմական գիտությունների դոկտոր, թուրքագետ **Արսեն Ավագյանի** ներկայացմամբ, 1909 թ.-ին, երբ Ադանայում հայեր էին կոտորվում, Ստամբուլում հայերը մեծ օգնություն ցույց տվեցին Մահմուդ Շեւքեթ փաշայի երիտթուրքական բանակին, որը շարժվում էր դեպի Ստամբուլ՝ ճնշելու հակաերիտթուրքական ապստամբությունը: Այդ օրերի ընդհարումներին թուրքերի եւ հույների հետ նաեւ հայեր են մասնակցել՝ համոզված լինելով, թե երիտթուրքերն իրենց փրկությունն են: «Այդ ընդհարումների ժամանակ զոհված հայերը, թուրքերը եւ հույները թաղվեցին Ստամբուլի կենտրոնական հրապարակներից մեկում՝ Աբիդեի-ի Հյուրիեթում, որտեղ հետագայում եղբայրության հուշարձան կառուցվեց: Թաղման ժամանակ Էնվերն իր ելույթում ասաց, որ երբ նրանք ապրում էին, հայ էին, հույն ու թուրք: Այժմ, երբ բոլորը զոհված են, նրանք եղբայր են, բոլորն օսմանցի: Այս պատմությունը Հանրապետական Թուրքիայում չէր ներկայացվում: Հետագայում գերեզմանոցն ընդհանրապես քանդվեց»:

Հսկայական ցույցեր՝ հայերի մասնակցությամբ, տեղի են ունեցել նաեւ 1908 թվականին՝ նվիրված սահմանադրության ընդունմանը: Պահպանված բացիկներում հայատառ կարգախոսներ են՝ «Եղբայրություն, ազատություն, հավասարություն», «Կեցցե՜ սահմանադրությունը» եւ այլն: Պատմությունը նման է Հրանտ Դինքի սպանությունից հետո Ստամբուլում կազմակերպված ցույցերին, առավել եւս՝ դրանցից հետո հայ հասարակության մեջ տարածվող վստահությանը, թե թուրք հասարակությունը դեմոկրատ, ազատասեր եւ հանդուրժող է դառնում:

Պատմաբանը համոզված է, որ այսօր մենք գործ ունենք երկու Թուրքիաների հետ: Մեկը Ստամբուլն է, Էգեյան եւ Միջերկրական ծովերի շրջակայքը, մյուսը՝ Անատոլիական Թուրքիան, որտեղ ազգայնական տրամադրություններն առավել ուժեղ են: **«Ազգի»** հարցին, թե այդ երկու Թուրքիաներից ո՞րն է առավել ծանրակշիռ, թուրքագետը պատասխանեց. «Քաղաքական ուժերի հարաբերակցությունից դատելով կարելի է ասել, որ ազգայնական տրամադրությունները Թուրքիայում բավական ուժեղ են: Խնդիրը նաեւ քեմալիզմի եւ այսօրվա իշխանությունների մեջ է: 1909-ից առաջին անգամ իշխանության եկել են ուժեր, որոնց գաղափարախոսությունը եւ կապիտալը երիտթուրքական չէ: Դա մեծ վտանգ է նաեւ Թուրքիայի համար: Քեմալիզմի ջատագովը հիմնականում բանակն է: Արտաքուստ երեւում է, թե բանակի դերը նվազել է, բայց ռեալ իշխանության լծակները դեռեւս բանակի ձեռքում են»:

Վարդան Պետրոսյանի հետ հարցազրույցից

Հայ մտավորական, երգիծաբան Վարդան Պետրոսյանը Հայոց մեծ եղեռնի 90-րդ տարելիցին նվիրված «Վերելք» ներկայացմանը խոսում է նախորդ դարասկզբի Թուրքիայի, Արեւմտյան Հայաստանի, հայերս գլխին թուրքերի բերածի մասին եւ այն համեմատում այսօր թուրքական կապիտալի հանդեպ նույն հայերի վերաբերմունքի եւ հույսերի հետ: **«Ազգի»** հարցին, թե որքանո՞վ է արդիական «Վերելք» ներկայացումն այսօր, երբ Ստամբուլում Հրանտ Դինքի սպանությունից անմիջապես հետո կազմակերպված ցույցերի մասին հայկական լրատվական միջոցներն ու հայ հասարակությունն առհասարակ դրական կարծիքներ էին արտահայտում, Վարդան Պետրոսյանը Փարիզից ֆաքսով պատասխանեց. «Արդիական է «Վերելք» ներկայացումն այնքանով, որ այնտեղ կոչ է արվում պատմությունից դասեր քաղել»:

- Թուրքերի կազմակերպած ցույցերը, բողոքի միջոցառումներն ի՞նչ արձագանք գտան ֆրանսահայերի շրջանում եւ ինչպե՞ս մեկնաբանվեցին:

- Զարմանքի մեծ ալիք, անհավատալի մի բան... Ինչ խոսք, կան լավատեսներ, որոնք մտածում են, որ վերջապես սառույցը շարժվեց... (հատկապես Թուրքիայից եկած հայերի համար անհավատալի է, որ թուրքն ասի՝ ես հայ եմ. նրանք շատ լավ գիտեն, որ Թուրքիայում կա ընդհանուր արհամարհանք հայի նկատմամբ: Դրա մի վառ ապացույց էր նաեւ այն, որ երբ հնչեցին կարծիքներ, թե մարդասպանը հայ է, նրա հայրը, որ բարձր քաղաքացիական զգացմունքներից դրդված մատնել էր որդուն, հայտարարեց, որ իրեն վիրավորում է այդ միտքը, որ ինքը հայ է, եւ խնդրեց իրեն չվիրավորել) բայց մեծամասնությամբ հայերը թերահավատորեն են նայում այդ «ազգափոխությանը»: Նրանք չեն մոռացել, որ 1908 թ. հայերը թուրքերի հետ եղբայր դարձած՝ «Արդարություն, հավասարություն, եղբայրություն» լոզունգներով ուզում էին Թուրքիան դեմոկրատացնել... Եվ արդյունքում քիչ մնաց լրիվ ոչնչանայինք այդ «եղբայրների» ձեռքով: Հիմա էլ, կարծես, Թուրքիան դեմոկրատացման ուղի է բռնել...

- Ինչո՞ւ եք վերաբերվում թուրքերի այն հայտարարություններին, թե իրենք «հայեր են եւ Հրանտ Դինք»: Կա՞ հակասություն իրականության եւ խոսքերի միջեւ:

- Մոտավոր նախադեպը եղել է 1965 թ. Ֆրանսիայի ուսանողական ցույցերի ժամանակ: Երբ ֆրանսիական իշխանությունները երկրից դուրս վտարեցին ցույցերի ակտիվիստներից մեկին՝ ծագումով հրեա, Գերմանիայի քաղաքացի Կոն Բենդիթին, հաջորդ օրը ցուցարարները փողոց դուրս եկան «Մենք բոլորս Կոն Բենդիթ ենք» լոզունգներով: Չեմ կարծում, թե Ստամբուլի առաջին ցուցարարները թուրքերն էին: Ավելի շուտ՝ հրեաներ, քրդեր եւ հայեր եւ այլն... (Թուրքական քաղաքացիություն դեռ չի նշանակում թուրք): Հետո, իհարկե, ավելացան թուրքեր...

Իմ կարծիքը, գուցե, շատ սուբյեկտիվ է, բայց ես կարծում եմ, որ ոչ միայն սպանությունն էր կազմակերպված, այլեւ առաջին (շեշտում եմ՝ առաջին) գիշերային երթը, որովհետեւ ես դժվարանում եմ հավատալ, որ Թուրքիայի պես երկրում, ուր միշտ խստորեն ճնշվել եւ ճնշվում են ժողովրդավարական ձգտումները, ինքնաբուխ այսպիսի երեւույթ դրսեւորվեր... Ինչ-որ սահուն էր ամեն ինչ գնում... Իսկ հետո գլորվող ձնագունդը արգելքի չհանդիպելով, ծավալը մեծացրեց: Ինչ խոսք, Թուրքիայում այսօր կան մարդիկ, որոնք այնքան էլ կողմ չեն իրենց երկրի այսօրվա ընթացքին (խոսքս թուրքերի մասին է), բայց նրանք քիչ են եւ անհամարձակ՝ նման դրսեւորումների համար: «Մենք հայ ենք եւ Հրանտ Դինք» լոզունգները սովորական դիմակ են, որ ծածկում են իսկական դեմքը: Սպանությունից հետո հայկական եկեղեցիներից մեկի պատին գրել էին՝ «Սա առաջին Հրանտն էր, բոլոր հրանտների վերջը սա է լինելու»... Սա է թուրքի իսկական դեմքը:

- Ի՞նչ կասեք Դինքի սպանությունից հետո ի հայտ եկած «հայասեր թուրքերի» հանդեպ հայերիս այսօրվա վերաբերմունքի մասին:

- «Հայասեր թուրքեր» ասելիս, աչքիս առաջ պատկերվում է Թալեաթը, Գրիգոր Զոհրապի հետ եղբայրաբա՜ր նարդի խաղալիս եւ, ավա՜ղ, դրա վերջը...

Հնչում են կարծիքներ, թե, այնուամենայնիվ, առաջադիմություն է նկատվում... 1000 տարվա մեջ թուրքը առաջին անգամ հային պաշտպան կանգնեց... Այո, ինչ խոսք, ժամանակները փոխվել են, բայց արդյունքը մնացել է նույնը: Փոխվել է ձեւը, բայց ո՛չ բովանդակությունը... Վերացրին մի մարդու, մի հայ մարդու, իրենց երկրի մի ընտիր քաղաքացու, որը համառորեն, վստահորեն, առանց ոտնահարելու թուրքական քրեական օրենսգիրքը, առաջ էր տանում Հայոց ցեղասպանության հարցը: Պատմական արդարությունը վերականգնելու, թուրք ժողովրդին մարդկային ուղու բերելու համար: Կանցնեն օրեր, կհանդարտվեն զգացմունքները, նյութը կդառնա թուրք-եվրոպական տեսական խոսակցությունների առարկա՝ Թուրքիան կասի՝ «Տեսա՞ք, առաջինը հենց մենք բողոքի ելանք, մի անչափահասի կողմից չգիտակցված սպանության դեմ ոտքի ելավ ողջ Թուրքիան եւ ոչ միայն Թուրքիայում»: «Այո՜» կպատասխանի Եվրոպան, «չի կարելի չնկատել այս հսկա՜ առաջընթացը» ու կթփթփացնի եղբայր Թուրքիայի ուսին: Իսկ Հրանտ Դինքը կունենա՞ իր հետնորդը, որը ոչ թե լոզունգներով, այլ գործով կապացուցի, որ ինքը Հրանտ Դինք է:

«Հայասեր թուրքերի» հետ ուզում եմ հիշել նաեւ «թրքասեր հայերին», որ փորձում են համոզել, որ այսօրվա թուրքերն ուրիշ են՝ որպես ապացույց բերելով այն փաստը, որ իրենք գնացել են Ստամբուլ եւ սեփական աչքով տեսել: Այո, միգուցե հագած-կապածը, սանրվածքը կամ բեղերի ձեւը փոխվել են, բայց... ինչքա՜ն շուտ են հայերը մոռանում թուրքերին, իսկ նրանք մեզ՝ երբե՛ք:

Այդ «թրքասեր հայերը» թող հիշեն պատմությունը: Երբ հայերը երիտթուրքերի հետ ձեռք ձեռքի տված սուլթան էին տապալում, վստահ էին, որ այդ թուրքերը ուրիշ էին, արդյունքում՝ ցեղասպանություն:

Երբ թուրք քեմալականները կոմունիստ դարձած հարձակվել էին արդեն արյունաքամ Հայաստանի վրա, կոմունիստ հայերն ասում էին՝ սրանք ուրիշ են, եղբայրություն են բերում, եւ արդյունքում՝ քեմալական հրեշավոր կոտորածները...

70 տարվա սոցիալիստական-ինտերնացիոնալ դաստիարակությամբ լուսավորված ադրբեջանցիները ուրիշից էլ ուրիշ էին: Ո՞մ մտքով կանցներ. Սումգայիթ, Բաքու, Կիրովաբադ... Թուրքն ամեն ռոպե կարող է գույն փոխել: Երեկ իրեն կոմունիստ հայտարարեց, այսօր իրեն Հրանտ Դինք կհայտարարի, բայց իրականում էությամբ թուրքը մնում է թուրք:

■

Մասնավորեցում

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆԸ ՏԵՂԵԿԱՑՆՈՒՄ Է

Հայտարարություն

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը հայտարարում է մրցույթ՝ վարչության ենթակայության «Հայփոստ» ՓԲԸ-ում վերստուգող հանձնաժողովի անդամի (վերստուգողի) թափուր պաշտոնների զբաղեցման համար:

Վերստուգող հանձնաժողովի անդամը (վերստուգողը) պարտավոր է ստուգել ընկերության ֆինանսատնտեսական գործունեությունը, փաստաթղթերի համապատասխանությունը օրենքներին, այլ իրավական ակտերին և կանոնադրությանը, հետևել ընկերության կառավարման մարմինների որոշումների կատարմանը:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ՀՀ այն քաղաքացիները, ովքեր ունեն.

- տնտեսագիտություն (էկոնոմիկա) և կառավարում (մենեջմենթ) մասնագիտությունների գծով բարձրագույն կրթություն և մրցույթին մասնակցելու համար դիմում ներկայացնելու օրվան նախորդող վերջին հինգ տարվա ընթացքում առնվազն երեք տարվա մասնագիտական աշխատանքի փորձ, կամ
- բարձրագույն կրթություն և մրցույթին մասնակցելու համար դիմում ներկայացնելու օրվան նախորդող վերջին հինգ տարվա ընթացքում առնվազն չորս տարվա մասնագիտական աշխատանքի փորձ:

Մրցույթին մասնակցելու նպատակով մասնագիտական աշխատանք է համարվում՝ հաշվապահական հաշվառման, ֆինանսական, հարկային, աուդիտորական, տնտեսագիտական այլ բնագավառներում ղեկավար աշխատողի, մասնագետի, փորձագետի, հաշվապահի, իրավաբանի, թարգմանչի, վերահսկիչի, ֆինանսական գծով տեսուչի, խորհրդատուի, գիտական աշխատողի, ինչպես նաև կազմակերպությունների ղեկավարների, ֆինանսատնտեսական աշխատանքների գծով նրանց տեղակալների, ֆինանսական, հաշվապահական հաշվառման, տնտեսագիտական, իրավաբանական ստորաբաժանումների ղեկավարների, նրանց տեղակալների աշխատանքը:

Դիմող ՀՀ քաղաքացիները պետք է ներկայացնեն հետևյալ փաստաթղթերը՝

- դիմում մրցութային հանձնաժողովի անունով (ձևը լրացվում է փաստաթղթերը ներկայացնելիս)
- տվյալ պաշտոնն զբաղեցնելու համար մասնագիտական գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների շրջանակում տեսանկյունից ներկայացվող պահանջների բավարարումը հավաստող փաստաթղթերի՝ դիպլոմի(ների), վկայականի(ների), աշխատանքային գրքույկի պատճենները՝ բնօրինակների հետ միասին,
- հայտարարություն այն մասին, որ ինքը դատական կարգով չի ճանաչվել անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,
- հայտարարություն այն մասին, որ ինքը դատապարտված չի եղել կամ դատվածությունը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հանվել կամ մարվել է,
- հայտարարություն այն մասին, որ ինքը չի հիմնադրել և չի հանդիսանում որևէ կազմակերպության հիմնադիր, ինչպես նաև չի զբաղվում ձեռնարկատիրական գործունեությամբ,
- արական սեռի անձինք ներկայացնում են նաև զինգրքույկ կամ դրան փոխարինող ժամանակավոր և զորակոչային տեղամասին կցագրման վկայական կամ համապատասխան տեղեկանք,
- երկու լուսանկար՝ 3x4 չափսի,
- անձնագիր և անձնագրի պատճենը:

Մրցույթն անցկացվում է թեստավորման եղանակով՝ գրավոր:

Թեստային առաջադրանքների փաթեթը (մագնիսական կրիչով կամ պատճենահանմամբ՝ դիմումատուի հաշվին) տրամադրվում է ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության անձնակազմի կառավարման բաժինը՝ փաստաթղթերի ընդունումից հետո:

Մրցույթը կանցկացվի ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության շենքում՝ Տիգրան Մեծի 4 հասցեում, ս.թ. մարտի 27-ին, ժամը 14:30-ին:

Փաստաթղթերն ընդունվում են ամեն օր՝ ժամը 9:30-ից մինչև 12:30-ը, բացի շաբաթ և կիրակի օրերից:

Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետն է՝ 2007թ. մարտի 2-ը:

Լրացուցիչ հարցերով դիմել՝ 52-35-36:

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

մրցույթի անցկացման մասին

(ծածկագիր՝ 1784-Ն-1)

Առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2006թ.-ի հոկտեմբերի 5-ի թիվ 1784-Ն որոշման 1-ին մասով՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը հրավիրում է բոլոր սուբյեկտներին՝ մասնակցելու «Վանաձորի թիվ 20 դպրոց» ՊՈԱԿ-ին ամրացված՝ Ս. Աբովյանի անվան թիվ 1 վարժարանի (ք. Վանաձոր, Ղորղանի փող., 20) 1627.95 քառ. մետր ընդհանուր մակերեսով հիմնական մասնաշենքի (առանձնական մասնաշենք) (այսուհետև՝ գույք) օտարման մրցույթին (ծածկագիր՝ 1784-Ն-1):

1. Տեղեկություններ օտարվող գույքի մասին

1.1.	Գույքի հասցեն	Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, Ղորղանի փ., 20
1.2.	Գույքի օտարման մասին ՀՀ կառավարության որոշման համարը	1784-Ն
1.3.	Գույքի օտարման մասին ՀՀ կառավարության որոշման ամսաթիվը	05.10.2006թ.
1.4.	Անշարժ գույքի մակերեսը (քառ.մ.)	1627.95
1.5.	Գույքի գնահատված արժեքը (հազ. դրամ)	13692
1.6.	Գույքի գնահատման ամսաթիվը	25.01.2006թ.
1.7.	Անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վկայականի համարը	N988943
1.8.	Անշարժ գույքի սեփականության իրավունքի պետական գրանցման վկայականի տրման ամսաթիվը	24.01.2002թ.

2. Տեղեկություններ օտարվող գույքի կազմի մասին

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	Հաշվեկշռային արժեքը (հազ. դրամ)	Գնահատված արժեքը (հազ. դրամ)
			13692
2.1.	Հիմնական միջոցներ		
	այդ թվում՝		13692
	Առանձնական մասնաշենք (1 հատ)		

3. Մրցույթին մասնակցելու պայմաններ

3.1. Մրցույթին մասնակցելու իրավունք ունեն մասնավորեցման այն սուբյեկտները (կամ նրանց լիազոր ներկայացուցիչները), որոնք սահմանված կարգով վճարել են մրցույթի նախավճարը (տես 6.1 և 6.2 կետերը) և 6.3 կետում նշված ժամկետում ներկայացրել են մրցույթի մասնակցության հայտ (ձևը կարելի է ստանալ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունից, 438 սենյակ), որը ներառում է հետևյալ փաստաթղթերը՝

- գրավոր առաջարկ մրցույթի պայմանների վերաբերյալ (տես՝ 4.12 կետը).
- նախավճարի մուծումը հաստատող փաստաթղթերի պատճենները,
- գրանցման և հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները (իրավաբանական անձանց համար), քաղաքացիների համար՝ անձնագրի պատճենը, սոցիալական քարտի պատճենը,
- հայտատուի կողմից տրված լիազորագիր (եթե մրցույթին ներկայանում է լիազորված անձը),
- գործարար ծրագիր,
- իրավաբանական անձանց համար նաև գրավոր հավաստում առ այն, որ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կամ դիմողի (հայտատուի) կանոնադրությամբ տվյալ գույքը տվյալ ձևով գնելու համար պետական համապատասխան մարմինների կամ ներքին մարմինների (խորհուրդ, ընդհանուր ժողով) համաձայնությունը չի պահանջվում, կամ պահանջվող համաձայնությունները ստացված են՝ կցելով այդ համաձայնագրերը:

4. Մրցույթի մասնակցության հայտերի ներկայացման կարգը

4.1. Մրցույթի մասնակցության հայտերը ներկայացվում են ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն՝ մինչև 6.3 կետում նշված ժամկետի լրանալը:

Մրցույթի մասնակցության հայտերը՝ 3.1. կետում նշված մրցույթի մասնակցության համար անհրաժեշտ փաստաթղթերով, ներկայացվում են սոսնձված և ստորագրված ծրարով՝ անձամբ կամ փոստով: Փոստով ուղարկված հայտերի (ծրարների) ներկայացման ժամկետ է համարվում ծրարի Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն մուտքի օրը և ժամը:

4.2. 4.1. կետին չհամապատասխանող հայտերն առանց ծրարը բացելու վերադարձվում են հայտ ներկայացնողին:

4.3. Մրցույթի հայտատուները՝ մինչև մրցույթի մասնակցության հայտերի ընդունման վերջնական ժամկետի ավարտը (մինչև 6.3 կետում նշված ժամկետի լրանալը) կարող են փոփոխել կամ հետ վերցնել հայտը: Մրցույթի հայտի փոփոխությունը կատարվում է հայտերի ներկայացման կարգով՝ ծրարի վրա ավելացնելով «փոփոխում» բառը:

Մրցույթի մասնակցության հայտերի ընդունման վերջնական ժամկետի ավարտից հետո (մինչև 6.3 կետում նշված ժամկետի լրանալուց հետո) ներկայացված հայտի փոփոխության կամ հետ վերադարձման դիմումները ենթակա չեն քննարկման:

4.4. Մրցույթի մասնակիցների՝ մրցութային պայմաններին համապատասխան ներկայացրած առաջարկություններ պետք է արտահայտված լինեն թվային ցուցանիշներով և փոքր չլինեն ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված նվազագույն արժեքից (տես 4.12 կետը):

Մրցութային առաջարկները ներկայացվում են տպագիր կամ պարզ ընթեռնելի ձեռագրով:

4.5. Մրցույթին ներկայացվող փաստաթղթերը ներկայացվում են հայերեն լեզվով, իսկ օտար լեզուներով գրված փաստաթղթերը կարող են ուղեկցվել թարգմանություններով: Թարգմանությունների բացակայության դեպքում փաստաթղթերը կթարգմանվեն հանձնաժողովի կողմից:

4.6. Ծրարը պետք է հասցեագրված լինի մրցութային հանձնաժողովին՝ նշելով մասնավորեցվող օբյեկտի անվանումը և մրցույթի ծածկագիրը (ծածկագիր՝ 1784-Ն-1):

4.7. Մրցութային առաջարկները կարող են ընդունվել նաև ֆաքսիմիլային կապով: Ստացված փաստաթղթերը ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունում դրվում են ծրարի մեջ և փակվում:

Ներկայացված ծրարները ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության կողմից կնքվում և մուտքագրվում են:

4.8. 6.3 կետում նշված ժամկետի լրանալուց հետո ներկայացված առաջարկները չեն ընդունվում:

4.9. Մրցույթի հայտը գրանցվում է հատուկ գրանցամատյանում՝ հայտատուին տալով ստացական մրցույթի մասնակցության հայտը ընդունելու վերաբերյալ:

4.10. Մրցույթի հայտատուները 6.2 կետում նշված հատուկ հաշվին մուծում են մրցույթի մասնակցության նախավճար 6.1 կետում նշված գումարի չափով:

Մրցույթում հաղթող ճանաչված մասնակցի նախավճարն ընդգրկվում է մասնակցի կողմից առաջարկված գույքի մասնավորեցման (օտարման) գնի մեջ: Մրցույթում հաղթող ճանաչված մասնակցի (կամ նրա լիազոր ներկայացուցչի) կողմից մրցույթի արդյունքների արձանագրությունը չստորագրելու, հետագա վճարումները չկատարելու և (կամ) պայմանագիր չկնքելու դեպքում նախավճարը չի վերադարձվում և մասնավորեցումը (օտարումը) համարվում է չկայացած:

Մրցույթում հաղթող չճանաչված մասնակիցները, ինչպես նաև մասնակցի կարգավիճակ չստացած հայտատուները, մրցույթի մասնակցության նախավճարի վերադարձման նպատակով պետք է դիմեն ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությանը:

Հայցային վաղեմության ընդհանուր ժամկետում մրցույթում հաղթող չճանաչված հայտատուի (կամ նրա լիազոր ներկայացուցչի) կողմից համապատասխան դիմում չներկայացնելու դեպքում մրցույթի մասնակցության նախավճարը փոխանցվում է Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեի համապատասխան հաշվին:

4.11. Մրցույթի պահանջներին մրցութային առաջարկի անհամապատասխանության դեպքում մրցութային առաջարկ ներկայացրած սուբյեկտին մրցույթի մասնակցի կարգավիճակ չի տրվում և մրցութային առաջարկը հանվում է հետագա քննարկումից:

4.12. Մրցույթի հաղթողի որոշման համար առաջադրվում են հետևյալ պայմանները.

օտարվող գույքի համար առաջարկվող գինը (նվազագույն գինը՝ 8215.2 **հազ. դրամ),**

ներդրումների չափը՝ տարիների կտրվածքով:

4.13. Մրցույթի հաղթող է ճանաչվում այն մասնակիցը, որի առաջարկը առավելագույն չափով է բավարարում մրցույթի պայմաններին:

4.14. Մրցույթում հաղթողին է օտարվում նաև գույքի զբաղեցրած և օգտագործման ու սպասարկման համար անհրաժեշտ՝ պետական սեփականություն հանդիսացող հողատարածքը՝ իր կադաստրային արժեքով:

5. Վճարումներ և պայմանագրի կնքում

5.1. Մրցույթի հաղթողը 10-օրյա ժամկետում ստանում է մրցույթի արդյունքների հաստատված արձանագրության օրինակը: Մրցույթի մյուս մասնակիցները կարող են ստանալ արձանագրության պատճենները:

5.2. Մրցույթի հաղթողը գույքի գինը պետք է վճարի մրցույթի արձանագրությունը ստորագրելու օրվանից եռամսյա ժամկետում՝ Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ գույքի վաճառքի գնի 70%-ն ուղղելով Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջե, 30%-ը՝ համապատասխան համայնքի ֆոնդային բյուջե՝ ըստ գույքի գտնվելու վայրի, իսկ հողի վաճառքի գումարը՝ «Պետական սեփականություն համարվող հողի վաճառքից մուտքեր» գանձապետական հաշվին:

5.3. Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ.-ի հոկտեմբերի 5-ի թիվ 1784-Ն որոշման՝ օտարման պայմանագրում պետք է նախատեսվի, որ.

օտարվող գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման և գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարները ու տուրքերը կատարվում են գնորդի հաշվին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

5.4. Մրցույթով օտարման արդյունքում գնորդը հանդիսանում է նաև գնահատման պահից հետո առաջացած իրավունքների և պարտավորությունների իրավահաջորդը:

5.6. Սահմանված ժամկետում վճարումները չկատարելու դեպքում մրցույթի հաղթողի վճարած նախավճարի գումարը նրան հետ չի վերադարձվում, և մրցույթը համարվում է չկայացած:

6. Մրցույթի անցկացման այլ պայմաններ

6.1	Մրցույթի նախավճարի չափը	410760 դրամ
6.2	Մրցույթի նախավճարի մուտքագրման հատուկ հաշիվը	Թիվ 1 տեղական գանձապետական բաժանմունք դրամային - 900013145017
6.3	Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետը	2007 թվականի փետրվարի 16-ը , ժամը՝13:00
6.4	Մրցութային առաջարկի ներկայացման վայրը	ք.Երևան, Տիգրան Մեծի 4, ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն,438 սենյակ
6.5	Մրցույթի անցկացման օրը, ժամը և վայրը	2007 թվականի փետրվարի 20-ը, ժամը՝15:00 ք.Երևան, Տիգրան Մեծի 4, ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն
6.6	Ֆաքսիմիլային կապ	*(37410) 581441*
6.7	Ինտերնետ	*URL: //www.privatization.am*

7. Գույքը մրցույթով չվաճառվելու դեպքում նոր մրցույթների անցկացումը

7.1 Գույքը մրցույթով չվաճառվելու դեպքում այն վաճառելու նպատակով կազմակերպվում է նոր մրցույթներ 1-6 կետերում նշված կարգով և հետևյալ պայմաններով.

Մրցույթի անցկացման օրը և ժամը	Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետը	Օտարվող գույքի նվազագույն գինը (հազ. դրամ)	Մրցույթի նախավճարի չափը (դրամ)
2007 թվականի փետրվարի 20, ժամը 15:00	2007 թվականի փետրվարի 16, ժամը 13:00	10269	513500
2007 թվականի մարտի 6, ժամը 15:00	2007 թվականի մարտի 2, ժամը 13:00	6572,16	328608
2007 թվականի մարտի 20, ժամը 15:00	2007 թվականի մարտի 16, ժամը 13:00	5257.7	262885
2007 թվականի ապրիլի 3, ժամը 15:00	2007 թվականի մարտի 30, ժամը 13:00	4206.16	210308
2007 թվականի ապրիլի 17, ժամը 15:00	2007 թվականի ապրիլի 13, ժամը 13:00	3364.9	168245
2007 թվականի մայիսի 3, ժամը 15:00	2007 թվականի ապրիլի 30, ժամը 13:00	2691.9	134595
2007 թվականի մայիսի 17, ժամը 15:00	2007 թվականի մայիսի 14, ժամը 13:00	2153.5	107675
2007 թվականի մայիսի 31, ժամը 15:00	2007 թվականի մայիսի 28, ժամը 13:00	1722.8	86140
2007 թվականի հունիսի 14, ժամը 15:00	2007 թվականի հունիսի 11, ժամը 13:00	1378.2	68910
2007 թվականի հունիսի 28, ժամը 15:00	2007 թվականի հունիսի 25, ժամը 15:00	11026	55128

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն՝ 581441 հեռախոսահամարով:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

Հայտարարություն

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ «Ագրոնավթաբազա» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության, «Դեբետ» հյուրանոց» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության եւ «Ձիթոս» դուստր փակ բաժնետիրական ընկերության գործադիր տնօրենների թափուր պաշտոնները զբաղեցնելու համար

«Ագրոնավթաբազա» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության (ք.Երեւան, գ.Հաղթանակ, 1-ին փողոց 46), «Դեբետ» հյուրանոց» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության, (ք.Ալավերդի, Սանահար) եւ «Ձիթոս» դուստր փակ բաժնետիրական ընկերության (ք.Երեւան, Գաջեգործների 75) գործադիր տնօրենների թափուր պաշտոնների մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը՝

- գրավոր դիմում,
- անձնագրի պատճենը,
- մեկ լուսանկար 3/4 չափի,
- խաղված աշխատանքային գրքույկից,
- ինքնակենսագրություն,
- բարձրագույն կրթության դիպլոմի պատճենը,
- կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ (լրացված),
- տեղեկանք մշտական բնակության վայրից,
- հրապարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հաստատող փաստաթուղթ (դրանց առկայության դեպքում),
- բնութագիր վերջին աշխատանքի վայրից (եթե կազմակերպությունը չի լուծարվել),
- արական սեռի անձանց համար՝ նաեւ զինգրքույկ կամ դրան փոխարինող ժամանակավոր եւ զորակոչային տեղամասին կցագրման վկայական կամ համապատասխան տեղեկանք:

Քաղաքացիները փաստաթղթերը ներկայացնում են անձամբ՝ անձնագրով կամ անձը հաստատող փաստաթղթով:

Մրցույթն անցկացվում է մասնակցի անմիջական մասնակցությամբ փաստաթղթային ուսումնասիրության եւ հարցազրույցի միջոցով:

Մրցույթին մասնակցելու թույլտվություն ունեն այն անձինք, ովքեր Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ունեն մրցույթին մասնակցելու իրավունք, համապատասխան բնագավառի բարձրագույն կրթություն եւ ձեռնարկատիրական կամ կառավարման ոլորտի առնվազն 3 տարվա կամ առնվազն 5 տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ:

Հանձնաժողովը քաղաքացուն չի թույլատրում մասնակցել մրցույթին, եթե ներկայացված փաստաթղթերը չեն համապատասխանում տվյալ պաշտոնի համար սահմանված պահանջներին, լրիվ չեն կամ թերի են: Անհրաժեշտության դեպքում հանձնաժողովը կարող է հրավիրել եւ լսել նաեւ մրցույթին մասնակցելու համար դիմած քաղաքացուն: Հանձնաժողովն իր որոշմամբ հաստատում է մրցույթի մասնակիցների (այսուհետեւ՝ մասնակից) ցուցակը: Այդ որոշումը հրապարակվում է մինչեւ մրցույթի սկիզբը:

Եթե հանձնաժողովը մրցույթին մասնակցելու համար դիմած քաղաքացիներից ոչ մեկին չի թույլատրում մասնակցել մրցույթին, ինչպես նաեւ եթե մրցույթին մասնակցելու համար դիմում ներկայացրած անձանցից ոչ ոք չի ներկայացել, ապա հանձնաժողովի կողմից կայացվում է որոշում՝ մրցույթը չկայացած համարելու մասին: Այդ որոշումը հանձնաժողովը հանձնում է վարչության աշխատակազմի ղեկավարին:

Հանձնաժողովը յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում է առանձին:

Հարցազրույցի ընթացքում մասնակցին հանձնաժողովի անդամները տալիս են բանավոր հարցեր, որոնք արձանագրվում են հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից:

Հարցերը կարող են տրվել.

ա) իր պարտականությունների կատարման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերի իմացությունը ստուգելու նպատակով,
բ) կազմակերպության զարգացման եւ բարեփոխման հայեցակարգ, հիմնադրույթներ մշակելու կարողությունը ստուգելու նպատակով,
գ) տրամաբանելու եւ տարբեր իրավիճակներում կողմնորոշվելու ունակությունը ստուգելու նպատակով,
դ) ֆինանսատնտեսական գործունեության իրականացման կարողությունը ստուգելու նպատակով,
ե) համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակությունը ստուգելու նպատակով,
զ) աշխատանքի կազմակերպման եւ ղեկավարման անհրաժեշտ հմտությունը ստուգելու նպատակով,
է) ենթակաների հետ վարվելու անհրաժեշտ էթիկայի կանոնների իմացությունը ստուգելու նպատակով,
ը) առնվազն մեկ օտար լեզվի իմացությունը ստուգելու նպատակով:

Հարցերին տրված մասնակցի պատասխանները գնահատվում (ճիշտ կամ սխալ) են հարց տվող անդամի կողմից: Եթե մասնակցի տված պատասխանը գնահատվում է սխալ, ապա հանձնաժողովի գնահատական տվող անդամի կողմից պետք է հնչեցվի ճիշտ պատասխանը:

Յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն ավարտելուց հետո անցկացվում է խորհրդակցություն՝ հանձնաժողովի նախագահի կողմից կնքված եւ ստորագրված քվեաթերթիկների միջոցով:

Քվեարկության արդյունքում ընդունված է համարվում այն որոշումը, որն ստացել է հանձնաժողովի քվեարկությանը մասնակցած անդամների կեսից ավելի կողմ ձայները, իսկ հավասար ձայների դեպքում՝ մասնակցի համար առավել նպաստավորը:

Եթե մրցույթին մասնակցելու համար ոչ մի դիմում չի ներկայացվել, ապա այդ մասին տեղյակ է պահվում վարչության պետը եւ նշանակվում է կրկնակի մրցույթ:

Մրցույթին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, ովքեր՝

- դատական կարգով ճանաչվել են անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,
- տառապում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած ցանկում ընդգրկված հիվանդություններից որեւէ մեկով, որը կարող է խոչընդոտել ծառայողական պարտականությունների կատարմանը եւ փաստաթղթերի իրականացմանը,
- դատապարտվել է հանցագործության համար եւ դատվածությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ,
- օրենսդրությամբ իրավունք չունի զբաղեցնել որոշակի պաշտոններ կամ զրկվել է որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից,
- նախորդ երեք տարվա ընթացքում եղել է սնանկացված կամ լուծարված կազմակերպության պարտատերերի օրինական պահանջները չբավարարած կազմակերպության ղեկավար,
- խուսափել է ժամկետային պարտադիր զինվորական ծառայությունից:

Մրցույթի արդյունքները հրապարակվում են մրցույթն անցկացնելուց հետո նույն օրը՝ անմիջապես:

Մրցույթի արդյունքները կարող են բողոքարկվել դատական կարգով:

Մրցույթին մասնակցելու համար դիմումների (փաստաթղթերը՝ բնօրինակներով) ներկայացման վերջին ժամկետն է 2007թ. փետրվարի 20-ը, ժամը 13 00-ն:

Դիմումները պետք է ներկայացվեն՝ ք.Երեւան, Տիգրան Մեծի 4, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության քարտուղարություն:

Մրցույթը կանցկացվի Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունում (ք.Երեւան, Տիգրան Մեծի 4), 2007թ. մարտի 20-ին, ժամը 14 30-ն:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն, կամ զանգահարել 52-35-36 հեռախոսահամարով:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն:

Հայտարարություն

*Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը հայտարարում է բաց մրցույթ՝ **«Կուրորտաբանության եւ ֆիզ. բժշկության ԳՀԻ»** փակ բաժնետիրական ընկերության, **«Հայառէնդերանորոգում-1»** փակ բաժնետիրական ընկերության, **«Երեւանի մեծածախ ճաշարանային ՈՒԱՍ»** պետական փակ բաժնետիրական ընկերության վերստուգող հանձնաժողովների անդամների (վերստուգողների)*

«Կուրորտաբանության եւ ֆիզ. բժշկության ԳՀԻ» փակ բաժնետիրական ընկերության (ք.Երեւան, Օրբելի եղբայրների փող. 41), «Հայառէնդերանորոգում-1» փակ բաժնետիրական ընկերության (ք.Երեւան, Գլինկայի 7), «Երեւանի մեծածախ ճաշարանային ՈՒԱՍ» պետական փակ բաժնետիրական ընկերության (ք.Երեւան, Նուբարաշենի խճ.9) վերստուգող հանձնաժողովների անդամների (վերստուգողների) մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել հետեւյալ փաստաթղթերը՝

- գրավոր դիմում,
- անձնագրի պատճենը,
- մեկ լուսանկար 3/4 չափի,
- խաղված աշխատանքային գրքույկից,
- ինքնակենսագրություն,
- բարձրագույն կրթության դիպլոմի պատճենը,
- կադրերի հաշվառման անձնական թերթիկ (լրացված),
- տեղեկանք մշտական բնակության վայրից,
- հրապարակված հոդվածների ցանկ կամ գիտական կոչումը հաստատող փաստաթուղթ (դրանց առկայության դեպքում),
- բնութագիր վերջին աշխատանքի վայրից (եթե կազմակերպությունը չի լուծարվել),
- արական սեռի անձանց համար՝ նաեւ զինգրքույկ կամ դրան փոխարինող ժամանակավոր եւ զորակոչային տեղամասին կցագրման վկայական կամ համապատասխան տեղեկանք:

Քաղաքացիները փաստաթղթերը ներկայացնում են անձամբ՝ անձնագրով կամ անձը հաստատող փաստաթղթով:

Մրցույթն անցկացվում է մասնակցի անմիջական մասնակցությամբ փաստաթղթային ուսումնասիրության եւ հարցազրույցի միջոցով:

Մրցույթին մասնակցելու թույլտվություն ունեն այն անձինք, ովքեր Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ունեն մրցույթին մասնակցելու իրավունք, համապատասխան բնագավառի բարձրագույն կրթություն եւ ձեռնարկատիրական կամ կառավարման ոլորտի առնվազն 3 տարվա կամ առնվազն 5 տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ:

Հանձնաժողովը քաղաքացուն չի թույլատրում մասնակցել մրցույթին, եթե ներկայացված փաստաթղթերը չեն համապատասխանում տվյալ պաշտոնի համար սահմանված պահանջներին, լրիվ չեն կամ թերի են: Անհրաժեշտության դեպքում հանձնաժողովը կարող է հրավիրել եւ լսել նաեւ մրցույթին մասնակցելու համար դիմած քաղաքացուն: Հանձնաժողովն իր որոշմամբ հաստատում է մրցույթի մասնակիցների (այսուհետեւ՝ մասնակից) ցուցակը: Այդ որոշումը հրապարակվում է մինչեւ մրցույթի սկիզբը:

Եթե հանձնաժողովը մրցույթին մասնակցելու համար դիմած քաղաքացիներից ոչ մեկին չի թույլատրում մասնակցել մրցույթին, ինչպես նաեւ եթե մրցույթին մասնակցելու համար դիմում ներկայացրած անձանցից ոչ ոք չի ներկայացել, ապա հանձնաժողովի կողմից կայացվում է որոշում՝ մրցույթը չկայացած համարելու մասին: Այդ որոշումը հանձնաժողովը հանձնում է վարչության աշխատակազմի ղեկավարին:

Հանձնաժողովը յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն անցկացնում է առանձին:

Հարցազրույցի ընթացքում մասնակցին հանձնաժողովի անդամները տալիս են բանավոր հարցեր, որոնք արձանագրվում են հանձնաժողովի քարտուղարի կողմից:

Հարցերը կարող են տրվել.

ա) իր պարտականությունների կատարման համար անհրաժեշտ իրավական ակտերի իմացությունը ստուգելու նպատակով,
բ) կազմակերպության զարգացման եւ բարեփոխման հայեցակարգ, հիմնադրույթներ մշակելու կարողությունը ստուգելու նպատակով,
գ) տրամաբանելու եւ տարբեր իրավիճակներում կողմնորոշվելու ունակությունը ստուգելու նպատակով,
դ) ֆինանսատնտեսական գործունեության իրականացման կարողությունը ստուգելու նպատակով,
ե) համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակությունը ստուգելու նպատակով,
զ) աշխատանքի կազմակերպման եւ ղեկավարման անհրաժեշտ հմտությունը ստուգելու նպատակով,
է) ենթակաների հետ վարվելու անհրաժեշտ էթիկայի կանոնների իմացությունը ստուգելու նպատակով,
ը) առնվազն մեկ օտար լեզվի իմացությունը ստուգելու նպատակով:

Հարցերին տրված մասնակցի պատասխանները գնահատվում (ճիշտ կամ սխալ) են հարց տվող հանձնաժողովի անդամի կողմից: Եթե մասնակցի տված պատասխանը գնահատվում է սխալ, ապա հանձնաժողովի գնահատական տվող անդամի կողմից պետք է հնչեցվի ճիշտ պատասխանը:

Յուրաքանչյուր մասնակցի հետ հարցազրույցն ավարտելուց հետո անցկացվում է քվեարկություն՝ հանձնաժողովի նախագահի կողմից կնքված եւ ստորագրված քվեաթերթիկների միջոցով:

Քվեարկության արդյունքում ընդունված է համարվում այն որոշումը, որն ստացել է հանձնաժողովի քվեարկությանը մասնակցած անդամների կեսից ավելի կողմ ձայները, իսկ հավասար ձայների դեպքում՝ մասնակցի համար առավել նպաստավորը:

Եթե մրցույթին մասնակցելու համար ոչ մի դիմում չի ներկայացվել, ապա այդ մասին տեղյակ են պահում վարչության պետին եւ նշանակվում է կրկնակի մրցույթ:

Մրցույթին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, ովքեր՝

դատական կարգով ճանաչվել են անգործունակ կամ սահմանափակ գործունակ,

տառապում են Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հաստատած ցանկում ընդգրկված հիվանդություններից որեւէ մեկով, որը կարող է խոչընդոտել ծառայողական պարտականությունների կատարմանը եւ փաստաթղթերի իրականացմանը,

դատապարտվել է հանցագործության համար եւ դատվածությունը սահմանված կարգով հանված կամ մարված չէ,

օրենսդրությամբ իրավունք չունի զբաղեցնել որոշակի պաշտոններ կամ զրկվել է որոշակի գործունեությամբ զբաղվելու իրավունքից,

նախորդ երեք տարվա ընթացքում եղել է սնանկացված կամ լուծարված կազմակերպության պարտատերերի օրինական պահանջները չբավարարած կազմակերպության ղեկավար,

խուսափել է ժամկետային պարտադիր զինվորական ծառայությունից:

Մրցույթի արդյունքները հրապարակվում են մրցույթն անցկացնելուց հետո նույն օրը՝ անմիջապես:

Մրցույթի արդյունքները կարող են բողոքարկվել դատական կարգով:

Մրցույթի մասնակցելու համար դիմումների (փաստաթղթերը՝ բնօրինակներով) ներկայացման վերջին ժամկետն է 2007թ. փետրվարի 25-ը, ժամը 13 00-ն:

Դիմումները պետք է ներկայացվեն՝ ք.Երեւան, Տիգրան Մեծի 4, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության քարտուղարություն:

Մրցույթը կանցկացվի Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունում (ք.Երեւան, Տիգրան Մեծի 4), 2007թ. մարտի 25-ին, ժամը 14 30-ն:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն, կամ զանգահարել 52-35-36 հեռախոսահամարով:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

Մասնավորեցում

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

մրցույթի անցկացման մասին
(ծածկագիր՝ 39-Ն-1)

Առաջնորդվելով ՀՀ կառավարության 2007թ.-ի հունվարի 18-ի թիվ 39-Ն որոշման 1-ին մասով՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը հրավիրում է մասնավորեցման բոլոր սուբյեկտներին մասնակցելու «Հրազդանի ավտոտեխսպասարկման կայան» փակ բաժնետիրական ընկերության պետական սեփականություն հանդիսացող (80 տոկոս) բաժնետոմսերի մասնավորեցման մրցույթին (ծածկագիր՝ 39-Ն-1):

1. Ընդհանուր տեղեկություններ

1.1.	Ընկերության հասցեն	ՀՀ Կոտայքի մարզ, ք. Հրազդան, Շահումյան 1
1.2.	ՀՀ կառավարության որոշման համարը եւ ամսաթիվը	N39-Ն, 18.01.2007թ.
1.3.	Ընկերության շենքերի, շինությունների մակերեսը (մ²)	440.31
1.4.	Զբաղեցրած հողային տարածքը (հա)	0.14 հա
	Տեղեկություններ հողհատկացման հիմքերի մասին	Անշարժ գույքի սեփականության (օգտագործման) իրավունքի գրանցման վկայական N 2149463, 11.04.2006թ.
1.5.	Գործունեության հիմնական տեսակը	ավտոտեխսպասարկում
1.6.	Ընկերության բաժնետոմսերի գնահատված արժեքը (հազ. դրամ)	5756
1.7.	Մասնավորեցման ենթակա բաժնետոմսերի գինը (հազ. դրամ)	4605

2. Ընկերության հաշվեկշռի ցուցանիշներ (01.07.2006թ. դրությամբ)

(հազ. դրամ)

Հ/Հ	Ցուցանիշի անվանումը	Հաշվեկշռային արժեքը	Գնահատված արժեքը
2.1	Հիմնական միջոցներ, այդ թվում՝	55.751*	5756.0
	շենքեր /10 հատ/	35.630	5458.0
	կառուցվածքներ եւ փոխանցող հարմարանքներ /3 հատ/	9.200	-
	մեքենաներ եւ սարքավորումներ /39 հատ/	10.921	297.8

** Ներկայացված են հիմնական միջոցների սկզբնական արժեքները*

2.2. Ընկերությունը 01.07.2006թ.-ի դրությամբ պարտավորություններ չունի:

2.3. Համաձայն ՀՀ կառավարության 18.01.2007թ.-ի N39-Ն որոշման, Ընկերությունը 1999-2005 թվականների տնտեսական գործունեության արդյունքներով վճարման ենթակա շահութաբաժինների գծով պարտավորություններ չունի:

3.Մրցույթին մասնակցելու պայմաններ

3.1 Մրցույթին մասնակցելու իրավունք ունեն մասնավորեցման այն սուբյեկտները (կամ նրանց լիազոր ներկայացուցիչները), որոնք սահմանված կարգով վճարել են մրցույթի նախավճարը /տես 5.1 եւ 5.2 կետերը/ եւ 5.3 կետում նշված ժամկետում ներկայացրել են մրցութային առաջարկ, որը ներառում է հետեւյալ փաստաթղթերը՝

ա/ հայտ (ձեւը կարելի է ստանալ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության 438 սենյակում,

բ/ մրցույթի հաղթողին որոշելու պայմանների վերաբերյալ գրավոր առաջարկ՝ (տես՝ 3.12 կետը),

գ/ մրցույթի նախավճարի կատարման փաստը հաստատող վճարային փաստաթղթերի պատճենները,

դ/ իրավաբանական անձի կարգավիճակ ունեցող մասնակիցների գրանցման եւ հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները,

ե/ լիազորագիր՝ մրցույթի մասնակից ընկերության /հաստատված տվյալ ընկերության կողմից/ կամ ֆիզիկական անձի /հաստատված նոտարական կարգով/ կողմից լիազորված անձի համար,

զ/ գործարար ծրագիր:

3.2. Մրցութային առաջարկը փակ ծրարով ներկայացվում է ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն, 438 սենյակ՝ մինչեւ 5.3 կետում նշված ժամկետի լրանալը:

3.3 Մրցույթի մասնակիցների՝ մրցութային պայմաններին համապատասխան ներկայացրած առաջարկությունները պետք է արտահայտված լինեն թվային ցուցանիշներով եւ փոքր չլինեն ՀՀ կառավարության կողմից սահմանված նվազագույն արժեքներից, եթե դրանք սահմանված են (տես 3.12. կետը):

3.4 Մրցութային առաջարկները ներկայացվում են հայերեն լեզվով, իսկ օտար լեզուներով գրված փաստաթղթերը կարող են ուղեկցվել թարգմանություններով: Թարգմանությունների բացակայության դեպքում փաստաթղթերը կթարգմանվեն հանձնաժողովի կողմից:

3.5 Մրցույթին ներկայացվող փաստաթղթերը ներկայացվում են տպագիր կամ պարզ ընթեռնելի ձեռագրով:

3.6 Ծրարը պետք է հասցեագրված լինի մրցութային հանձնաժողովին՝ նշելով մասնավորեցվող օբյեկտի անվանումը:

3.7 Մրցութային առաջարկները կարող են ընդունվել նաեւ փոստային կարգով: Ստացված փաստաթղթերը ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունում դրվում են ծրարի մեջ եւ փակվում:

3.8 Ներկայացված ծրարները կնքվում եւ մուտքագրվում են ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունում:

3.9 5.3. կետում նշված ժամկետի լրանալուց հետո ներկայացված առաջարկները չեն ընդունվի:

Դիմողները մինչեւ 5.3. կետում նշված ժամկետի լրանալը կարող են հանձնաժողովին գրավոր դիմում ներկայացնել՝ մրցույթին չմասնակցելու վերաբերյալ: Սահմանված ժամկետից ուշ ներկայացված այդպիսի դիմումները քննարկման ենթակա չեն:

3.10 Մրցույթի պահանջներին մրցութային առաջարկի անհամապատասխանության դեպքում մրցութային առաջարկ ներկայացրած սուբյեկտին մրցույթի մասնակցի կարգավիճակ չի տրվում եւ մրցութային առաջարկը հանվում է հետագա քննարկումից:

3.11 Մրցույթի հաղթողի որոշման համար առաջադրվում են հետեւյալ պայմանները.

մասնավորեցվող բաժնետոմսերի համար առաջարկվող գինը /նվազագույն գինը/՝ 1151 հազ.դրամ,

ներդրումների չափը՝ տարիների կտրվածքով,

սոցիալական երաշխիքներ, այդ թվում աշխատատեղերի (ներկայացվում է մարդ/ամսով) եւ միջին աշխատավարձի վերաբերյալ:

3.13 Մրցույթի հաղթող է ճանաչվում այն մասնակիցը, որի առաջարկը առավելագույն չափով է բավարարում մրցույթի պայմաններին:

4. Վճարումներ եւ պայմանագրի կնքում

4.1 Մրցույթի հաղթողը 10-օրյա ժամկետում ստանում է մրցույթի արդյունքների հաստատված արձանագրության օրինակը: Մրցույթի մյուս մասնակիցները կարող են ստանալ արձանագրության պատճենները:

4.2 Մրցույթի հաղթողը բաժնետոմսերի վաճառքի գումարը պետք է վճարի մրցույթի արձանագրությունը ստանալու օրվանից մեկամսյա ժամկետում՝ բաժնետոմսերի վաճառքի գնի 70 տոկոսն ուղղելով ՀՀ պետական բյուջե, իսկ 30 տոկոսը՝ համապատասխան համայնքի ֆոնդային բյուջե՝ ըստ ընկերության գտնվելու վայրի:

4.3 Որպես մրցույթի նախավճար վճարված գումարն ընդգրկվում է օբյեկտի վաճառքի գնի մեջ եւ մրցույթում չհաղթելու կամ մինչեւ 5.3 կետում նշված ժամկետի լրանալը մրցույթին մասնակցելուց հրաժարվելու դեպքում հետ է վերադարձվում:

4.4 Համաձայն ՀՀ կառավարության 18.01.07թ. N 39-Ն որոշման, մրցույթի հաղթողի կողմից առաջարկված գնի վճարումից հետո մեկամսյա ժամկետում ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը գնորդի հետ կկնքի մասնավորեցման պայմանագիր՝ դրանում նախատեսելով, որ գնորդը պարտավորվում է իր միջոցների հաշվին վճարել գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարը՝ 711826 դրամ, ինչպես նաեւ գույքային իրավունքների պետական գրանցման հետ կապված վճարներն ու տուրքերը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

4.5 Սահմանված ժամկետում վճարումները չկատարելու եւ պայմանագիրը չկնքելու դեպքում մրցույթի հաղթողի վճարած նախավճարի գումարը նրան հետ չի վերադարձվում, եւ մրցույթը համարվում է չկայացած:

4.6 Մրցույթով մասնավորեցման արդյունքում գնորդը հանդիսանում է նաեւ գնահատման պահից հետո առաջացած իրավունքների եւ պարտավորությունների իրավահաջորդը:

Վճարումները կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:

5. Մրցույթի անցկացման այլ պայմաններ

5.1	Մրցույթի նախավճարի չափը	407300 դրամ
5.2	Մրցույթի նախավճարի մուտքագրման հաշվի համարը	Թիվ 1 տեղական գանձապետական բաժանմունքի դրամային - 900013145017
5.3	Մրցութային առաջարկի ներկայացման վերջին ժամկետը	2007 թվականի մարտի 13-ը , ժամը՝ 13:00
5.4	Մրցութային առաջարկի ներկայացման վայրը	ք.Երեւան, Տիգրան Մեծ-4 ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն, 438 սենյակ
5.5	Մրցույթի անցկացման օրը, ժամը եւ վայրը	2007 թվականի մարտի 16-ը , ժամը՝ 15:00 ք.Երեւան, Տիգրան Մեծ-4 ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն
5.6	Ֆաքսիմիլային կապ	*(3741) 27-65-94*
5.7	Ինտերնետ	*URL: //www.privatization.am*

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել հետեւյալ հեռախոսահամարով: ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն 58-14-41

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ Ք.ԵՐԵՎԱՆ, Դ.ԱՆՀԱՂԹԻ 23 /4-ՐԴ ՀԱՐԿ/ ՀԱՍՑԵՈՒՄ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 1894-Ն որոշման, ՀՀ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական վարչության օտարման ենթակա գույքը

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	Թողարկման /ձեռքբերման տարեթիվը	Գույքի գտնվելու վայրը	Գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարները (ներառյալ ԱԱՀ) /դրամ/	Սկզբնական արժեքը /դրամ/	Գնահատված արժեքը 11.10.06թ. դրությամբ /դրամ/	12.03.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	12.03.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/	27.03.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	27.03.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/	11.04.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	11.04.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/
1	ՄԱԶ-5337 (893 SS 01)	1989/1989թ.	ք.Երեւան, Արշակունյաց 63/հեռ՝ 44-66-53/	44624	3405576	1256660	943000	47150	754400	37720	603520	30176
2	ՈւԱԶ -31512 (828 SS 01)	1990/1990թ.	ք.Գորիս, «Գորիս» ՔԿՀ/հեռ՝ 0284-22276/	7344	279305	204000	153000	7650	122400	6120	97920	4896
3	ԿամԱԶ-5320 (947 SS 02)	1990/1990թ.	գ.Կոշ, «Կոշ» ՔԿՀ /հեռ՝ 0232-34426/	22950	715635	637500	478000	23900	382400	19120	305920	15296
4	ԿԱՎԶ-685ծ (884 SS 01)	1985/1985թ.	ք.Երեւան, Արշակունյաց 63/հեռ՝ 44-66-53/	12690	327807	352500	264000	13200	211200	10560	168960	8448
5	ԶԻԼ-441510 (168 SS 03)	1987/1987թ.	գ.Կոշ, «Կոշ» ՔԿՀ /հեռ՝ 0232-34426/	11880	297719	330000	248000	12400	198400	9920	158720	7936
6	ԳԱԶ-24 (966 SS 02)	1978/1978թ.	ք.Հրազդան,«Սեւան» ՔԿՀ /հեռ՝0223-27808/	6642	138000	184500	138000	6900	110400	5520	88320	4416
7	ԿամԱԶ-55111 (963 SS 02)	1986/1986թ.	ք.Հրազդան,«Սեւան» ՔԿՀ /հեռ՝0223-27808/	24300	1039228	675000	506000	25300	404800	20240	323840	16192

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	26.04.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	26.04.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/	11.05.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	11.05.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/	29.05.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	29.05.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/	13.06.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	13.06.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/	28.06.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	28.06.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/	13.07.07թ. աճուրդի մեկնարկային գին /դրամ/	13.07.07թ. աճուրդի նախավճար /դրամ/
1	ՄԱԶ-5337 (893 SS 01)	482816	24141	386253	19313	309003	15451	247203	12361	197763	9889	158211	7911
2	ՈւԱԶ -31512 (828 SS 01)	78336	3917	62669	3134	50136	2507	40109	2006	32088	1605	25671	1284
3	ԿամԱԶ-5320 (947 SS 02)	244736	12237	195789	9790	156632	7832	125306	6266	100245	5013	80196	4010
4	ԿԱՎԶ-685ծ (884 SS 01)	135168	6759	108135	5407	86508	4326	69207	3461	55366	2769	44293	2215
5	ԶԻԼ-441510 (168 SS 03)	126976	6349	101581	5080	81265	4064	65012	3251	52010	2601	41608	2081
6	ԳԱԶ-24 (966 SS 02)	70656	3533	56525	2827	45220	2261	36176	1809	28941	1448	23153	1158
7	ԿամԱԶ-55111 (963 SS 02)	259072	12954	207258	10363	165807	8291	132646	6633	106117	5306	84894	4245

* Համաձայն ՀՀ արդարադատության նախարարության քրեակատարողական վարչության 05.02.07թ. թիվ 4016-374 գրությամբ ներկայացված տեղեկանքի բոլոր մեքենաները ենթակա են կապիտալ վերանորոգման, իսկ ԿԱՎԶ-685ծ մակնիշի ավտոմեքենան (884 SS 01) դուրս է գրվել Պետավտոտեսչության կողմից 03.02.07թ.-ին:

** Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 1894-Ն որոշման՝ ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը աճուրդի հաղթողի կողմից գնի վճարումից հետո մեկամսյա ժամկետում աճուրդի հաղթողի հետ կնքում է առուվաճառքի պայմանագիր, դրանում նախատեսելով, որ գնորդը պարտավորվում է իր միջոցների հաշվին վճարել գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարը՝ (ներառյալ ավելացված արժեքի հարկը), ինչպես նաեւ գույքային իրավունքների պետական գրանցման հետ կապված ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված վճարներն ու տուրքերը:

Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով: Բոլոր աճուրդները սկսվում են ժամը 14:30-ին:

Աճուրդով չվաճառված գույքի մեկնարկային գինը յուրաքանչյուր հաջորդ աճուրդի ժամանակ նվազեցվում է վերջին աճուրդի գույքի մեկնարկային գնի 20 տոկոսի չափով: Աճուրդը կայանալու դեպքում հաջորդ աճուրդը (աճուրդները) չի (չեն) անցկացվում:

Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք, ինչպես նաեւ համայնքները, որոնք յուրաքանչյուր աճուրդի համար աճուրդի նախորդող աշխատանքային օրը, ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են (հասցեն՝ ք.Երեւան,Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/) ներկայացրել

-աճուրդի նախավճարի մուծման անդորրագիրը, որի չափն է յուրաքանչյուր աճուրդի համար յուրաքանչյուր գույքի մեկնարկային գնի 5 տոկոսը, մուտքագրման հաշիվն է Հայխնայբանկի թիվ 160006651014 դրամային հաշիվը:

-աճուրդի մասնակցության վճարի անդորրագիրը, որի չափն է 10000 դրամ (վճարվում է «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրամարկղ), գույքի գնի մեջ չի ներառվում եւ անկախ աճուրդի արդյունքներից չի վերադարձվում.

-անձնագիրը, իսկ իրավաբանական անձինք հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները եւ լիազորությունները հաստատող փաստաթղթերը:

Աճուրդին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Աճուրդի մասնակիցների անձնագրի առկայությունը պարտադիր է:

Աճուրդին կարող են ներկա գտնվել դիտորդներ՝ աճուրդի մասնակից չհամարվող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար՝ 3000 դրամ:

Դիտորդի տոմսերը վաճառվում են մինչեւ աճուրդի սկսվելը:

Աճուրդի մասնակիցները վաճառվող լոտերին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչեւ աճուրդի բացմանը նախորդող օրն ընկած ժամանակահատվածում՝ յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:00 (բացառությամբ ժամը 13:00-ից մինչեւ 14:00): Նախքան աճուրդի սկսվելը աճուրդային հանձնաժողովը գրանցում է մասնակիցներին եւ յուրաքանչյուր մասնակցին տրամադրում է քարտ:

Աճուրդը վարում է աճուրդավարը: Աճուրդավարը մասնակիցներին առաջարկում է մեկնարկային գնով գնել լոտը: Ցանկացած մասնակից իրավունք ունի, նախքան աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածը, ներկայացնել նոր գնային հայտ, որը պետք է գերազանցի մասնակիցների կատարած նախորդ գնային հայտը՝ նվազագույնը հավելման (քայլի) չափով: Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակիցը, աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդի հաղթող մասնակից:

Աճուրդավարի կողմից աճուրդի հաղթող համարված մասնակիցը պարտավոր է՝ հանձնարարագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում, վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում (10 օրվա ընթացքում) հետագա վճարումները կատարելու դեպքում նախավճարի հետ միասին հաշվարկվում է վճարման ենթակա գումարի մեջ, իսկ վճարումներից խուսափելու դեպքում չի վերադարձվում եւ տվյալ մասնակիցը զրկվում է աճուրդի մասնակցելու իրավունքից: Երբ աճուրդում հաղթող համարված մասնակիցը սահմանված ժամկետում (հանձնարարագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում) վճարում է իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, ապա նա ճանաչվում է աճուրդի հաղթող եւ ստորագրում է աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրությունը: Աճուրդում վաճառված յուրաքանչյուր լոտի գոյացած գինը նվազագույն աշխատավարձի հիսնապատիկի չափը չգերազանցելու դեպքում հաղթող մասնակիցը աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրության ստորագրման օրը վճարում է լոտի ամբողջ գումարը:

Աճուրդում չհաղթող մասնակցին, մուծված նախավճարը վերադարձվում է վերջինիս դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում:

Աճուրդի կանոնակարգին ծանոթանալու (որը տրամադրվում է դիմումի առկայության դեպքում, մեկ օրվա ընթացքում, պատճենահանման ծախսերը վճարելու պայմանով) եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել ք.Երեւան,Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/ հասցեով կամ զանգահարել աճուրդային հանձնաժողովին՝ հեռախոս՝ 23-73-00, ինտերնետ՝ URL: //www.privatization.am: Հնարավոր փոփոխությունները ու լրացումները կհրապարակվեն այն ձեւով, ինչպես կատարվել է աճուրդի մասին սույն հրապարակային ծանուցումը:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

Մասնաւորեցում

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ Ք.ԵՐԵՎԱՆ, Դ.ԱՆՀԱՂԹԻ 23 /4-ՐԴ ՀԱՐԿ/ ՀԱՍՑԵՈՒՄ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 1894-Ն որոշման, Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր Հայաստանի Հանրապետության ոստիկանության տնօրինության օտարման ենթակա ավտոմեքենան

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	Գտնվելու վայրը	Սկզբնական արժեքը /դրամ/	Հաշվեկշռային արժեքը /դրամ/	Գնահատված արժեքը 11.10.06թ. դրությամբ /դրամ/	12.03.07թ. աճուրդի		27.03.07թ. աճուրդի		11.04.07թ. աճուրդի		26.04.07թ. աճուրդի	
						մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/
1	Ավտոմեքենա «Հյունդայի Սոնատա» (պ/հ 991 SS 03, շարժիչը՝ 96846, վազքը՝ 230000կմ, թողարկման/ձեռքբերման տ/թ.՝1993թ./1993թ.)	ք.Երեւան, Օրբելի 63/1 շենք	3580000	0	1321000	991000	49550	792800	39640	634240	31712	507392	25370

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	11.05.07թ. աճուրդի		29.05.07թ. աճուրդի		13.06.07թ. աճուրդի		28.06.07թ. աճուրդի		13.07.07թ. աճուրդի	
		մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/
1	Ավտոմեքենա «Հյունդայի Սոնատա» (պ/հ 991 SS 03, շարժիչը՝ 96846, վազքը՝ 230000կմ, թողարկման/ձեռքբերման տ/թ.՝1993թ./1993թ.)	405914	20296	324732	16237	259786	12990	207829	10392	166264	8314

Ավտոմեքենան գտնվում է տեխնիկապես անսարք վիճակում:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 1894-Ն որոշման, գնորդը պարտավոր է.

-իր միջոցների հաշվին վճարել գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարը՝ 46786 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ), ինչպես նաեւ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման հետ կապված՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված վճարներն ու տուրքը:

-վճարումները կատարել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ՀՀ արժույթով՝ գույքի վաճառքի գինն ուղղելով «Պետական սեփականություն հանդիսացող հիմնական միջոցների (ֆոնդերի) օտարումից մուտքեր» գանձապետական հաշվին:

Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով:

Բոլոր աճուրդները սկսվում են ժամը 11:30-ին:

Աճուրդով չվաճառված գույքի մեկնարկային գինը յուրաքանչյուր հաջորդ աճուրդի ժամանակ նվազեցվում է վերջին աճուրդի գույքի մեկնարկային գնի 20 տոկոսի չափով:

Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք, ինչպես նաեւ համայնքները, որոնք յուրաքանչյուր աճուրդի համար աճուրդի նախորդող աշխատանքային օրը, ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են (հասցեն՝ ք. Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/) ներկայացրել՝

-աճուրդի նախավճարի մուծման անդորրագիրը, որի չափն է՝ յուրաքանչյուր աճուրդի համար յուրաքանչյուր գույքի մեկնարկային գնի 5 տոկոսը, մուտքագրման հաշիվն է Հայխնայբանկի թիվ 160006651014 դրամային հաշիվը.

-աճուրդի մասնակցության վճարի անդորրագիրը, որի չափն է 10000 դրամ (վճարվում է «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրամարկղ), գույքի գնի մեջ չի ներառվում եւ անկախ աճուրդի արդյունքներից չի վերադարձվում.

-անձնագիրը, իսկ իրավաբանական անձինք հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները եւ լիազորությունները հաստատող փաստաթղթերը:

Աճուրդին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Աճուրդի մասնակիցների անձնագրի առկայությունը պարտադիր է:

Աճուրդին կարող են ներկա գտնվել դիտորդներ՝ աճուրդի մասնակից չհանդիսացող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար՝ 3000 դրամ:

Դիտորդի տոմսերը վաճառվում են մինչեւ աճուրդի սկսվելը:

Աճուրդի մասնակիցները վաճառվող լոտերին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչեւ աճուրդի բացմանը նախորդող օրն ընկած ժամանակահատվածում՝ յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:00 (բացառությամբ ժամը 13:00-ից մինչեւ 14:00):

Նախքան աճուրդի սկսվելը աճուրդային հանձնաժողովը գրանցում է մասնակիցներին եւ յուրաքանչյուր մասնակցին, տրամադրում է համար:

Աճուրդը վարում է աճուրդավարը:

Աճուրդավարը մասնակիցներին առաջարկում է մեկնարկային գնով գնել լոտը: Ցանկացած մասնակից իրավունք ունի, նախքան աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածը, ներկայացնել նոր գնային հայտ, որը պետք է գերազանցի մասնակիցների կատարած նախորդ գնային հայտը՝ նվազագույնը հավելման (քայլի) չափով:

Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակիցը, աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդի հաղթած մասնակից:

Աճուրդավարի կողմից աճուրդի հաղթող համարված մասնակիցը պարտավոր է՝ համաձայնագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում, վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում (10 օրվա ընթացքում) հետագա վճարումները կատարելու դեպքում նախավճարի հետ միասին հաշվարկվում է վճարման ենթակա գումարի մեջ, իսկ վճարումներից խուսափելու դեպքում չի վերադարձվում եւ տվյալ մասնակիցը զրկվում է աճուրդի մասնակցելու իրավունքից: Եթե աճուրդում հաղթող համարված մասնակիցը սահմանված ժամկետում (համաձայնագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում) վճարում է իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, ապա նա ճանաչվում է աճուրդի հաղթող եւ ստանում է աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրությունը:

Աճուրդում չհաղթող մասնակցին, մուծված նախավճարը վերադարձվում է վերջինիս դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում:

Վաճառվող լոտին ծանոթանալու համար զանգահարել խորհրդատուին՝ հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 22-72-67:

Աճուրդի կանոնակարգին ծանոթանալու (որը տրամադրվում է դիմումի առկայության դեպքում, մեկ օրվա ընթացքում, պատճենահանման ծախսերը վճարելու պայմանով) եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել ք.Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/ հասցեով կամ զանգահարել աճուրդային հանձնաժողովին՝ հեռախոս՝ 24-67-25, ինտերնետ՝ URL: //www.privatization.am:

ԱՃՈՒՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆՆ ԱՌԸՆԹԵՐ ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՒՅՔԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ «ԱՃՈՒՐԴԻ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՊԵՏԱԿԱՆ ՈՉ ԱՌԵՎՏՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ Է ԱՃՈՒՐԴԻ, ՈՐԸ ՏԵՂԻ ԿՈՒՆԵՆԱ Ք.ԵՐԵՎԱՆ, Դ.ԱՆՀԱՂԹԻ 23 /4-ՐԴ ՀԱՐԿ/ ՀԱՍՑԵՈՒՄ

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 1894-Ն որոշման, Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության հաշվեկշռում գտնվող օտարման ենթակա ավտոմեքենան

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	Գտնվելու վայրը	Սկզբնական արժեքը /դրամ/	Հաշվեկշռային արժեքը /դրամ/	Գնահատված արժեքը 11.10.06թ. դրությամբ /դրամ/	12.03.07թ. աճուրդի		27.03.07թ. աճուրդի		11.04.07թ. աճուրդի		26.04.07թ. աճուրդի	
						մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/
1	Ավտոմեքենա «ԳԱԶ-3102» (պ/հ 015 LL 10, թողարկման/ձեռքբերման տ/թ.՝ 1998թ./2001թ.)	ք. Երեւան, Մելիք-Ադամյան 1	4605032	-	1382000	1037000	51850	829600	41480	663680	33184	530944	26548

Հ/Հ	Գույքի անվանումը	11.05.07թ. աճուրդի		29.05.07թ. աճուրդի		13.06.07թ. աճուրդի		28.06.07թ. աճուրդի		13.07.07թ. աճուրդի	
		մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/	մեկնարկային գին /դրամ/	նախավճար /դրամ/
1	Ավտոմեքենա «ԳԱԶ-3102» (պ/հ 015 LL 10, թողարկման/ձեռքբերման տ/թ.՝ 1998թ./2001թ.)	424756	21238	339805	16991	271844	13593	217476	10874	173981	8700

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 1894-Ն որոշման գնորդը պարտավոր է .

-իր միջոցների հաշվին վճարել գույքի արժեքի որոշման հետ կապված վճարը՝ 48818 դրամ (ներառյալ ԱԱՀ), ինչպես նաեւ գույքի նկատմամբ իրավունքների պետական գրանցման հետ կապված՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված վճարներն ու տուրքը:

-վճարումները կատարել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ՀՀ արժույթով՝ գույքի վաճառքի գինն ուղղելով «Պետական սեփականություն հանդիսացող հիմնական միջոցների (ֆոնդերի) օտարումից մուտքեր» գանձապետական հաշվին:

Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով:

Բոլոր աճուրդները սկսվում են ժամը 11:00-ին:

Աճուրդով չվաճառված գույքի մեկնարկային գինը յուրաքանչյուր հաջորդ աճուրդի ժամանակ նվազեցվում է վերջին աճուրդի գույքի մեկնարկային գնի 20 տոկոսի չափով:

Աճուրդին կարող են մասնակցել ֆիզիկական եւ իրավաբանական անձինք, ինչպես նաեւ համայնքները, որոնք յուրաքանչյուր աճուրդի համար աճուրդի նախորդող աշխատանքային օրը, ժամը 17:00 աճուրդային հանձնաժողովին են (հասցեն՝ ք. Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/) ներկայացրել՝

-աճուրդի նախավճարի մուծման անդորրագիրը, որի չափն է՝ յուրաքանչյուր աճուրդի համար յուրաքանչյուր գույքի մեկնարկային գնի 5 տոկոսը, մուտքագրման հաշիվն է Հայխնայբանկի թիվ 160006651014 դրամային հաշիվը:

-աճուրդի մասնակցության վճարի անդորրագիրը, որի չափն է 10000 դրամ (վճարվում է «Աճուրդի կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի դրամարկղ), գույքի գնի մեջ չի ներառվում եւ անկախ աճուրդի արդյունքներից չի վերադարձվում.

-անձնագիրը, իսկ իրավաբանական անձինք հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները եւ լիազորությունները հաստատող փաստաթղթերը:

Աճուրդին չեն կարող մասնակցել այն անձինք, որոնք վաճառվող լոտի նկատմամբ չեն կարող ունենալ սեփականության իրավունք:

Աճուրդի մասնակիցների անձնագրի առկայությունը պարտադիր է:

Աճուրդին կարող են ներկա գտնվել դիտորդներ՝ աճուրդի մասնակից չհանդիսացող այն անձինք, ովքեր վճարել են մուտքի վճար՝ 3000 դրամ:

Դիտորդի տոմսերը վաճառվում են մինչեւ աճուրդի սկսվելը:

Աճուրդի մասնակիցները վաճառվող լոտերին կարող են ծանոթանալ սույն ծանուցման հրապարակման պահից մինչեւ աճուրդի բացմանը նախորդող օրն ընկած ժամանակահատվածում՝ յուրաքանչյուր երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ օրերին, ժամը 9:00-ից մինչեւ 17:00 (բացառությամբ ժամը 13:00-ից մինչեւ 14:00):

Նախքան աճուրդի սկսվելը աճուրդային հանձնաժողովը գրանցում է մասնակիցներին եւ յուրաքանչյուր մասնակցին, տրամադրում է համար:

Աճուրդը վարում է աճուրդավարը:

Աճուրդավարը մասնակիցներին առաջարկում է մեկնարկային գնով գնել լոտը: Ցանկացած մասնակից իրավունք ունի, նախքան աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածը, ներկայացնել նոր գնային հայտ, որը պետք է գերազանցի մասնակիցների կատարած նախորդ գնային հայտը՝ նվազագույնը հավելման (քայլի) չափով:

Վերջին ամենաբարձր գնային հայտ ներկայացրած մասնակիցը, աճուրդավարի մուրճիկի երրորդ հարվածից հետո, համարվում է աճուրդի հաղթած մասնակից:

Աճուրդավարի կողմից աճուրդի հաղթող համարված մասնակիցը պարտավոր է՝ համաձայնագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում, վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, որը սահմանված ժամկետում (10 օրվա ընթացքում) հետագա վճարումները կատարելու դեպքում նախավճարի հետ միասին հաշվարկվում է վճարման ենթակա գումարի մեջ, իսկ վճարումներից խուսափելու դեպքում չի վերադարձվում եւ տվյալ մասնակիցը զրկվում է աճուրդի մասնակցելու իրավունքից: Եթե աճուրդում հաղթող համարված մասնակիցը սահմանված ժամկետում (համաձայնագիր ստանալուց 30 օրվա ընթացքում) վճարում է իր առաջարկած գնի առնվազն 3 տոկոսի չափով գումար, ապա նա ճանաչվում է աճուրդի հաղթող եւ ստանում է աճուրդի արդյունքների մասին արձանագրությունը:

Աճուրդում չհաղթող մասնակցին, մուծված նախավճարը վերադարձվում է վերջինիս դիմելուց հետո եռօրյա ժամկետում:

Վաճառվող լոտին ծանոթանալու համար զանգահարել՝ հետեւյալ հեռախոսահամարով՝ 59-51-62, Ա.Հեքիմյանին:

Աճուրդի կանոնակարգին ծանոթանալու (որը տրամադրվում է դիմումի առկայության դեպքում, մեկ օրվա ընթացքում, պատճենահանման ծախսերը վճարելու պայմանով) եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարող եք դիմել ք.Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/ հասցեով կամ զանգահարել աճուրդային հանձնաժողովին՝ հեռախոս՝ 24-67-25, ինտերնետ՝ URL: //www.privatization.am:

ԱՃՈՒՐԴԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչությունը հրավիրում է աճուրդի, որը տեղի կունենա 2007թ. մարտի 16-ին ժամը 11:00-ին «Աճուրդի կենտրոն» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպությունում, հասցեն՝ ք.Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 1894-Ն որոշմամբ մասնավորեցվող ներքոհիշյալ բաց բաժնետիրական ընկերության պետական սեփականություն հանդիսացող բաժնետոմսերը

N	Ընկերության անվանումը	Հասցեն	Ընկերության ընդհանուր բաժնետոմսերի քանակը (հատ)	Մեկ բաժնետոմսի անվանական արժեքը (դրամ)	Պետական բաժնեմասը ընկերության կանոնադրական կապիտալում (%)	Մեկ բաժնետոմսի վաճառքի մեկնարկային գինը (դրամ)	Պետական բաժնետոմսերի		Ընկերության պարտավորությունները (հազ.դրամ)
							քանակը (հատ)	վաճառքի մեկնարկային գինը (դրամ)	
1	«Ագրոտեխսպասարկում» ԱՄ-ի Ախուրյանի շրջանային միավորում» ԲԲԸ	Շիրակի մարզ, գ. Ախուրյան	1084	10000	34	2500	369	922500	առ 01.01.2006թ.՝ 5127, այդ թվում՝ կարճ. կրեդ. պարտք պետ. բյուջեի նկատմամբ՝ 1615, կրեդիտ. պարտքեր՝ աշխատավարձի եւ աշխատողներին այլ կարճ. հատուցումների գծով՝ 2990, կարճ. կրեդ. պարտք մասնակիցներին՝ 522:

Համաձայն ՀՀ կառավարության 2006թ. դեկտեմբերի 28-ի թիվ 1894-Ն որոշման՝

-բացի նշված պարտավորություններից մասնավորեցումից հետո այլ պարտավորություններ ի հայտ գալու դեպքում վաճառողը պատասխանատվություն չի կրում:

- «Ագրոտեխսպասարկում» ԱՄ-ի Ախուրյանի շրջանային միավորում» բաց բաժնետիրական ընկերությունը 1999-2005 թվականների տնտեսական գործունեության արդյունքներով վճարման ենթակա շահութաբաժինների գծով պարտավորություններ չունի:

- ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության պետը բաժնետոմսերի վաճառքի գնի վճարումից հետո եռամսյա ժամկետում գնորդի հետ կնքում է մասնավորեցման պայմանագիր:

Աճուրդը կանցկացվի դասական (գնի ավելացման) եղանակով:

Աճուրդին կարող են մասնակցել մասնակցության իրավունք ձեռք բերած մասնավորեցման սուբյեկտները կամ նրանց կողմից լիազորված անձինք:

Աճուրդին մասնակցելու իրավունք են ձեռք բերում մասնավորեցման այն սուբյեկտները, որոնք մինչեւ 2007թ մարտի 15-ը ժամը 17:00 ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության «Աճուրդի կենտրոն» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպություն (ք.Երեւան, Դ.Անհաղթի 23 /4-րդ հարկ/) են ներկայացրել՝

- աճուրդի մասնակցության հայտը
- աճուրդի նախավճարի մուծման անդորրագիրը (աճուրդի նախավճարի չափն է՝ 46130 դրամ)
- իրավաբանական անձինք ներկայացնում են հիմնադիր փաստաթղթերի պատճենները:

Նախավճարի մուտքագրման հաշիվն է՝ թիվ 1 տեղական գանձապետական բաժանմունքի աճուրդի մասնակցության նախավճարի դրամային թիվ 900013145025:

Աճուրդի մասնակիցները պետք է ձեռք բերեն աճուրդի մասնակցի տոմս, որի գինն է 5000 դրամ, աճուրդի մասնակից չհանդիսացող անձանց (դիտորդների) տոմսի գինն է 3000 դրամ:

Աճուրդում հաղթողը պարտավոր է տեղում (30 օրվա ընթացքում) վճարել իր առաջարկած գնի առնվազն 5 %-ի չափով գումար, որը նախավճարի հետ միասին հաշվարկվում է վճարման ենթակա գումարի մեջ, իսկ սահմանված ժամկետում (10 օրվա ժամկետում), հետագա վճարումների չկատարման դեպքում չի վերադարձվում:

Վճարումները կատարվում են Հայաստանի Հանրապետության արժույթով:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար կարող եք դիմել ՀՀ կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչության «Աճուրդի կենտրոն» պետական ոչ առեւտրային կազմակերպություն, զանգահարել 23-73-00 հեռախոսահամարով:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանն առընթեր պետական գույքի կառավարման վարչություն

Գնահատում եւ...

Դարն իրոք փոխվել է: Փոխվել են նաեւ արժեքներն ու արժեքների գնահատման չափանիշները: Անչափ մեծացել է մրցույթների, մրցանակների ու այդ մրցանակների հավակնորդների թվաքանակը: Եթե ժամանակին երկարամյա փորձը եւ ներդրումների որակն ու քանակը այնքան կարեւոր ու անհրաժեշտ չափանիշներ էին մրցանակներ շնորհող ժյուրիի անդամների համար, ապա այժմ անձնական, քաղաքական եւ այլ բնույթի չափանիշներն են դարձել առաջնային: Եթե անցյալում որեւէ ասպարեզում լուրջ ներդրումներ ունեցող անձը համեստաբար լռում եւ շարունակում էր իր ազգանվեր եւ անձնուրաց գործունեությունը եւ միայն մտերիմների ու բանիմաց մարդկանց միջամտությամբ էր համաձայնվում իր թեկնածությունը առաջադրել այս կամ այն մրցանակաբաշխությանը, ապա այժմ ամեն մի նորելուկ, ստեղծած մի կոնկրետ գործի համար ակնկալում է, որ իր թեկնածությունը ոչ միայն առաջադրվի, այլ անպայման արժանանա հասկացված մրցանակներից մեկին:

Այսպիսով առաջացել է մրցույթներ անցկացնելու եւ մրցանակներ շնորհելու յուրահատուկ բիզնես: Եվ սա ամբողջ աշխարհի մասշտաբներով:

«Ակնառու մրցանակների միջազգային կոնգրեսի» տվյալներով միայն արվեստների եւ գիտության ասպարեզում գոյություն ունեն 25 հազար մրցույթներ, որոնք ընդհանուր հաշվով հարյուր հազար դոլարից ավելի արժողությամբ հարյուրից ավելի մրցանակներ են շնորհում մասնակիցներին: Ավելին, աշխարհում անցկացվում են նվազագույնը հազար կինոփառատոներ, որոնք տարեկան 9000 մրցանակներ են առանձնացնում՝ կրկնակի ավելի տարեկան արտադրված ֆիլմերի քանակից: Դրանց եթե գումարենք այն 1.500 գրական մրցանակները, որոնք տրվում են Մ. Նահանգներում եւ Մեծ Բրիտանիայում, ապա պատկերն ավելի հստակ կդառնա:

Անչափ սովորական են դարձել այսպես կոչված հիշատակի մրցանակները, որոնք նույնիսկ պարտադիր կարգով ակնկալվում են ամեն անգամ, որ մի ակադեմիկոս կամ արվեստագետ, դերասան կամ դերասանուհի վախճանվում է:

Բայց սոսկ մրցանակների առատությունը չէ, որ մտահոգում է Փենսիլվանիայի համալսարանի անգլերեն բաժնի ամբիոնի պրոֆեսոր **Ջեյմս Ֆ.Ինգլիշին**, որը Հռոմում, Լոնդոնում եւ Լոս Անջելեսում լուրջ հետազոտություններ կատարելուց հետո ձեռնարկել է ուսումնասիրել այդ «Գլոբալ արդյունաբերության մեխանիկան, պատմությունը եւ դերը» ժամանակակից մշակույթի զարգացման գործում: Արդյունքում Հարվարդ համալսարանի հրատարակչության լույս ընծայած նրա 409 էջանոց **«The Economy of Prestige»** հատորն է, որը մրցանակների, պարգեւների եւ մշակութային արժեքների «շրջանառության» մասին է:

Անցյալ տարվա **«Թայմս լիտրըրի սափլիմենտ»** գրական պարբերականի համարներից մեկում գրախոսելով այդ գիրքը գրաքննադատ **Էլեն Շոուոլտերը** գրում է, որ իրոք մենք ապրում ենք մրցանակների դարաշրջանում: Նա մեջբերել է Ինգլիշի խոսքերն այն մասին, որ մրցույթների եւ պարգեւների բազմազանությունը «ըստ երեւույթին դարձել է մշակութային մեր կյանքի ամենահամատարած առանձնահատկությունը՝ թափանցելով այդ հսկայական աշխարհի բոլոր ոլորտները՝ սկսած դասական երաժշտությունից եւ վերջացրած մազերի հարդարումով, ճաշատեսակների լուսանկարչությունով եւ դաջվածքների արվեստով»:

Ինգլիշը զարմանում է, որ հակառակ այդքան ողողված լինելուն, դաշտը դեռեւս հագեցած չէ: Յուրաքանչյուր նոր մրցանակ կամ մրցանակաբաշխություն միայն հանգեցնում է այն բանին, որ ավելի նեղ, մասնագիտական բնագավառներում էլ հաստատվեն մրցանակներ եւ անցկացվեն մրցանակաբաշխություններ: Եթե սա մի կողմից լավ է այն առումով, որ չեն անտեսվում ամենատարբեր բնագավառներում ստեղծագործող անձնավորությունները, մյուս կողմից, սակայն, այդ առատությունը չի՞ բերում արդյոք հեղինակությունների անկմանը եւ մրցանակաբաշխությունների արժեզրկմանը:

Ինգլիշը փորձում է պատասխանել այնպիսի հարցերի, ինչպիսիք են «հեղինակությունը առաջանում եւ պաշտպանվո՞ւմ է մրցակցության միջոցով», «ի՞նչ օրենքներ են վերահսկում այդ ասպարեզում», «ինչպե՞ս է գլոբալիզացիան փոխել մշակութային կապիտալի տնտեսությունը» եւ այլն:

Այս հարցերին պատասխանելիս նա հիմնականում առաջնորդվում է սոցիոլոգ Պիեռ Բուրդիեոյի աշխատանքներով, որն ընդլայնելով «կապիտալի» հասկացությունը, դրանում ներառում է «որեւէ բան, որը կարելի է գրանցել

Մրցանակների պարադոքսը

«Մրցանակաբաշխության ինդուստրիան», ինչպես բնորոշում է ստորեւ գրախոսված գրքի հեղինակ Ջեյմս Ինգլիշը աշխարհում այժմ գործող տասնյակ հազարավոր մրցանակների «շուկան», դեռեւս չի թափանցել հայկական իրականություն, սակայն ուրիշներին ընդօրինակելու, ավելի հաճախ կապկելու մեր՝ այսպես կոչված «շոուբիզի» բոսերի ջանքերով հետագա տարիներին տարատեսակ մրցանակների քանակը հավանաբար մեծանա, իմաստազրկելով ավանդականորեն գործող մրցանակները մեր երկրում: Այո, մրցանակները չպետք է լինեն ինքնանպատակ՝ այս կամ այն կազմակերպության, անհատի, հեռուստատեսային ընկերության փառասիրությունը շոյող, կամ բիզնեսը ուռճացնող երեւույթ, այլ պետք է ծառայեն ստեղծագործողներին նյութապես ու բարոյապես քաջալերելուն եւ, միաժամանակ, արվեստի բնագավառում բարձր չափանիշներ հաստատելուն:

Այս իմաստով իսկապես օրինակելի են եղել մեր իրականության մեջ վերջին 100-120 տարվա ընթացքում գործած կամ գործող մրցանակներն իրենց նպատակային հստակ քաղաքականությամբ: Անցյալ դարասկզբում անփոխարինելի դեր են կատարել Էմինյան, Իզմիրյան, Մելգոնյան, Գյուլբենկյան եւ այլ մրցանակները, որոնք հիմնված լինելով նույնանուն մարդկանց կտակների վրա, խնամակալների տնօրինությամբ շնորհվել են մեր ամենահայտնի բանասերների, լեզվաբանների, պատմաբանների, բառարանագիրների գործերի հրատարակության համար, դրանով իսկ անգնահատելի դեր կատարելով հայ մշակույթի զարգացման համար:

Եղել են նաեւ պարագայական՝ ոչ տեւական մրցանակներ, որոնցից առանձնանում է հատկապես 1914 թ.-ին գրերի գյուտի 1500-ամյակի առիթով տրված մրցանակները՝ գրականություն՝ Սիամանթոյին, «Մեսրոպ Մաշտոց» պոեմ, Կոմիտասին՝ «Ով մեծասքանչ դու լեզու» խմբերգ, Աճառյանին եւ Մարկվարտին՝ հայոց գրերին նվիրված նրանց դարակազմիկ աշխատությունների համար (ինչպիսի՜ մակարդակ, ինչպիսի՜ հեղինակներ):

Ուշ խորհրդային տարիներին արդեն կանոնավորապես շնորհվել են պետական մրցանակներ գրականության, թատրոնի, երաժշտության, կերպարվեստի, ճարտարապետության եւ կինոյի բնագավառներում, պահպանելով որոշակի մակարդակ: Բարեբախտաբար վերջին տարիներին պետական մրցանակների այդ ավանդույթը վերականգնվեց, եւ այժմ նյութական կարեւոր պարգեւներով դրանք շնորհվում են երկու մակարդակներով՝ նախագահական եւ պետական: Նաեւ ավելացել են երիտասարդ ստեղծագործողների համար սահմանված պետական մրցանակները, մինչ Գրողների միությունը շարունակում է իր ամենամյա մրցանակաբաշխությունները:

Մյուս կողմից, սփյուռքում արդեն շուրջ 40 տարի շարունակվում են արդեն ավանդույթ ու պատմություն ունեցող մի քանի մրցանակներ: Առաջին՝ Թեքեյան մշակութային միության «Հայկաշեն Ուզունյան» գրական եւ «Վահագն եւ Ռիտա Բալյան» լրագրողական մրցանակները՝ դրամական պարգեւի ձեւով, իսկ 1968 թ.-ից ի վեր Մեծի տանն Կիլիկիո կաթողիկոսության «Գեւորգ Մելիտինեցի» գրական մրցանակը՝ գրական ստեղծագործությունների տպագրման միջոցով: Շուրջ 25 տարուց ի վեր շարունակվում է նաեւ Հ. Բ. Ը. Միության «Վարդիս Փափազյան» ամենամյա մրցանակը, որը տրվում է միայն օտարերկրացիներին՝ հայ մշակույթին ու հայ դատին մատուցած մեծավոր ծառայությունների համար:

Վերջին 3 տարիներին Հայաստանում գործում են եւս 2 մրցանակներ: Մեկը «Ոսկե ծիրան» կինոփառատոնի շրջանակում, հանդիսանալով թերեւս միակ հայկական մրցանակաբաշխությունը միջազգային բնույթի, մյուսը՝ Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության հաստատած ամենամյա մրցանակներն են գրականության, հասարակագիտության, լրագրության եւ արվեստի բնագավառներում, կայուն չափանիշներ հաստատելով Հայաստանի եւ սփյուռքի իրականության մեջ, շաղկապելով դրանք միմյանց: Խմբ.

որպես գույք կամ ակտիվ եւ որը կարելի է կամ տարբեր աշխատանքի մեջ դնել մարդկային գործունեության այս կամ այն ոլորտում» սահմանումը: Այսպիսի կապիտալը կարող է լինել սոցիալական, քաղաքական, լրագրողական կամ մշակութային եւ կարող է «վաճառվել» համաշխարհային շուկայում, որտեղ պետք է «մրցի» իր ոլորտի այլ գործերի հետ հեղինակության եւ առավել մեծ տպավորություն թողնելու «անվանակարգերում»: Այդ մրցությունը շրջապատող եւ ուղեկցող ամեն ինչ մաս է կազմում որոշակի խաղարկային միավորին վերագրված արժեքի: Նույնիսկ սկանդալներն են յուրահատուկ մասնիկը այդ ամենի: Բառացիորեն ամեն ինչ՝ ներքին վեճերը, շահերի բախումը, հասարակության գնահատանքը, զայրույթը, ժյուրիի անդամների պահվածքը, նպաստում է, որ իրադարձությունը դառնա անմոռանալի: Բայց եթե մրցանակները հանդես են գալիս որպես միջմշակութային արժեքների փոխարկման գործիքներ, ապա ինչքա՞ն է կազմում նրանց «փոխանակման» կուրսը:

Ինգլիշը պարզել է, որ գրքերին հասկացված մրցանակների անցկացումը ամենաքիչ ծախսեր պահանջողն է: Գրքերը դասող ժյուրիի անդամները տանն են աշխատում եւ քիչ են վարձատրվում: Ի հակադրություն, «Պրիցկեր» ճարտարապետության մրցանակը մեծ ծախսեր է պահանջում, որովհետեւ ժյուրիի անդամները պետք է ճանապարհորդեն՝ տեղում տեսնելու եւ գնահատելու այս կամ այն ճարտարապետական կառույցը: Կինոփառատոները կարիք ունեն գտնելու հյուրընկալ մի երկիր, քաղաք, որն էլ համաձայնելով ֆինանսական օգնություն ցուցաբերել, ակնկալում է դառնալ զբոսաշրջության կենտրոն:

Ըստ Էլեն Շոուոլտերի, Ինգլիշի գրքում բերված տվյալներից մենք նաեւ ծանոթանում ենք ամենաշատ մրցանակների արժանացած համբավավոր մարդկանց ցուցակին եւ տեղեկանում, օրինակ, որ Մայքլ Ջեկսոնը 240 մրցանակի է արժանացել պոպ երաժշտության ասպարեզում, Սթիվն Սփիլբերգը՝ 90 (ֆիլմարտադրություն), Ֆրենկ Գերին՝ 130 (ճարտարապետություն), Ջոն Աշբերին՝ 45 (բանաստեղծություն), Ջոն Ափդայքը՝ 37 (գեղարվեստական գրականություն), Թոնի Մորիսոնը՝ 23 (բանաստեղծություն): Նա մրցանակներ շնորհողներին եւ ներկայացված թեկնածուներին անվանում է «մշակութային գծով մարտավարներ», որոնք հասկանում են հեղինակության տնտեսությունը: Սակայն նա զայրանում է անհավասարակշռություն տեսնելով ժյուրիի անդամների տարած աշխատանքների գնահատման ոլորտում: Շատ դեպքերում նրանց հասկացված գումարները չնչին են համեմատած այն հսկայական աշխատանքի հետ, որ պահանջվում է նրանցից: Արդյունքում ոչ հեղինակավոր անձինք կարող են ընդգրկվել ժյուրիի կազմում եւ դրանով նպաստել մրցանակաբաշխումների արժեզրկմանը կամ այլ բացասական երեւույթների դրսեւորմանը:

Ամերիկյան ակադեմիական մրցանակների մեջ ամենաանհամաչափը, Ինգլիշի գնահատմամբ, ՄակԱրթուր կամ այսպես կոչված «հանճարների մրցանակաբաշխությունն է», որտեղ համալսարանական հեղինակավոր պրոֆեսորներ պետք է մանրամասն եւ երկարաշունչ հանձնարարականներ գրեն իրենց գործընկերների կամ մրցակից հավակնորդների համար՝ առանց նյութական որեւէ փոխհատուցման: Մինչդեռ մրցանակակիրներին հատկացնում են մեծ գումարներ, որպեսզի շարունակեն իրենց ինտելեկտուալ ուսումնասիրությունները զերծ մնալով ֆինանսական դժվարություններից: Ինգլիշը նաեւ քննարկում է այդ պրոֆեսորների դրությունը: Ինչո՞ւ են նրանք համաձայնվում առանց վարձատրության տանել նման աշխատանք: Ըստ նրա, ոմանք ճաշակ ձեւավորելու մոլուցքով են տարված: Ուրիշներ պարզապես սիրում են եւ նվիրված են գիտական աշխատանքին: Երրորդներն իրենց զգում են «թագադրողի» պաշտոնում, հպարտանում որ իրենց հանձնարարականների շնորհիվ այս կամ այն անձնավորությունը ճանաչվում է լավագույնը: Նրանք նաեւ կարող են հույսեր փայփայել, որ մի օր բախտը իրենց էլ կժպտա եւ իրենք էլ կարժանանան պարգեւների կամ մրցանակների:

Էլեն Շոուոլտերն ավարտում է իր գրախոսականը նշելով, որ Ինգլիշի գիրքն էլ իր համապարփակ տեղեկություններով արդեն իսկ արժանացել է մրցանակի՝ գրավելով իր պատվավոր տեղը «Նյու Յորք Մագազինի» տարվա լավագույն գրքերի ցուցակում:

Պատրաստեց՝
ՀԱԿՈԲ ՕՈՒԼԻԿՅԱՆ

Նկարչություն

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՍԱՌՈՒՅՑԸ ԵՎ ԼԱՏՎԻԱԿԱՆ ԲՈՑԸ

Դրեւին-Ուդալցովա նկարիչ ամուսինները եւ Հայաստանը

ԱՐԾՎԻ ԲԱԽՉԻՆՅԱՆ

Նադեժդա Ուդալցովա. «Շուկա Երեւանում»

Ալեքսանդր Դրեւին

Նադեժդա Ուդալցովա

Մի ամբողջ շարք պատկերագիրք կարելի է կազմել՝ ներկայացնելով 20-րդ դարի համաշխարհային կերպարվեստագետների հայաստանյան ստեղծագործությունները՝ գեղանկար թե գծանկար, քանդակ թե մոնումենտալ կոթող: Թվենք անցյալ դարի օտարազգի մի շարք կերպարվեստագետների, որոնց համար տարբեր ժամանակներում ներշնչանքի աղբյուր են հանդիսացել հայ մարդիկ, հայկական բնությունը, հայոց ճակատագիրը: Ռուսներ Չիլինգովսկի, Ռոբերտ Ֆալկ, Լանսերե, բելգիացի Անրի դը Գրու, շվեյցարացի Էմե Ռապեն, չեխ Ֆրանտիշեկ Պավելկա, ամերիկացիներ Էլինոր Օ'Հարա, Իզաբել Ռեյնոլդս, Օմիրո, անգլիացի Դերիք Գրիվզ, իտալացի Անսելմո Ֆրանչեսկոնի, հոլանդացի Սիբսե Բաքեր, չինացի Ծյան Շի-Լու, ճապոնացի Տադասի Գոհնո: Ցանկը կարելի է շարունակել, սակայն ընդհատենք եւ հիշենք երկու խորհրդային նկարիչների՝ ամուսիններ Ալեքսանդր Դրեւինին (1889-1938) եւ Նադեժդա Ուդալցովային (1885-1961), որոնք 1930-ականներին այցելել են Հայաստան եւ ստեղծել հայկական թեմաներով աշխատանքներ:

Լատվիացի նկարիչ Ալեքսանդր Դրեւինը (իսկական անունը՝ Ռուդոլֆ Ալեքսանդր Դրեւինշ կամ Դրեւինց) ծնվել է լատվիական Վենդեն քաղաքում, բանվորի ընտանիքում: Ուսանել է նախ Ռիգայի Եկատերինյան դպրոցում եւ Մագնուսգոֆսկյան ծովային ուսումնարանում, ապա ընդունվել է Լատվիայի առաջին գեղարվեստական ուսումնական հաստատությունը՝ Ռիգայի նորաբաց քաղաքային գեղարվեստական դպրոցը: 1912-ին բնանկարներով մասնակցել է Ռիգայի քաղաքային գեղարվեստի թանգարանում բացված ցուցահանդեսին, ապա նաեւ՝ «Լատվիացի նկարիչների ստեղծագործությունների երկրորդ ցուցահանդեսին»: Արդեն այս շրջանում Դրեւինի աշխատանքները գրավել են մասնագետների ուշադրությունը: Երիտասարդը սկսել է լրջորեն ուսումնասիրել կերպարվեստի մեծություններին, վաղ տարիից ի հայտ է եկել նրա մեծ սերը դեպի բնությունը եւ բնանկարչությունը:

Առաջին աշխարհամարտի պատճառով Ալեքսանդր Դրեւինը թողել է դպրոցը: 1915-ի օգոստոսին նա հազարավոր հայրենակիցների հետ ստիպված է եղել լքել Լատվիան եւ ապաստանել Մոսկվայում: Սկսել է աշխատակցել մոսկովյան լատվիական մամուլին, մասնակցել ցուցահանդեսների՝ Մոսկվայում եւ Պետրոգրադում, արժանացել ռուս քննադատների գնահատանքին: Նա մոտիկից ծանոթացել է ռուս եւ եվրոպացի նկարիչների գործերին, տարվել խորանարդապաշտությամբ (կուբիզմ): 1918-ին Դրեւինը դարձել է լատվիական ազգային գործերի կոմիսարիատի կուլտուր-լուսավորական բաժնի գեղարվեստական ճյուղի վարիչ, որից հետո հրաժարվել է՝ հանուն աշխատանքի Ռուսաստանի ժողկոմխորհի արվեստի բաժնում: Այստեղ նրա գործունեությունը հիմնականում ուղղված է եղել արդի արվեստի թանգարան ստեղծելուն:

1920 թվականը Դրեւինի կյանքում նշանավորվել է երկու կարեւոր իրադարձությամբ՝ դասավանդումը Վխուտեմաս հաստատության նկարչության բաժնում եւ երկրորդ ամուսնությունը, այս անգամ՝ ռուս նկարչուհի Նադեժդա Ուդալցովայի հետ: Հետագայում նրանց ուսանող Սերգեյ Լուչիշկինը այսպես է հիշել նկարիչ զույգին. «Սառույց եւ բոց՝ այսպես կարելի էր անվանել այդ ընտանեկան զույգին: Միշտ զուսպ, հանգիստ, ամուր, անսասան եւ խստակ դիրքորոշմամբ, առանց դույզն-ինչ հուզավառության՝ այդպիսին էր Ուդալցովան: Մոլեգին, փոթորկուն խառնվածք, «ոչնչի փնտրում» եւ բաց, բոլորին ուղղված բարի սիրտ՝ այդպիսին էր Դրեւինը: Այդուհանդերձ՝ նրանց ստեղծագործական դիրքորոշումը միասնական էր: Նրանք շատ ներդաշնակորեն լրացնում էին մեկմեկու նաեւ դասավանդման մեջ»:

Նադեժդա Ուդալցովան նույնպես կենսագրությամբ չի առանձնացել իր ժամանակակիցներից: Ծնվել էր Օրյոլ քաղաքում, զինվորական Անդրեյ Պրուդկովսկու ընտանիքում: Հորը հետագայում 1918-ին պիտի գնդակահարեին՝ որպես ժանդարմերիայի պաշտոնաթող գեներալի: Նադեժդան ընտանիքով մանկուց բնակվել է Մոսկվայում, ուսանել կանանց մասնավոր գիմնազիայում եւ գեղարվեստի դպրոցում: 1908-ին ամուսնացել է Ալեքսանդր Ուդալցովի հետ՝ ողջ կյանքում կրելով առաջին ամուսնու ազգանունը: 1910-ին Նադեժդա Անդրեեւնան սկսել է աշխատել հունգարացի նկարիչ Կարոլ Կիշի արվեստանոցում: Վերջինս ականավոր հունգարական հայազգի նկարիչ Շիմոն Հոլոշիի աշակերտն էր: Մի քանի ամիս էլ Ուդալցովան աշխատել է Փարիզում, Դրեւինի պես որոշ ժամանակ տարվել է խորանարդապաշտությամբ: Նկարչուհու գործերը Մոսկվայի ցուցահանդեսներում եւ սալոններում սկսել են ցուցադրվել 1914-ից: Ուդալցովան ակտիվորեն մասնակցել է տարբեր նկարչական միությունների ստեղծմանը, դասավանդել (որոշ ժամանակ եղել հանրահայտ Մալեւիչի ընթերական), հանդես եկել դասախոսություններով, եղել Մոսկվայի նկարիչների միության ձախ դաշնության կազմակերպիչներից մեկը: 1920-ին կյանքը կապել է բարձրահասակ, կրքոտ լատվիացու՝ Ալեքսանդր Դրեւինի հետ, ունեցել որդի, որին գնդակահարված հոր անունով անվանել է Անդրեյ:

Դրեւինը 1922-ին ընտրվել է գեղարվեստական գիտությունների պետական ակադեմիայի գիտաշխատող, եղել Մոսխորհրդին կից լատվիական «Պրոմեթեւս» միության եռանդուն գործիչներից: 1926-ին Դրեւին-Ուդալցովա զույգը կատարել է առաջին ուղեւորությունը Ուրալ, իսկ 1928-ին՝ առաջին համատեղ ցուցահանդեսը Լենինգրադի պետական ռուսական թանգարանում՝ ներկայացնելով ուրալյան բնանկարներ: Անծանոթ վայրեր հետազոտելու եւ դրանք թղթին հանձնելու կիրքը երկուսի մոտ էլ կար, ուստի 1928-1929 թվականներին նկարիչ ամուսինները ճամփորդել են նաեւ Ալթայի տարբեր վայրերում՝ ստեղծելով լեռնապատկերների եւ ալթայցի բնիկների նկարաշարեր:

Նրանք առաջին անգամ Հայաստանում եղել են 1933-ին՝ որպես ստեղծագործական գործուղում, այցելել են մի շարք վայրեր, ծանոթացել հայ նկարիչների հետ: Պահպանվել է նրանց հայաստանյան լուսանկարը՝ գեղանկարիչ Մհեր Աբեղյանի հետ միասին: Մասնագետի կարծիքով՝ Հայաստանի բիբլիական տեսարանները ավելի են արձագանքել Նադեժդա Ուդալցովայի ստեղծագործական ձգտումներին, քան ալպյան չբացահայտված աշխարհը, որն ավելի մոտ է եղել Դրեւինին: Մինչդեռ Հայաստանում Ուդալցովան գտել է աշխարհի եւ մարդու միջեւ իր որոնած ցանկալի ներդաշնակությունը: 1934-ի աշնանը նրանք դարձյալ այցելել են Հայաստան: Երեւանի պետական մշակութային-պատմական թանգարանում բացվել է նրանց ցուցահանդեսը: Արվեստաբան, Հայաստանի ազգային պատկերասրահի հիմնադիր Ռուբեն Դրամփյանը «Կոմունիստ» ռուսալեզու պարբերականում գրել է. *«Ի տարբերություն կարճ ժամանակով Հայաստան այցելող նկարիչների, որոնք ձգտում են իրենց աշխատանքներում հնարավորինս շատ վայրեր պատկերել, Դրեւինը եւ Ուդալցովան իրենց ուշադրությունը կենտրոնացրել են միայն մեկ անկյունի՝ Նորքի եւ նրա մերձակայքի վրա, քանի որ, նկարիչների խոստովանությամբ, այնտեղ կատարված աշխատանքը նրանց այնպիսի հարստացուցն նյութ է տվել, որը նրանք հիմա էլ չեն համարում սպառված: Դրեւինը եւ Ուդալցովան Հայաստանին մոտեցել են ոչ թե այն տեսանկյունից, թե ինչն է նրան յուրահատուկ, այլ տեսել են այն, ինչը որ ընդհանուր է նրա բնության մեջ առհասարակ: Ահա ինչու հայկական բնանկարը՝ նրանց աշխատանքների գլխավոր թեման, մի կողմից զուրկ է կարծես իր յուրահատկությունից, մյուս կողմից մնում է միանգամայն իրական եւ համոզիչ»:* Նրանց գույների ներկապնակը այնքան էլ բազմազան չէ, սակայն կարողանում են այնպիսի գունային հարստություններ դուրս բերել, որ նրանցից սովորելու շատ բան ունեն մեր նկարիչ երիտասարդները եւ ոչ միայն նրանք» (տես «Կոմունիստ», 1934, դեկտեմբերի 4):

Ուդալցովան Հայաստանում ստեղծել է «Ձիհորի մոտ. Հայաստան», «Հայաստան. կանայք զամբյուղները բեռնում են իշուկի վրա», «Հայաստան. մրգահավաք», «Ճանապարհ ծառերի միջով», «Երեւան տանող ճանապարհին, դեպի շուկա», «Հայկական կոլտնտեսությունում», «Հայաստան. սայլակառք», «Շուկա Երեւանում», «Կանայք խաղողի վազերի մեջ» աշխատանքները: Դրեւինը՝ «Հայաստան. կնոջ դիմանկար», «Բնանկար, Հայաստան (Նորք գյուղը)», «Բնանկար, ճանապարհ, Հայաստան», «Բնանկար. Նորք» եւ այլ աշխատանքներ: Դրանք հիմնականում կատարված են գուաշով, մի քանիսը՝ յուղաներկով: 1935-ի հունիսին Մոսկվայի Գեղարվեստի թանգարանում բացված մոսկովյան նկարիչների ցուցահանդեսում Դրեւինը ներկայացրել է երկու հայաստանյան նկար՝ «Աշունը Հայաստանում» եւ «Մրգերով աղջիկը»:

Սակայն հենց այս ուղեւորությունների ընթացքում ծնված պատկերներն արժանացել են խորհրդային արվեստաբանների բուռն քննադատությանը: 1937-ին Մոսկվայում լույս տեսած «Խորհրդային նկարիչներ» կատալոգում զետեղված իր ինքնակենսագրության մեջ Դրեւինը փորձել է դիմել ինքնապաշտպանության. «Վերջին երեք տարիների իմ աշխատանքները (Ուրալ, Ալթայ, Հայաստան), որ քննադատությունը որակել է որպես ձեւապաշտական, ուսումնական բնույթ ունեին, որի նպատակն էր բարձրացնել նկարչական արտահայտման միջոցները եւ գեղարվեստական վարպետությունը (տես «Գեղանկարիչներ եւ գծանկարիչներ», հատոր 1, էջ 78): Իսկ Ուդալցովային մեղադրել են, որ նա չի ստեղծում թեմատիկ նկարներ: Այդպիսի գործեր իրականում նա ստեղծում էր, միայն թե նրա թեման ոչ թե առօրյա-կենցաղայինն էր, այլ այն հարատեւը, որ մշտապես հուզել էր եւ պիտի հուզի մարդկությանը՝ աշխարհի եւ մարդու փոխադարձ կապը: Եվ չնայած բոլոր մեղադրանքներին՝ Ուդալցովան շարունակել է ստեղծագործել հավերժական թեմաներով:

1936-ի մարտին կայացած քննարկումներից մեկի ժամանակ նկարիչ Պյոտր Լվովը քննադատել է Դրեւինին, նշելով, որ նա իբր չի ցանկանում նկարել «խորհրդային ձեւով»: «Անցյալ տարի նա ցուցադրեց մի բան, որ կոչվում էր «Խորհրդային Հայաստան»: Ըստ էության՝ դա ծաղր էր Հայաստանին: Նկարը պատկերում էր հետեւյալը. առաջին պլանում գնում էր մի էշ, իսկ դիմացից՝ ինչ-որ հրեշ, չես հասկանում՝ դա է՞շ է, թե՞ ուրիշ մի բան: Ոչ մի կերպ այն նման չէր Խորհրդային Հայաստանին: Դա ի՞նչ ծաղրանկար է»: Մասնագետները գտնում են, որ խոսքը հավանաբար վերաբերում է Հայաստանում ստեղծված Դրեւինի «Երկաթուղային կամրջի շինարարությունը» նկարին:

Մոտենում էին ստալինյան տեռորի տարիները: 1937-ին ձերբակալվել է «Պրոմեթեւս» մշակութային-լուսավորչական միության վարչության նախագահ Դանիշեւսկին, որից հետո պետական հրամանով լուծարվել է: 1938-ի հունվարին ձերբակալվել է նաեւ Ալեքսանդր Դրեւինը՝ «Պրոմեթեւս» միությանը կից հակահեղափոխական կազմակերպությանն անդամակցելու մեղադրանքով: Մեկ ամիս անց նա գնդակահարվել է: Նադեժդա Ուդալցովան միլիոնավոր խորհրդային կանանց պես սիրված միայնակ կրել է ճակատագրի ծանր բեռը: Երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին նա մնացել է Մոսկվայում, նկարել օդաչուների, աշխատել գնչուական «Ռոմեն» թատրոնում՝ պատկերելով արտիստներին: Միաժամանակ սպասել է ռազմաճակատում գտնվող որդուն՝ Անդրեյին, որին երկար ժամանակ անհայտ կորած են համարել: Անդրեյ Դրեւինը, բարեբախտաբար, վերադարձել է, սակայն պատերազմից հետո էլ կյանքը նոր փորձությունների առաջ է կանգնեցրել նկարչուհուն: Գերմանական ֆաշիզմը ոչնչացրած եւ Եվրոպան ազատագրած խորհրդային կայսրությունը հիմա թիրախի տակ է վերցրել իր արվեստագետների լավագույն մասին՝ բարոյապես ոչնչացնելով նրանց: Աննա Ախմատովայի, Դմիտրի Շոստակովիչի, Արամ Խաչատրյանի եւ բազում այլ պայծառ անձանց հետ մեկտեղ ժդանովյան քննադատական թնդանոթի տակ է հայտնվել նաեւ Նադեժդա Ուդալցովան: 1948 թվականին նրան պետականորեն մեղադրել են ձեւապաշտության մեջ՝ հիշեցնելով անցյալի «մեղքերը»՝ «Արեւմուտքին խոնարհվելը» եւ սերը խորանարդապաշտությանը, ինչպես նաեւ 1938-ին գնդակահարված ամուսնուն, որին պիտի հետմահու արդարացնեին միայն 1957 թվականին, սպանությունից գրեթե քսան տարի անց:

Կյանքի վերջին տարիներին Ուդալցովան ոչ միայն շարունակեց նկարել, այլեւ որդու հետ միասին ջանք ու եռանդ չխնայեց՝ նախապատրաստելու Ալեքսանդր Դրեւինի գործերը Ռիգայում կայանալիք ցուցահանդեսի համար, որոնք առաջին անգամ ցուցադրվեցին՝ քսանամյա ընդմիջումից հետո: Ռուս նկարչուհին, այդպիսով, Լատվիային վերադարձրեց խորհրդային վարչակարգի անմեղ զոհը դարձած նրա տաղանդավոր զավակին:

1997-ին Մոսկվայում լույս տեսավ Եկատերինա Դրեւինայի (հավանաբար՝ նկարիչների թոռնուհու) «Նադեժդա Ուդալցովա» ալբոմ-մենագրությունը, իսկ 2003-ին Տրետյակովյան պատկերասրահը հրատարակեց «Ալեքսանդր Դրեւինը թանգարանային հավաքածուներում» պատկերազարդ հոդվածների ժողովածուն՝ մեծարժեք մի կոթող անհիմն բռնադատված նկարչի հիշատակին: Սույն հոդվածը մենք գրել ենք՝ հիմնվելով վերոհիշյալ երկու հրատարակությունների նյութերի վրա: Գրել ենք, որպեսզի հայ ընթերցողը ճանաչի նրա ժողովրդի բարեկամ տաղանդավոր արվեստագետ զույգին՝ Նադեժդա Ուդալցովային եւ Ալեքսանդր Դրեւինին, այդ «սառույց ու բոցին», որոնք հեռավոր 1930-ականներին այցելել են մեր երկիր եւ հայաստանյան ոգեշնչումներն անմահացրել իրենց ստեղծագործություններում:

Վերջում հարկ է ավելացնել, որ այսօր Հայաստանի ազգային պատկերասրահում են պահվում Ուդալցովայի «Կարմիր թեյնիկով նատյուրմորտ», «Նստած կանայք», «Պարտեզում» գունանկարները եւ Դրեւինի «Բնանկար. Նորք» ու «Պլաշինի հանքեր Ուրալում» աշխատանքները:

■

Ձեռարվեստ

Դարբնության գեղարվեստական ժամանակակից դրսեւորումները

Ավանդական բազմաթիվ արհեստներ անցնող տարիներին պահանջարկի բացակայությամբ կորցրին նշանակությունը եւ ասպարեզից հեռացան: Մեր ձեռարվեստի շատ տեսակներ՝ արծաթագործությունը, ոսկերչությունը, փայտագործությունը, խեցեգործությունը, որ խորհրդային տարիներին ձեւավորել էին հարուստ ավանդույթներ՝ տարատեսակ արտահայտչաձեւերով, այս ընթացքում սահմանափակվեցին, դադար առան: Սակայն վերջին շրջանում նկատելի աշխուժացում կա խեցեգործության, զարմանալիորեն նաեւ դարբնության մեջ: Հասարակության թեեւ սակավ, բայց ունեւոր մի խավ հետաքրքրություն է ցուցաբերում գեղարվեստական դարբնության նկատմամբ՝ հատկապես առանձնատների թե արտաքին, թե ներքին հարդարման համար:
Մեր այս արձագանքը Հայաստանում մոռացության տրվող արհեստների զարգացմանը խթանող հանգամանք ունի:

Մութ էր, ու դարբին Արմենի Զրվեժի արհեստանոցի ու տան մուտքի դարպասներից դժվար նկատելի էին արհեստագործական որոշակի առանձնահատկություններ: Դրսի գորշության անհրապույրը հնոցի կրակի բոցկլտացող գույների մեջ մոռացնելու միտքս չստացվեց. կրակը մարած էր՝ ընդարձակ դարբնոցից տպավորությունը մետաղակտորների ու ձողերի անկանոն պատկերն էր:

Դարբնության արհեստը դեռ հնագույն շրջանից ուղեկցում է մարդուն: Հին հույների դարբնության Հեփեստոս աստվածը՝ Հերայի որդին, Օլիմպիական կրոնի կարեւորագույն գործող անձն էր, հունական դիցաբանական մտածողության եւ գրականության մեջ նույնացվում էր կրակի հետ, մարմնավորում ֆիզիկական ուժը՝ ստեղծարար ու կործանարար: Աթենքում հույները նրան նվիրված տաճար ունեին: Հնում հայերի հեթանոսական պատկերացումներում եւս դարբինն օժտված էր գերբնական զորություններով, դրա ակունքները վաղնջական շրջանի մետաղի՝ որպես ամրության, վստահության խորհրդանիշի պաշտամունքից էր գալիս: Հայկական առասպելաբանության մեջ Մասիսի վիհում շղթայված Արտաշես արքայի որդի Արտավազդի շղթաները կռումամրացնում էին դարբինները, որ չար ոգին դուրս չգա վիհից: Այս մասին բանաստեղծություն ունի Հովհաննես Հովհաննիսյանը: Հենրիկ Մալյանի «Եռանկյունու» դարբինների ընտանիքը մի քուրա էր, որտեղ մետաղի պես կռում ու կոփվում էին մարդկային կամքը, ուժը, առնականությունն ու հաստատակամությունը, բարությունը:

Ավանդական դարբնության սեւ մետաղից պատրաստված զանազան նշանակության առարկաները բոլոր ժամանակներում լայն պահանջարկ են ունեցել: Մարդկային կեցության որոշակի կարիքների ուղղված զանազան իրեր առավելապես ամրության, դիմացկունության համար կիրառական անհրաժեշտություն ունեին, հատկապես երկրագործական, արհեստագործական գործիքները: Առաջին պողպատ ձուլողները եղել են դարբինները. նրանք են հայտնաբերել պղնձի օգնությամբ պողպատը երկաթին ձուլելու եղանակը, երկար ժամանակ զբաղվել են նաեւ զինագործությամբ, պայտառությամբ, փականագործությամբ:

Սակայն կիրառական նշանակությունից զատ, ինչպես եւ յուրաքանչյուր արհեստ, դարբնությունը նույնպես, գեղարվեստորեն մշակված տարրերի զուգորդմամբ ձեռք է բերել արվեստային հատկանիշներ: Վերջին շրջանում նկատելի է դարբնի արտադրանքի պահանջարկ, մասնավորապես դրա՝ գեղարվեստական դրսեւորումների նկատմամբ հետաքրքրությունների շնորհիվ. կռած մետաղե գեղարվեստական հորինվածքներն այսօր բավականին գնահատված են: Սակայն եթե ժամանակին դարբնի աշխատանքները մատչելի էին բնակչության բոլոր խավերին, այսօր պատկերը փոխվել է, գեղարվեստական մետաղագործական արտադրանքը կարելի է ասել հասանելի է միայն ունեւոր խավին, այն իբրեւ ժողովրդական արհեստ այլեւս չի ընկալվում եւ ծառայում:

Ժամանակակից դարբնության առանձնահատկություններից հիմնականի՝ մետաղի սակավ գործածությունը, դրվագազարդումը դարձնում է ավելի նրբագեղ: Նախշազարդերի թեթեւությունը, կոկիկ, ողորկ ուրվագծերը, մետաղին հաղորդած գունափայլերը գեղարվեստական արժեք են դիտվում:

Գեղարվեստական կռումը որպես ճարտարապետական կոմպոզիցիայի եւ շինարարական ձեւերը լրացնող տարր, ավարտուն տեսք է հաղորդում շինվածքին. դա օգտագործվում է հրապարակների, այգիների մետաղական պարսպապատումներում, պատշգամբների, աստիճանաբազրիքների, տների կտուրածածկերի, բուխարիների ախեսուարների, դռների, պատուհանների ճաղավանդակների ձեւավորման մեջ: Մետաղական դրվագազարդման արվեստը բոլոր ժամանակներում գնահատված է եղել շինարար վարպետների ու ճարտարապետների կողմից:

Արմեն Անտոնյանը նկարչական կրթություն է ստացել, նկարիչ է նաեւ մեծ եղբայրը՝ Տիգրանը: Նրանք դեկորատիվ, կիրառական արվեստով են զբաղվել, խանութների ցուցափեղկեր ձեւավորել, նաեւ արծաթագործություն արել: Մի օր էլ սեւ մետաղներ նկատեցին ու սկսեցին Երեւանում դարբնոց որոնել, որ «տղամարդու գործ սկսեն»: Օրերից մի օր ծխնելույզով մի շենք տեսան, հիշեցին «Եռանկյունին» ու ներս մտան. կրակի բոցերը ռոմանտիկ երեւակայություն բորբոքեցին, օջախը ձգեց. որոշեցին դարբնություն անել... «Ձեռքիս մուրճ չէի բռնել,- պատմում է Արմենը,- լավ վարպետ էր ուստա Համբոն, ծանր ադաթներով գյումրեցի մարդ. իր գործի տեր, գործին հմուտ ու պահանջկոտ, սկսեցինք սովորել, մեկ տարի աշկերտ էինք»: Հայրը ճարտարապետ էր, մայրը՝ ուսուցիչ ու դեմ էր, որ որդիներն այդ արհեստով զբաղվեն. «Միշտ մաքուր շորերով էր

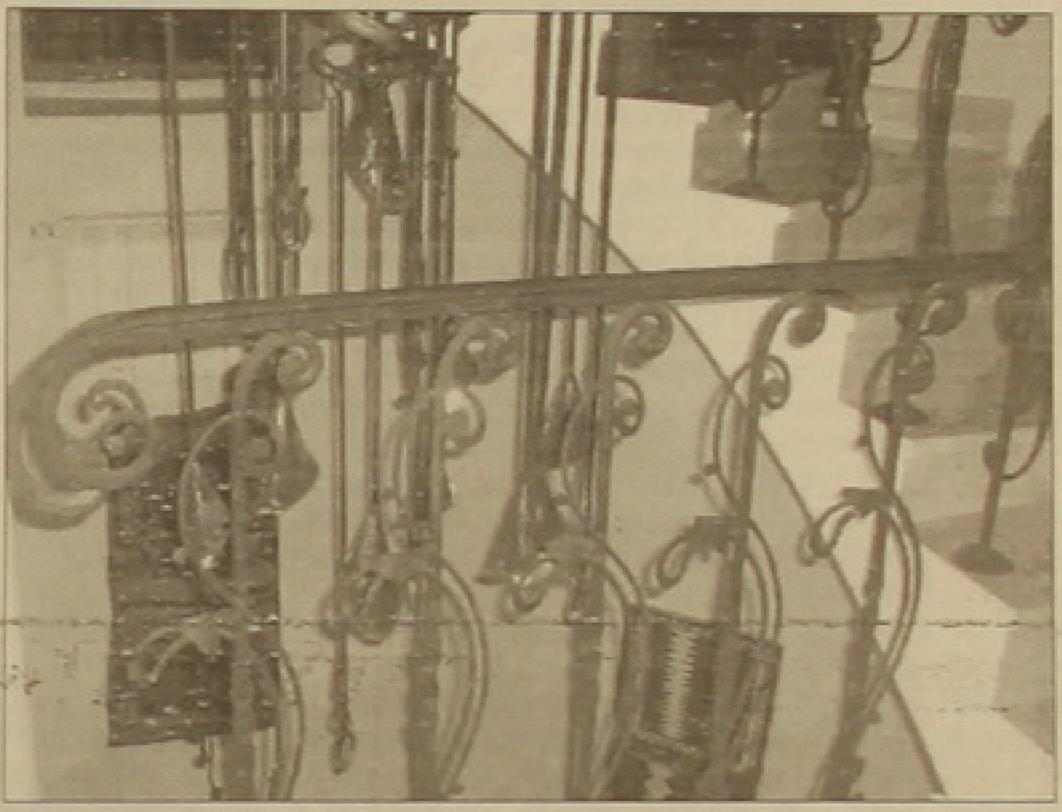

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

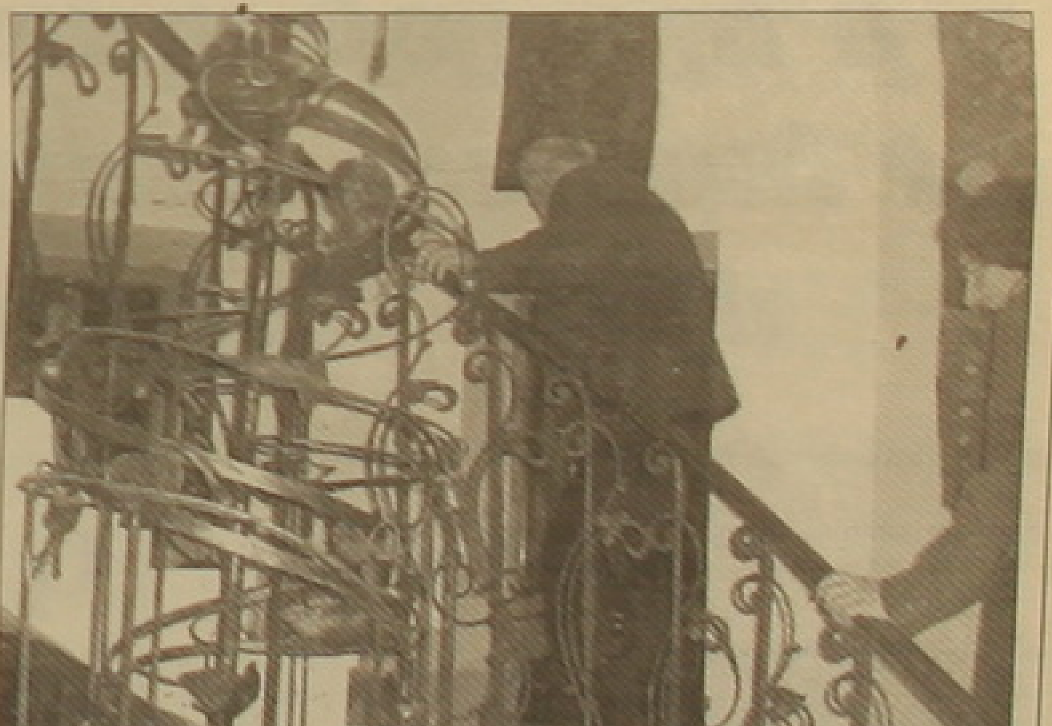

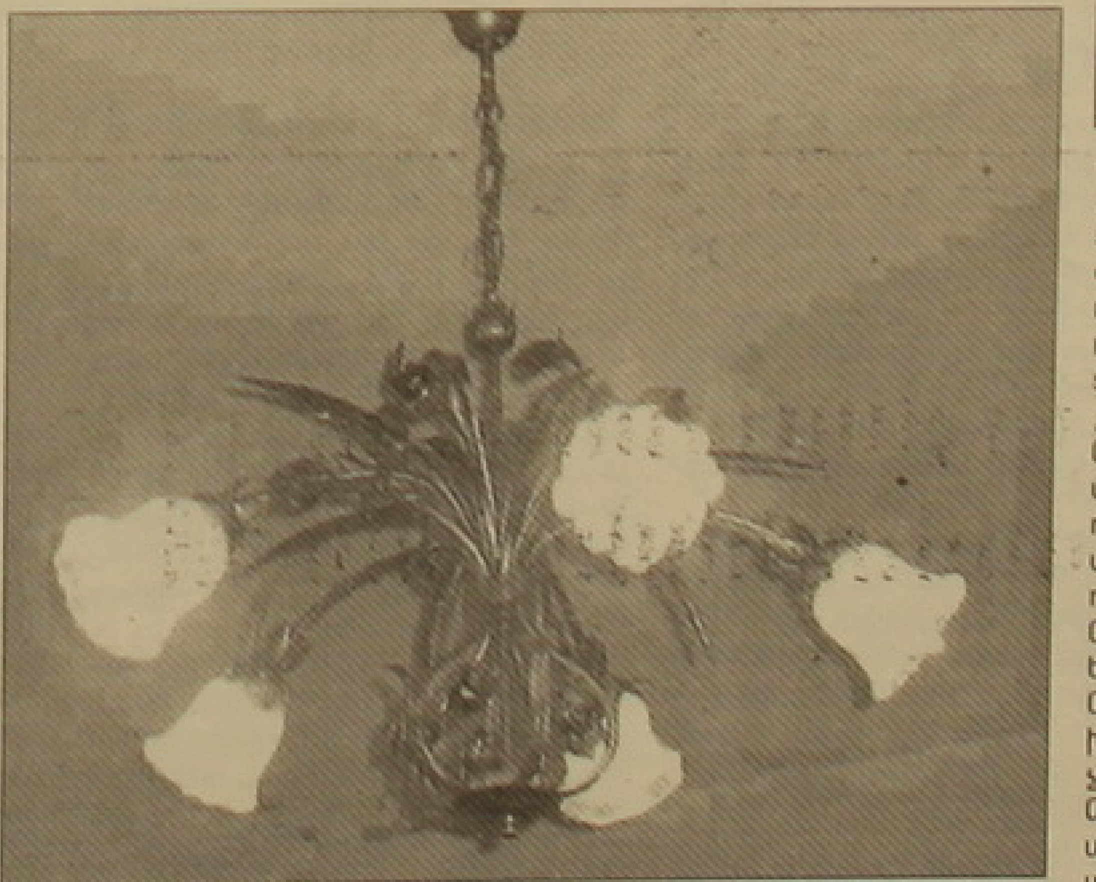

տեսել մեզ...»: Պինդ մետաղը հեշտությամբ ենթարկվեց եղբայրներին, կրակի լեզուներում փափկած երկաթը հլու հանձնվում էր վարպետ ձեռքերին, դառնում ճկուն ու տերեւ, պատկեր առնում, գեղազարդում դուռ ու դարպաս, տուն ու պատուհան: «Ուստա Համբոն մեզ սովորեցրեց մուրճ բռնելու ձեւը, օջախ սարքելու, երկաթը տաքացնելու ձեւերը: Բայց եթե չսիրես գործը ու հոգի չդնես մեջը, ոչինչ լավ չի ստեղծվի»:

80-ականների սկզբներին աննախադեպ երեւույթ էր դարբնության աշխատանքների անհատական ցուցահանդեսը, որ բացեցին երկու եղբայրները՝ ժողարվեստի տանը: Նրանց համար աշխատանքը՝ օր օրի բծախնդրորեն պահանջկոտ, ֆիզիկական աշխատանքից վերափոխվում էր ստեղծագործականի: Անհատականությունը դառնում էր գործելակերպ. սառը մետաղը շնչավորվում-կերպարանք էր առնում:

Ժամանակը պահանջում էր իր մեթոդներն ու ձեւերը: Մետաղի թեթեւ զանգվածը, պարզ ձեւերի, ուրվագծերի մեջ իր ճկունությամբ ու նրբագեղությամբ, գեղարվեստական որակ էր հաղորդում իրերին: Դրանք ձեռք էին բերում անհատական կնիք՝ շնորհիվ նորանոր մտահղացումների: «Եթե երկաթը ծռմռված է, ինչ-որ ձեւ առած ու սեւ ներկած, դա դեռ դարբնի աշխատանք չէ: Մեր ամեն գործ ստեղծագործական մոտեցում է պահանջում, դրանցից ոչ մեկը մյուսին նման չէ, որեւէ դետալ, որեւէ օրնամենտ պարտադիր փոփոխության է ենթարկվում, նախապես մշակվում են ձեւերը»:

Դարբնության արհեստի առանձնահատկությունների ուսումնասիրությունները ու սեփական աշխատանքի փորձը նրանց դարձնում է ճանաչված ու փնտրելի: Անտոնյան եղբայրները դարբնության գաղտնիքների իրենց որոնումներում գտնում են սեփական արհեստի բանալին: Դարբնության հայկական ավանդների մասին վարպետ Արմենը շատ բան չի ասում. տեղյակ է անշուշտ, դեռեւս ուրարտական շրջանի պատմագրությունից Հայաստանի տարածքում պողպատաձուլական արհեստի գոյության մասին: Նրանք ստեղծագործաբար են օրինակում անցյալի հայ փայտագործ, գորգագործ, քարագործ վարպետների աշխատանքներում օգտագործված դրվագազարդման ազգային մոտիվները, զանազան զարդանախշեր, գեղարվեստական հարդարանքի ձեւեր եւ անհատական մոտեցումներով հարստացնում դրանք:

Նրանց մշակած դետալները՝ հիմնականում բուսական աշխարհից վերցրած նռների, տերեւների եւ ճյուղերի պատկերներ են, որ զարդարում են ամենատարբեր կիրառական եւ դեկորատիվ նշանակությամբ առարկաներ՝ դրանք աշտանակներ ու ջահեր են, սեղաններ, աստիճանաբազրիքներ, քիվեր, դռներ, ճաղաշարեր: Աշխատանքներին առավել արտահայտչականություն հաղորդում է խառը նյութերի գործածությունը՝ անմշակ ապակու կտորները, որոնք ջահերին լույսի ազդեցությամբ հաղորդում են գունային տարբեր արտափայլեր, կամ թե փայտի համադրությունը, իսկ մետաղաներկի կիրառմամբ ստացվում է մաշված բրոնզի, պղնձի տպավորություն, այս ամենը մետաղի խստածությունը «մեղմելով»՝ նաեւ ճոխություն է հաղորդում ինտերիերին:

Դարբին Արմենը բազմազավակ հայր է, որդիների համար օրինակելի, կգնա՞ն նրանք հոր ճանապարհով, կյանքը կասի: Իր համար կարեւոր է, որ սիրեն աշխատանքը: Հայկական ավանդապահ այս ընտանիքի հաշտ հարկի տակ շուտով կծնվի մի նոր երեխա: Արմենի մյուս երեք եղբայրները նույնպես դարբիններ են եւ նույնպես բազմանդամ ընտանիքի տեր. նրանցից Արթուրն ունի 9 զավակ: Փառք Աստծո, եւ աշխատանքը կա եւ՝ պատվիրատու, որի մեծ մասը՝ արտերկրից. տարիներ առաջ էր, երբ մի սփյուռքահայ Երեւանից Կանադա տեղափոխեց վարպետ Արմենի պատրաստած ծանր, դրվագազարդ դուռը: Մի քանի բավարացիներ իր դարբնոցում երկար աշխատել, «քրտնել, մրոտվել» են, սարքել են նախշազարդեր եւ հետները տարել: Օտարներին նրա աշխատանքները հիացնում են դետալների բազմազանությամբ, գծերի հստակությամբ, պատկերների գեղագիտությամբ, զարդանախշերի նրբությամբ: Նրա գեղարվեստական աշխատանքները զարդարում են մայրաքաղաքի հասարակական վայրերի, ռեստորանների, («For you», «Մոնտե Քրիստո»), հյուրանոցների, բազմաթիվ առանձնատների ինտերիերը՝ կիրառական նշանակությամբ իրերը էսթետիկապես առավել գրավիչ դարձնելով:

Դարբին Արմենն իր գործի հմուտ վարպետն ու սիրահարն է. երբ սխալմունք ունեցա «կոպիտ աշխատանք է» ասելու, նրա աչքերում զարմանք նկատեցի. «Կարծում եք ամենադժվարը երկաթ ծեծե՞լն է: Որքան էլ ամուր ու անհնազանդ, կրակի մեջ հալվում, դյուրաթեք, հնազանդ է դառնում», վաղուց երկաթի հետ մտերմացածի տոնով ասում է:

...Կրակի դեղնաբոցի մեջ շնչակտուր շիկացող փայլը, տաք հոսանքները, վարպետ Արմենի մտքերում շարունակ երեւակայական նորանոր աշխարհներ են ծնում: Զրույցի ընթացքում մտքովս չէր էլ անցնում, որ նյութը ինչ-որ կերպ հոգեւոր կյանքին էլ է առնչվելու: Արմեն Անտոնյանը քրիստոնյա հայ մարդ է, ներքին խոր հավատով: «Աստծո օրհնությամբ է, որ չոր մետաղը ճկուն է դառնում: Ամեն մի գործ եթե սիրով չես անում, պտուղը բարի չի լինում: Իմ լուռ մտքերի մեջ միշտ Աստծո հետ եմ: Հիսուս Քրիստոսը գնաց մի ճանապարհով ու մեզ ցույց տվեց հավերժական կյանքի ճանապարհը: Հեշտ է, դժվար է, XX դարն է՝ կապ չունի: Ինքը գնաց էդ ճանապարհով ու սիրող ծնողի պես մեզ է սպասում: Ու դա երազ չէ, երազը էս մեր կյանքն է, վաս երազի նման տանջալից, երբ արթնանալուն պես ուրախանում ես, որ անցավ: Փորձություններով լի երազ է սա: Պայմանական կյանքի մեր այս երազում էս գործը՝ դարբնությունն էլ, Աստծո տված շնորհքն է: Ես ինձ դարբին չեմ համարում: Աստված օրհնում է, անում եմ: Եթե ասեմ՝ ինձանով է, գործը կչորանա»:

Հավատով ու Աստծո օրհնությամբ էլ իր կյանքը ջերմացնում ու տան օջախը վառ է պահում Արմեն Անտոնյանը, ու գիտի նաեւ, որ ամեն մարդ իր բախտի դարբինն է:

■

Արժեչափեր

Ոչ ստանդարտ երեւույթների, այդ թվում արվեստում դրանց դրսեւորումների մասին սովորաբար վերապահությամբ են արտահայտվում, առավել եւս եթե դրանցում շոշափվում է ազգային արժանապատվության զգայուն հարցը: Մերժելով ազգային արժանապատվության դեկլարատիվությունը եւ հայրենասիրության դիմակի ըստ տեղի եւ անհրաժեշտության կիրառումը՝ ամենայն հարգանքով ընդունված է, որ պետականության խորհրդանիշները, արտաքին այդ երեք ատրիբուտները՝ օրհներգը, դրոշը, զինանշանը անձեռնմխելի արժեքներ են: Սակայն եւ՝ փոփոխելի: Հայաստանի Հանրապետությունում երկար ժամանակ արդեն քննարկվում է նոր օրհներգի թեման: Դրոշի եւ զինանշանի փոփոխության մասին եւս կարծիքներ կան: Սա վկայում է այդ նշանների պայմանական լինելու մասին: Մեր բուն արժեքային համակարգը եւ արժանապատվությունը, սակայն խարիսխված են մեր ինքնությունը կազմող երեք հիմնատարրերի՝ լեզվի, հավատի եւ մշակույթի վրա, որոնք ժամանակի օրինաչափ զարգացումներին զուգահեռվելով, սակայն, փոփոխման ենթակա չեն (եթե խնդիր է դրված դիմագիծը եւ հոգեւոր նկարագիրը պահպանելու): Ինչպիսին է մեր վերաբերմունքը այսօր մեր ազգային լինելությունը եւ շարունակելիությունը ապահովող այս երեք հոգեւոր ժառանգություններին, եւ մասնավորապես մեր ազգային կյանքը սնուցող հոգեւոր օրգանիզմին՝ լեզվին, եւ ինչպիսի՞ն է մեր կյանքի բարոյականությունը: Հանճարեղ Միսաք Մեծարենցը իր փայլուն հոդվածներում «Ինքնադատության փորձ մը» արեց: Հարկավոր է օրինակել նրա այս փորձը:

Հիմա դառնանք անգլիացի արտիստին: Զարնոֆի երեւանյան ներկայացման՝ հայկականության մասով իմպրովիզացիան անընդունելի էր: Հայկական դրոշի (նաեւ բրիտանականի) հանդեպ նրա վերաբերմունքը իբրեւ վիրավորանք ընկալվեց, որքան էլ՝ արտիստական իր մեկնաբանության սիրո ձեւակերպումին:

Ժամանակակից արվեստում տիրապետող ուղղության՝ կոնկրետից դեպի վերացարկում երեւույթը մարդկային մտքի երեւակայությանը տարըմբռնման ու մեկնաբանման լայն հնարավորություն է տալիս: Պետք է խոստովանել, որ երեւանյան հանդիսականը, դահլիճը լքողների մի քանի բացառություններով, ողջ ներկայացումը, հատկապես եզրափակիչ համարը ընդունեց ջերմությամբ եւ ծափահարությունների ընդգծված ալիքով:

Նայջել Զարնոֆի «Frank» ներկայացումը պատվիրված է եղել Վենետիկյան բիենալեի կողմից, վերջին տարիներին նա շրջագայում է պարային այս ներկայացմամբ եւ որեւէ երկրում դրոշի հետ կապված հակազդեցության չի հանդիպել (ազգային արժանապատվության ընկալումները տարբեր են, իհարկե, խորհրդանիշների հետ կապված սահմանադրական նորմերը՝ եւս: ԱՄՆ-ում, օրինակ, որեւէ սահմանափակում, արգելք չկա): Զարնոֆը խոստովանեց, որ գիտակցաբար վիրավորելու որեւէ միտում չի ունեցել, դեռ՝ հակառակը եւ ներողություն խնդրեց (փաստորեն, պարկեշտության օրինակ տալով բոլորիս)՝ ցավ ապրելով, որ ներկայացման մեր ընկալումը իր մտահղացմանը չի համապատասխանել:

Նկատենք, որ ներկայացման ներքին տրամաբանությունը եւ կոնցեպցիան թույլ են տալիս հերոսի վարքագծի մեկնաբանության մեկ այլ ենթատեքստ: Նա ստեղծել է սահմանային հոգեբանության մեջ գտնվողի եւ բոլոր տեսակի պայմանականություններն անտեսողի՝ ժամանակակից մարդու մի կերպար: Մարդու մենակության դրաման, աշխարհի հետ հաղորդակցումը կորցրած, քաոսային իրավիճակներում հայտնված, նյութականի, զգացականի ջունգլիներում խճճված հոգեվիճակը հանգեցնում է կյանքի ունայնության ու իմաստազրկման: Մտքի, գաղափարի, հոգեւոր արժեքների աղավաղումը, XX դարի հետպատերազմյան իրականության մեջ իշխող մտայնությունները՝ վախը, անվստահությունը, անորոշությունը, էքզիստենցիալիստական աշխարհայացքը արվեստի եւ գրականության մեջ զանազան դրսեւորումներ ունեցան՝ մտային ու սեռային ձեւախեղումներով, նաեւ բնազդային, կրքային հիվանդագին ազատություններով: Զարնոֆի հերոսը ցնորամիտ, հոգեպես հաշմանդամ, անկառավարելիորեն հուսահատեցնող կերպար է՝ ինչ-որ տեղ ցնցող: Արտիստի շարժումների սեռային անպարկեշտ «մեկնաբանությունների» անընդունելիությունը, սակայն չստվերեց պարային արվեստի նրա փայլուն կատարումը եւ մարմնի պլաստիկայի վարպետ տիրապետումը:

Սակայն շրջահայաց լինենք ու հետեւենք մեր իրականությանը՝ առավել անպարկեշտությամբ ու գավառական անամոթությամբ լեցուն հեռուստատեսային մեր եթերին եւ հատկապես գրականությանը: Ինչո՞ւ են լռության մատնվում դրանք եւ ինչո՞ւ չեն արգելվում: Երկու օրինակ միայն՝ Երեւանում լույս է տեսնում «Բնագիր» անվանումով գրական մի հանդես, ինչպես եւ գործում է՝ դրա էլեկտրոնային տարբերակը: Գռեհիկ նատուրալիզմով եւ վուլգարիզմով սնվող, կյանքի կեղտն ու ժանգը ներկայացնող, մարդկային ամենամութ ու ցածր բնազդները գրականություն բերող ու քարոզող տպագիր այս գրությունները հայկական իրականության մա՞սն չեն: Այսօր առաջարկվում է նոր Հայաստանի նոր լեզու, որի գլխավոր կռվանը փողոցային ժարգոնային բառերի, բարբառային արտահայտությունների, խոսակցական լեզվին բնորոշ առօրեական բառաձեւերի ու բայաձեւերի (գնում ա, գալիս ա, էգուց, էսօր, արա, ապե) մուտքն է գրական լեզու: Երբ XIX դարում արդեն այդ տարրերից մաքրված աշխարհաբար հայերենով ստեղծվեց մեր գրավոր նոր մշակույթը, ձեւավորվեց մեր արդի գրական հայերենը: Հիմա հետընթաց շարժում սկսե՞նք:

Ամանորյա մի հաղորդման, որ հեռարձակվեց «Արմենիա TV»-ով, ներկայացման սյուժեներից մեկում սփյուռքահայ լրագրողը հարցազրույց է վարում Փարիզում հաստատված երեւանաբնակ մի մարմնավաճառուհու հետ՝ խոսքի ամենացածրակարգ, հայհոյախառն արտահայտություններով: Հայկական եթերից, այն էլ մի քանի անգամ տարբեր ազգերի տղամարդկանց ցանկասիրություններին գիտակ, արհեստավարժի հմտությամբ, Երեւանում տունուտեղ, անբան ամուսին թողած հայ պոռնկուհու կերպար է ներկայացվում: Սա կատա՞կ է, թե հայ կնոջը նվաստացնելու փորձ. ինչո՞ւ չենք ընդվզում: Բայց Նայջել Զարնոֆի ելույթի հասարակական տարակարծիք արձագանքները շարունակվում են: Ասել կուզեմ՝ նախ մեր որոմը զատենք մեր ցորենից, հետո...

Ներկայացնենք դրանցից երկուսը եւ արձագանքենք նաեւ մեր նամակագիրների այն հարցին, թե Զարնոֆը Բաքվում նույնկե՞րպ է վարվել ադրբեջանական դրոշի հետ: Բրիտանական խորհրդի հայաստանյան ներկայացուցչությունից տեղեկացանք, որ Նայջել Զարնոֆը տարածաշրջանի որեւէ երկրում հյուրախաղեր չի ունեցել, նաեւ՝ Բաքվում:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Մի ելույթի պատմություն, որ հասարակական թմրած միտքը տեղաշարժեց

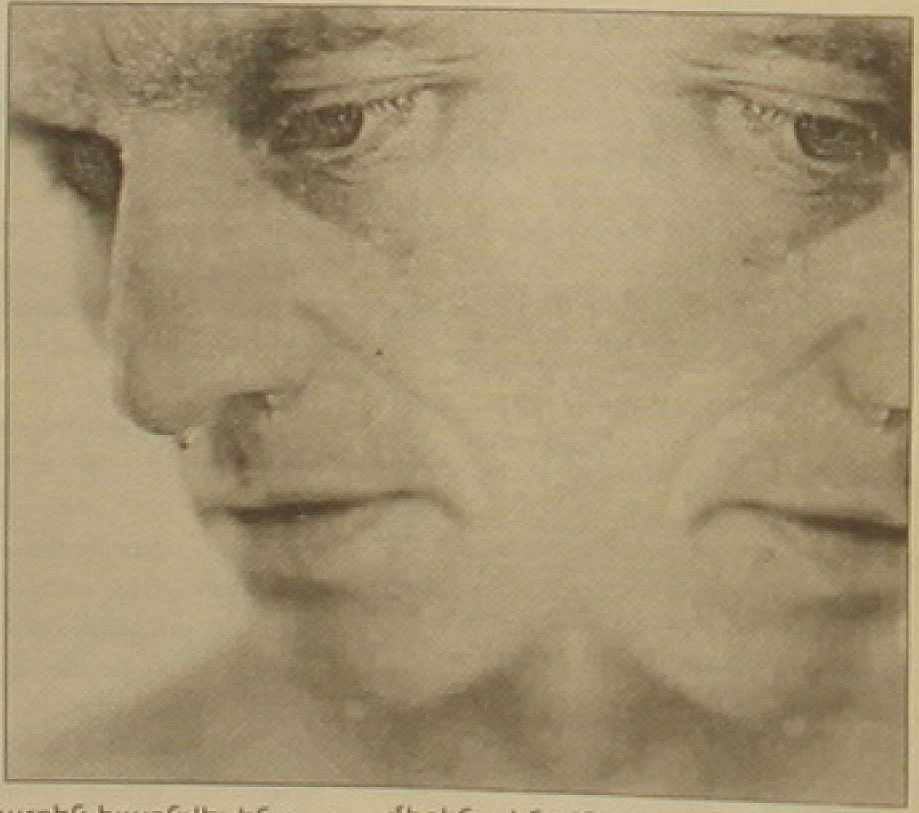

Ավելի ցանկալի էր, որ մշակույթի նախարարը կարող լիներ բացատրել տգետ, իրական արվեստից հեռու, ժամանակակիցը ժամանակավրեպ ազգայինի եւ ռազմատենչության մեջ տեղավորող «իսկական հայ» հանդիսատեսին, որ աշխարհում արվեստը վաղուց ի վեր ազատագրված է, եւ արտիստն էլ ազատ է ստեղծագործել:

Հայաստանում արվեստը, ստեղծագործողը եւ միտքը այլեւս արգելված են:

Մշակույթի նախարարի 01.02.2007 հայտարարությամբ հիմք է դրվում սովետական երկարամյա, տոտալիտար՝ այլախոհություն ու այլակարծություն բացառող ռեպրեսիվ մեքենայի վերադարձին: Փաստորեն այս հայտարարությամբ արգելվում է Հայաստանի տարածքում ազատ ստեղծագործել առանց մշակույթի նախարարի համապատասխան թույլտվության:

Այլեւս արվեստը ձերբակալված է իշխանությունը կրողներից կողմից՝ նրանց կիսատ-պռատ կրթությամբ, սոցռեալիստական ոգով եւ ազգայնամոլական աշխարհայացքով: Այս պահից պետական որոշմամբ Հայաստանում հռչակվում է միակ հնարավոր եւ ընդունելի մշակույթ՝ «մեկ ազգ, մեկ մշակույթը» դառնում է ազատ ստեղծագործելու եւ ազատ արտիստի նկատմամբ պետական ռեպրեսիայի ընդհանուր խորագիրը:

Բրիտանացի արտիստի ներկայացման արգելմամբ՝ հայաստանցի արտիստը այլեւս արգելված է իր երկրում, իսկ հանդիսատեսին արգելված է ինքնուրույն տեսնել, լսել, զգալ եւ մտածել:

Այս հայտարարությունը հստակ միտում ունի երկրից վտարել բոլոր նրանց, ովքեր համաձայն չեն համապատասխանել պետական մշակութային ստանդարտներին:

Ստեղծված համատեքստում միանգամայն հասկանալի է դառնում տոտալիտար սովետականությունից անկախացած Հայաստանի Հանրապետությունում ԿԳԲ-ի տոնը մեծ շուքով, ազգովին նշելը, ողջ մշակութային դաշտը միլիտարիստական ոգով լցնելը, ազգայինն ու ռաբիսը իրար խառնելն ու պրոպագանդելը:

Այսպես է մուտք գործում ֆաշիզմը եւ հասարակության ոգեւորության ներքո դառնում իրականություն:

Հետսովետական շրջանում նման ապտակ արվեստին դեռ չէր հասցվել: Իսկապես մտավորականը ուղղակի պարտավոր է արձագանքել այս աննախադեպ բռնությանը:

Արվեստագետների եւ քաղաքացիների 23 ստորագրությամբ

Կարդալով «Ազգ» օրաթերթի 02.02.2007 թ. թիվ 19 համարում «Սովյալ կամ տխուր լինելու համար չեն վիրավորում...» հոդվածը, որպես հայ՝ խիստ զայրացա: Հետո, կարդալով երեք «արվեստագետների» եւ մի «քաղաքացու» բազում էլեկտրոնային հասցեներով ուղարկած «ՀՀ մշակույթի նախարարի վետոն ազատությանը» պասկվիլը, ոչ միայն զայրացա, այլեւ զարմացա եւ անսալով հեղինակների կոչին, որ «Իսկապես մտավորականն ուղղակի պարտավոր է արձագանքել այս աննախադեպ...», որոշեցի արձագանքել, չասենք «բռնությանը», այլ պարզապես այդ խայտառակ երեւույթին:

Ամիսներ առաջ, երբ մի քանի երիտասարդական միություններ վճռականորեն հանդես եկան Ֆիլիպ Կիրկորովի Երեւանում պլանավորված համերգների դեմ, եւ դրանք չկայացան, ինձ համակել էր անսահման հպարտության զգացում մեր երիտասարդության այդ վճռական կածի համար: Ֆիլիպ Կիրկորովին առաջադրած երկու հիմնական մեղադրանքներից մեկն այն էր, որ նա հանդես էր եկել թուրքական դրոշը ներկայացնող համազգեստով: Ես ինքս չեմ սիրում Կիրկորովին, բայց եւ չեմ կարող ժխտել, որ նա բարձրակարգ արտիստ է: Եվ այն ժամանակ ոչ ոքի մտքով իսկ չանցավ, այդ թվում նաեւ մեր հարգելի «արվեստագետների», որ դա արվեստի ազատության սահմանափակում է:

Իսկ ի՞նչ է պատահել հիմա:

Վերադառնանք Նայջել Զարնոֆի տխրահռչակ համերգին:

Բացի մամուլի հրապարակումներից, ես լսել եմ նաեւ մի քանի ականատեսների պատմածները: Եվ հիմա իմ մեջ արդեն խառնվել են զայրույթի, հուսախաբության, հիասթափության, զարմանքի եւ այլ զգացումներ:

Իհարկե, երբ արտիստը հանվում է բեմում եւ հանդիսատեսին է նետում իր գուլպաները կամ ներքնազգեստի որոշ մասեր, իսկ մեր վայ հանդիսատեսը եւ «արվեստագետները» դրանց «բումուն-ֆից» հմայված՝ ոգեւորված ծափահարում են, դա, իհարկե, ճաշակի հարց է... բայց եւ ստրկամտության չափորոշիչ: Բայց ինձ նախ եւ առաջ զայրացրեց եւ զարմացրեց այն, որ դահլիճում չի գտնվել մեկը՝ մի իսկական հայ, որ համարձակություն ունենար բեմ բարձրանալու եւ հատակից բարձրացնելու մեր անարգված դրոշը:

Արժանին պետք է մատուցել Ստանիսլավսկու անվան թատրոնի ղեկավարությանն արագ եւ ճիշտ կողմնորոշվելու համար՝ դիմելու մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարությանը՝ արտիստի երկրորդ ներկայացումը կասեցնելու համար: Բարեբախտաբար, նախարարությունը ժամանակին արձագանքել է, ճիշտ գնահատել իրավիճակը՝ իր որոշման մեջ նշելով, որ «...հայկական եռագույնը գորգի պես օգտագործելը, վրան պարելն ու ծռմռվելը՝ անթույլատրելի է եւ օրենքով պատժելի» եւ կասեցրել երկրորդ համերգը, դրանով իսկ առաջացնելով մի քանի վայ «արվեստագետների» բողոքը: Ցավոք, նախարարությունը չի ցուցաբերել պատշաճ հետեւողականություն, բավարարվելով արտիստի բանավոր ներողությամբ, հավանաբար, հաշվի առնելով նաեւ Բրիտանական խորհրդի ինչ-որ միջին չինովնիկի հեռախոսազանգ, կասեցրել է իր իսկ կասեցման որոշումը, որում, ի դեպ, շատ ճիշտ գնահատականներ են տրվել ոչ միայն դրոշի հետ կապված դրվագին, այլեւ համերգի մանրամասներին: Վերջապես մնում են անհասկանալի եւ անպատասխան մի շարք հարցեր:

Առաջին. Ինչո՞ւ եւ ո՞ւմ կողմից է ներվել արտիստի «օրենքով պատժելի արարքը»:

Երկրորդ. Ո՞վ է պատասխանատու այդպիսի համերգի կազմակերպման համար, ինչպե՞ս կարող էր Բրիտանական խորհուրդը համերգ կազմակերպել առանց ծանոթ լինելու նրա պլանին:

Երրորդ. Որտե՞ղ է եւ ինչո՞ւ միջադեպին չի արձագանքել մեր արտաքին գործերի նախարարարությունը:

Թերեւս նա պետք է պաշտոնական բողոք ներկայացներ Մեծ Բրիտանիայի դեսպանությանը՝ Բրիտանական խորհրդի այդպիսի անպատասխանատու արարքի վերաբերյալ, չէ՞ որ դա սովորական հասարակական կազմակերպություն չէ, եւ պահանջել արտիստի վտարումը երկրից 24 ժամում: Չէ՞ որ հարցը վերաբերում է մեր պետության խորհրդանիշի անարգմանը:

ԱԼԲԵՐՏ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ, ս. գ. թ.

P. S. Ես բախտ եմ ունեցել մեկ տարի ապրել Անգլիայում եւ երեք անգամ այցելել եմ Ստրատֆորդի Շեքսպիրյան թատրոնի ներկայացումները: Կարող եմ վստահեցնել, որ այդ թատրոնում նման արտիստի համերգ երբեք չի բեմադրվում՝ ինչպիսի «գանձ» էլ նրանք հորջորջվեն: ■

Ըստ Վաշինգտոնի, ցեղասպանության բանաձեւի դեմ պայքարի խոչընդոտը 301-րդ հոդվածն է

Այդ մասին, ինչպես երեկվա համարում տեղեկացրել է «Միլիեթը», Սպիտակ տանը Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլին ասել է ԱՄՆ նախագահի ազգային անվտանգության հարցերով խորհրդական Սթիվեն Հադլին: Տեղեկության համաձայն, Հադլի-Գյուլ հանդիպումից իրազեկ ամերիկացի անանուն գործիչը թուրքական թերթին հայտնել է, որ կողմերը զգալի տեղ են հատկացրել քրեական օրենսգրքի 301-րդ հոդվածի քննարկմանը:

Այդ գործչի տվյալներով, ԱՄՆ Կոնգրեսի ներկայացուցիչների պալատ ներկայացված Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի դեմ աջակցություն խնդրող Գյուլին ի պատասխան Հադլին ասել է. «Նախքան աջակցություն ակնկալելը պետք է, որ ինքներդ օգնեք մեզ: Թեեւ ես անօգուտ եմ համարում բանաձեւը, սակայն մենք չենք կարողանում Կոնգրեսին մատնացույց անել. «Տեսեք Թուրքիան սկսել է ազատորեն վերանայել իր պատմությունը, նպաստում է Հայաստանի հետ հարաբերությունների նորմալացման գործընթացին»: Քանի դեռ շարունակաբար դատական գործեր են հարուցվում Թուրքիայի լավագույն մտավորականների դեմ, այն էլ՝ պատմության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար, չենք կարող պահանջել Կոնգրեսից, որ ըմբռնումով վերաբերվի այս ամենին»:

Հադլիին լրացրել է ամերիկյան բարձրաստիճան եւ նույնպես անանուն դիվանագետը: Նա «301-րդ հոդվածի ինչպիսի փոփոխություն եք ակնկալում» հարցին պատասխանել է. «Այնպիսի փոփոխություն, որն այլեւս տեղիք չտա դատական գործի հարուցմանը թուրք մտավորականների նկատմամբ, ինչպես հարուցվել էր Հրանտ Դինքի եւ Օրհան Փամուքի դեմ: Կոսմետիկ փոփոխությունն անիմաստ է»:

Ի դեպ, թուրքական քրեական նոր օրենսգրքի 301-րդ հոդվածի վերանայումը Գյուլից պահանջել են նաեւ ԱՄՆ-ի հրեական կազմակերպությունների ներկայացուցիչները, իսկ Թուրքիայի արտգործնախարարը նշել է, որ համանման պահանջների բարձրաձայն հնչեցումը ընդամենը կբարդացնի հոդվածի վերանայման թուրքական կառավարության առաջադրանքը: Ի դեպ, վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանն այդ ուղղությամբ արդեն ձեռնարկել է որոշակի քայլեր:

Պաշտոնական այցով ԱՄՆ է մեկնում թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետը

Ըստ երեւույթին, ցեղասպանության բանաձեւի հարցում աջակցության նույն ակնկալիքով, ինչ Գյուլն էր մեկնել

Ավարտելով Մ. Նահանգներ կատարած պաշտոնական այցը՝ երեկ Նյու Յորքից Անկարա է վերադարձել Թուրքիայի արտգործնախարար Աբդուլլահ Գյուլը: Նրա այցի արդյունքները դեռեւս չամփոփված, ամերիկյան զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ, բանակի գեներալ Պիտեր Փեյսի հրավերով ԱՄՆ է ուղեւորվում Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետ Յաշար Բույուքանըթը:

CNN-թուրք-ի տվյալներով, փետրվարի 11-ին նա կլինի Նյու Յորքում, 13-ին կանցնի Վաշինգտոն: Ինչ վերաբերում է բանակի գեներալ Բույուքանըթի հանդիպումներին, ապա նա փետրվարի 14-ին Սպիտակ տանը կհանդիպի ԱՄՆ փոխնախագահ Դիք Չեյնիի, իսկ 16-ին Պենտագոնում Փեյսի, ամերիկյան ցամաքային զորքերի հրամանատար, բանակի գեներալ Պիտեր Շումախերի, ինչպես նաեւ ԱՄՆ պաշտպանության նախարարի օգնական Էրիկ Էդելմանի հետ, որը ժամանակին Թուրքիայում ԱՄՆ-ի դեսպանն էր:

Ըստ երեւույթին, ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի ներկայացուցիչների պալատ ներկայացված Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի հարցը, ինչպես Գյուլի պարագայում էր, կդրվի նաեւ թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի հանդիպումների առանցքում:

Հարկ է նշել, որ վարչապետ Ռեջեփ Թայիփ Էրդողանի իսլամամետ «Արդարություն եւ բարգավաճում» կուսակցության եւ նրա կառավարության նկատմամբ պաշտոնական Վաշինգտոնն ունի ընդգծված բացասական դիրքորոշում: Դա Թուրքիայում ռազմական հեղաշրջման չարաբաստիկ կանխատեսումներով արտահայտվում է «Նոր պահպանողականների» պաշտոնաթերթ «Ուոլ սթրիթ ջորնըլում», կամ «Նյու Յորք պոստում»: Ելնելով այս դիրքորոշումից, կարելի է ենթադրել, որ Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը կանխարգելելու վերաբերյալ խոստումների հարցում պաշտոնական Վաշինգտոնը անհամեմատ առատաձեռն կլինի Բույուքանըթի նկատմամբ եւ թուրքական զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետը Անկարա կվերադառնա խոստումների ավելի մեծ պաշարներով, քան վերադարձել էր Թուրքիայի արտգործնախարարը:

Հետահայաց անդրադառնալով թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների պատմությանը, պետք է նշել, որ հայտարարությունները, որպես կանոն, արել են թուրքական կառավարությունները: Սակայն դա չի խանգարել Թուրքիայում գործադիր եւ օրենսդիր իշխանությունների գործունեությունը վերահսկող բանակին, որ շարունակի սերտորեն համագործակցել ինչպես Պենտագոնի, այնպես էլ պաշտոնական Վաշինգտոնի հետ:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

Իրաքցի սուննիներն առաջին անգամ խոսում են զենքը վայր դնելու մասին

Իրաքցի ապստամբների սուննիական շարժումներից մեկի առաջնորդ ալ Ջեյլանին առաջին անգամ ձեւակերպել է այն պայմանները, որոնց առկայության դեպքում սուննիները կարող են զենքը վայր դնել:

«Մեր համոզմամբ, քննարկումը եւ բանակցությունները պետք է հիմք դառնան արյունահեղություն առաջացնող իրավիճակի հաղթահարման համար», նշվում է «1920 թ. հեղափոխության բրիգադներ» շարժման առաջնորդ ալ Ջեյլանիի հայտարարության մեջ:

Բրիտանական «Ինդիփենդենտ» թերթին տված հարցազրույցում ալ Ջեյլանին ասել է, որ եթե ամերիկացիներն ուզենան հեռանալ Իրաքից, ապա ստիպված կլինեն հաշվի առնել սուննիների պահանջները:

Գլխավոր պահանջը. Իրաքի նոր սահմանադրությունն անվավեր ճանաչելն է: Փաստաթղթի համաձայն, երկրի բոլոր նավթաբեր շրջանները պետք է բաժանվեն քրդերի եւ շիաների միջեւ:

Բացի դրանից, բանակցությունները պետք է վարվեն հետեւյալ նախապայմաններով. իրաքյան բանտերի 5000 կալանավորների ազատում, դիմադրության շարժման օրինականության ճանաչում, համաձայնությունների կատարման ժամկետների միջազգային վերահսկման, բանակցությունների թափանցիկության երաշխավորում:

Բանակցություններում իրաքյան կողմը պետք է ներկայացնեն բոլոր զինված խմբավորումների գործիչները, իսկ ամերիկյան կողմը՝ Իրաքում ԱՄՆ-ի դեսպանը եւ զինվորական հրամանատարության բարձրաստիճան սպաներից մեկը:

Բրիտանական թերթի կարծիքով, ԱՄՆ-ը երբեւէ չի համաձայնի բանակցել սուննիների դիմադրության շարժման ներկայացուցիչների հետ, որոնց մշտապես անվանում է «ահաբեկիչներ»:

Ավելին, նախագահ Ջորջ Բուշի իրաքյան նոր ռազմավարության շրջանակներում նախատեսվում է այդ երկիր ուղարկել եւս 20 հազար զինծառայող: Բուշի խոսքերով, ամերիկացիներն Իրաքից կհեռանան միայն «վերջնական հաղթանակից» հետո, որը ենթադրում է Իրաքի եւ ամբողջ Մերձավոր Արեւելքի «խաղաղ եւ ժողովրդավարական ապագա»:

ԿԺԴՀ-ին առաջարկում են երկու ամսում «սառեցնել» միջուկային օբյեկտները

ԿԺԴՀ միջուկային ծրագրի շուրջը Պեկինում վարվող վեցակողմ բանակցություններում քննարկվում է Չինաստանի առաջարկությունը, ըստ որի Հյուսիսկորեացիներն առաջիկա երկու ամսում պետք է «սառեցնեն» իրենց միջուկային օբյեկտները՝ վառելիքի մատակարարումների դիմաց:

ՉԺՀ նախաձեռնության համաձայն, Փենյանը պետք է հրաժարվի ուրանի հարստացման կարողությունների օգտագործումից, ԿԺԴՀ պետք է վերադառնան ՄԱԳԱՏԷ-ի փորձագետները, իսկ միջազգային ընկերակցությունը պետք է սկսի վառելիք մատակարարել այդ երկրին:

Ճապոնական «Կիոդո» գործակալության տվյալներով, ԿԺԴՀ-ն արդեն նախնական համաձայնություն է տվել: Սակայն պաշտոնական աղբյուրների համաձայն, Փենյանը սեփական միջուկային ծրագրից հրաժարվելու դիմաց պահանջում է տնտեսական լայնածավալ օգնություն եւ ներկայիս վարչակարգի անձեռնմխելիության երաշխիքներ:

Իրավիճակը բավական լարված է անցյալ տարվա հոկտեմբերի 9-ից, երբ ԿԺԴՀ-ն ստորգետնյա միջուկային փորձարկում կատարեց: Բանակցություններում ամերիկյան պատվիրակության ղեկավար Քրիստոֆեր Հիլի կարծիքով, ՉԺՀ-ի առաջարկության շնորհիվ կարող է «առաջին կարեւոր քայլն» արվի ԿԺԴՀ միջուկային խնդրի լուծման գործում:

Գ. Ք.

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՆԵՐ

Սարկոզին հուսախաբ արեց մահմեդականներին

«Շառլի Էբդոյի» դատավճիռը՝ մարտի 15-ին

«Ազգն» արդեն գրել է Փարիզում «Շառլի Էբդո» երգիծական շաբաթաթերթի նկատմամբ հարուցված հայցերի եւ դատավարության մասին: Հայցվորներն են Ֆրանսիայի իսլամական կազմակերպությունների միությունը եւ Փարիզի մեծ մզկիթը:

Մահմեդականների դժգոհության պատճառն այն է, որ մեկ տարի առաջ թերթն արտատպել է դանիական «Յուլլանդս Պոստեն» թերթի հրապարակախոս Մուհամմեդ Մարգարեի ծաղրանկարները: Իրականում արտատպվել են ոչ միայն իսլամին, այլեւ մյուս կրոններին վերաբերող ծաղրանկարներ: Բայց պարզվում է, որ միայն մահմեդականներն են վիրավորված թերթի «ռասիստական» քայլից եւ 30 հազար եվրո տուգանք են պահանջում «Շառլի Էբդոյի» տնօրեն Ֆիլիպ Վալից:

«Ֆիգարո» թերթը տեղեկացնում է, որ փետրվարի 8-ին՝ դատավարության վերջին օրը, Փարիզում մի շարք վկաներ դրական ցուցմունքներ են տվել ամբաստանյալ թերթի դիրքորոշման առթիվ: Որոշվել է դատավճիռը հրապարակել մարտի 15-ին:

Հատկապես կարեւոր է համարվում Ֆրանսիայի ներքգործնախարար եւ նախագահության թեկնածու Նիկոլա Սարկոզիի նամակը Ֆիլիպ Վալին, որտեղ նա հավանություն է տալիս խմբագրակազմի վարքագծին: Այդ նամակը դատարանին է ներկայացրել հայցվորների փաստաբանը:

Սարկոզիի դիրքորոշումը հուսախաբ է արել մահմեդականներին: Փարիզի մեծ մզկիթի ֆեդերացիայի ղեկավար Աբդուլլահ Զեքրին հայտարարել է, որ Ֆրանսիայի մահմեդականների խորհուրդն արտակարգ նիստում պետք է քննարկի Սարկոզիի հիմնած այդ կազմակերպությունը լուծարելու հարցը:

Ինքը՝ Սարկոզին բացահայտորեն պաշտպանում է ժողովրդավարության եւ խոսքի ազատության սեփական ընկալումը: «Ավելի լավ է չափից շատ ծաղրանկարներ լինեն, քան հակառակը: Հասկանում եմ, որ մահմեդականներին դա կարող է վիրավորել: Բայց նրանք պետք է հասկանան. Ֆրանսիայի Հանրապետությունն ապրում է ըստ այն ավանդույթի, որ ծաղրանկարները կարող են պարունակել սուր քննադատություն: Ես պատրաստ չեմ նահանջել այդ ավանդույթից», ընդգծել է Սարկոզին:

2003 թ. Սարկոզիի օժանդակությամբ հիմնված Ֆրանսիայի մահմեդականների խորհուրդը ներկայումս դժվար կացության մեջ է: Մի կողմից խորհուրդը չի ուզում զրկվել ներքգործնախարարի աջակցությունից, իսկ մյուս կողմից չի ուզում գժտվել մահմեդական մյուս կազմակերպությունների հետ:

ԱՄՆ-ը եւ Իսրայելը զգուշորեն արձագանքեցին «Ֆաթհի» եւ «Համասի» համաձայնությանը

Սաուդյան Արաբիան 1 մլրդ կհատկացնի Պաղեստինի կառավարությանը

Սաուդյան Արաբիայի Մեքքա սրբավայրում պաղեստինյան «Ֆաթհ» եւ «Համաս» շարժումները հինգշաբթի երեկոյան համաձայնագիր են ստորագրել ազգային միասնության կառավարություն կազմելու վերաբերյալ:

Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ նոր կառավարության վարչապետի պաշտոնում նշանակված է ներկայիս վարչապետ, «Համաս» արմատական շարժման հայտնի գործիչ Իսմայիլ Հանիեն:

Նախագահ Մահմուդ Աբբասը ապագա կառավարությանը կոչ է արել «հարգել միջազգային իրավունքը եւ Պաղեստինի ազատագրության կազմակերպության ստորագրած համաձայնագրերը»: Այդուհանդերձ, «Ալ Ջազիրա» հեռուստաալիքը նշում է, որ համաձայնագրում չի խոսվում նոր կառավարության կողմից Իսրայելի ճանաչման մասին:

Համաձայնագրի ստորագրմանը ներկա է եղել Սաուդյան Արաբիայի թագավոր Աբդուլլահ իբն Աբդել Ազիզ ալ Սաուդը: Նա ողջունել է Պաղեստինի ազգային միության կառավարության ստեղծումը եւ 1 մլրդ դոլար օգնություն է խոստացել պաղեստինցիներին:

Ռուսաստանի արտգործնախարարությունը եւս ողջունել է Պաղեստինում նկատվող դրական առաջընթացը:

ԱՄՆ-ը եւ Իսրայելը զգուշավորությամբ են արձագանքել Պաղեստինի նոր կառավարության ստեղծմանը: Պետդեպարտամենտը հայտարարել է, թե իրենց հայտնի չեն կառավարության կազմը եւ ծրագիրը: Իսրայելն իր հերթին հայտարարել է, որ Պաղեստինի նոր կառավարությունը պարտավոր է ճանաչել Իսրայելը եւ դատապարտել ահաբեկչությունը:

Համաձայնագրի շրջանակներում «Համասը» կառավարությունում կունենան 9 նախարար, «Ֆաթհը»՝ 6, խորհրդարանի մյուս կուսակցությունները՝ 4: ՆԳ, ԱԳ եւ ֆինանսների նախարարները հավանաբար կլինեն անկախ թեկնածուներ:

BBC-ն հաղորդում է, որ հազարավոր պաղեստինցիներ Գազայի փողոցներ են դուրս եկել, ցնծությամբ ընդունելով ազգային միասնության կառավարության ստեղծման լուրը:

Գ. Ք.

ԱԶԳ

Մշակույթ

Հեռուստամարաթոնն ու գրական անցուդարձը

Լեւոն Անանյանն իր թեկնածությունը կառաջադրի Տավուշի մարզում

Համահայկական գրական հիմնադրամի երկրորդ հեռուստամարաթոնը նվիրատուներ է ունեցել Հայաստանի գրեթե բոլոր մարզերից, նաեւ գրողների միության նախագահ Լեւոն Անանյանի ծննդավայր Տավուշից, ինչն էլ նրան մղել է ԱԺ ընտրություններում իր թեկնածությունն առաջադրել մեծամասնական ընտրակարգով. «Համոզվեցի, որ Տավուշը ավանդաբար գրասեր է եղել եւ այսօր էլ գրասիրությունը կա: Ընկած 2 մեծահարուստներ իրենց թեկնածությունն արդեն դրել են, բայց ես էլ կառաջադրեմ 41 ընտրատարածքում, որտեղի վստահ լինեմ, որ մեր ժողովուրդն ընտրելու իրավունք ունի», «Ութաթ» ակումբում երեկ ասաց Անանյանը:

Թեպետ հեռուստամարաթոնում հանգանակված 140 հազար դոլարը հաշվեհամարում դեռ չի նստել, առ այսօր ստացվել է մոտ 12 հազար դոլար, սակայն նա խոսեց այն հիմնական ծրագրերի մասին, որ նախատեսված է անցկացնել հավաքված գումարի մի մասով: Մինչ դրանք հանգամանալից ներկայացնելը, Անանյանը հայտնեց 2 օր առաջ տեղի ունեցած գրողների միության ամենամյա մրցանակաբաշխության արդյունքները, որտեղից հայ գրականության մերօրյա «ողբերգակները նախ եւ առաջ կարդան, հետո միայն շաղկրտեն, թե ինչ արժեքներ ունենք, որտեղ են այսօրվա չարենցներն ու թումանյանները»:

Ամենասուր քննադատության դիմացող գործերը

Մրցանակաբաշխության 7 անվանակարգերից հանձնվել են 5-ը, քանի որ մանկապատանեկան գրականության համար մրցանակը հանձնվում է գարնանը, թարգմանականի համար՝ աշնանը, Թարգմանչաց տոնին: Մնացած 5 անվանակարգերում մրցանակի են արժանացել արձակագիր Ռուբեն Հովսեփյանը՝ «Ծիրանի ծառ» վեպի համար, բանաստեղծ Հովհաննես Գրիգորյանը՝ «Գիշերահավասար» ժողովածուի համար, պատերգություն անվանակարգում՝ Նորայր Ադալյանի «Մարկոս» ստեղծագործությունը, հրապարակագրություն-վավերագրություն անվանակարգում՝ Կարինե Սուրենյանի «Օրագիրը», գրականագիտություն ու քննադատություն անվանակարգում՝ Վազգեն Գաբրիելյանի «Գրականության մեր ժամանակը»:

Միության մրցանակային ծրագրերը, սակայն, սրանով չեն սահմանափակվում: Կառավարության հետ ընդհանուր համաձայնությամբ, փետրվարի 12-ին՝ Հրանտ Մաթեւոսյանի ծննդյան օրը, գրողի անունով մրցանակը կտրվի արձակագիր Զորայր Խալափյանին:

Նոր մրցանակաբաշխություն, ավանդական ու նոր ծրագրեր

Մոտ օրերս կիրառական միության եւ Հայերի համաշխարհային կոնգրեսի համատեղ մրցանակաբաշխության մասին՝ 3 մրցանակ, 7-10 հազար դոլար մրցանակային գումարով, արձակի բնագավառի համար: Հիմնական չափանիշը, Անանյանի ասելով, «կլինի մեր օրերի բարոյաէթիկական խնդիրների ու սերնդի գեղագիտության, բարոյագիտության, հայրենասիրության, այս ընդհանուր մղձավանջի մեջ չափորոշիչների հաստատումը՝ մեր ժամանակների գրողի աչքերով»: Մարտի 20-22-ը «Պեն» ակումբի հետ կանցկացնեն պոեզիայի օրեր, նաեւ մրցանակաբաշխություն: Տեղի կունենան նաեւ ավանդական միջոցառումները՝ մարտի վերջին մանկական գրքի շաբաթը, ապրիլին՝ երիտասարդ գրողների խորհրդակցությունը, հունիսի սկզբին Երեւանում եւ Արցախում ռուս գրականության փառատոնը, հոկտեմբերին՝ օտարագիր հայ գրողների երկրորդ խորհրդաժողովը Հայաստանում եւ Արցախում, նաեւ Թարգմանչաց տոնը, նոյեմբերին՝ վրաց պոեզիայի երկրորդ փառատոնը:

Հեռուստամարաթոնի արձագանքները մեր մամուլում

Միության նախագահը նկատեց, որ որոշ լրատվամիջոցներ «ոչ բարեկիրթ ձեւակերպումներով ներկայացրեցին մարաթոնը, այն որակելով որպես մուրացկանություն»: Մինչդեռ իրենք մարաթոնի խորագիր են ընտրել Թումանյանի «Ազգային գրականությունը ազգային պաշտպանություն» խոսքերը, որովհետեւ հայ գրողի արժանապատվության խնդիրը միշտ էլ մտահոգել է մեր ժողովրդին: «Այս ամենն արվում է, որպեսզի հայ գրողը կարողանա հետո ստեղծագործել, ապրել, տպագրվել: Ոչ մի լումա աննպատակ չի կորչի եւ կծառայեցվի գրական ծրագրերի իրագործմանը: Արդեն ասվել է, որ մարաթոնը ժամանակավոր, հարկադիր ձեռնարկ է»:

Անանյանն անհեթեթություն համարեց մամուլում հնչած այն միտքը, թե Արա Աբրահամյանը գրողների միությանը գումար է տալիս իբր Ռուսաստանում հայերի սպանությունների մասին լռեցնելու համար: Անանյանը նշեց, որ «ինքն առաջինն է ի լուր աշխարհի հայտարարել, որ Ռուսաստանը միակ երկիրն է, որտեղ սպանում են հայերին: Եղել են աղմկոտ քննարկումներ, մեղադրական խոսքեր են հնչել վերին ատյանների հասցեին, գրվել են բողոքի նամակներ»:

Քանի որ երեկ Վահան Տերյանի ծննդյան օրն էր, Անանյանը հիշեց նրա այն խոսքերը, որ «հասարակության մի մասը չարախինդ քենով է նայում հայ գրականությանը: Այսօր այնքան շատ են ամբիոն փնտրող գրական ավանտյուրիստները: Դա ինքնահաստատման յուրատեսակ ձեւ է դարձել, ու եթե իրենք արժեք չեն ստեղծում, ուրեմն պետք է ստեղծվածը այպանեն, եթե գործ չեն անում՝ արվածը փսորել ու ջլատել: Կարծում եմ, դա նույնպես մեր ժամանակի ցավալի բաղադրիչներից է»:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Բարգավաճ Հայաստանը»՝ հանուն բարգավաճ մշակույթի՞

Եղանակին համապատասխանող քաղաքական արթնացումը եւ հասկանալի նախընտրական պայքարը կարելի է որպես փաստ արձանագրել, որի «կաթոցները» անկանելի են հասկանալի համաժողովրդական հետաքրքրության եւ մտահոգության առարկա հիմնախնդիրների համար: Մշակույթն էլ վատ ոլորտ չէ փառք եւ հասկանալի քվեներ հավաքելու տեսակետից: Թերեւս «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության նախագահն էլ համաձայնի մեզ հետ: Սակայն երեկվա նրա այցը Ազգային պատկերասրահ իր իսկ հավաստմամբ նախընտրական պայքարի խնդիրը չէր, այլ հայրենի մշակույթին բերած իր հերթական աջակցությունը: Դրա արդյունքում ստեղծվել է «Գեղարվեստի ակադեմիա» հիմնադրամը: Այն նախատեսված է գիտակրթական եւ մշակութային խնդիրներ լուծելու համար, ընդ որում արվեստի բոլոր ճյուղերի ներառմամբ:

Իրենց ստեղծագործական գործունեությամբ հայտնի վաստակավոր նկարիչ Գրիգոր Աղասյանն ու ժողովրդական նկարիչ Մկրտիչ Սեդրակյանը հիշում են, որ դեռ իրենց երիտասարդության տարիներին լավագույն ստեղծագործողներին հնարավորություն էր տրվում շրջելու ոչ միայն Հայաստանի շրջաններում (այն ժամանակ շրջիկ արվեստանոցներ կային), այլեւ սովորելու Լենինգրադի արվեստանոցում, Հռոմում, այլ երկրներում: Հիմնադրամի ստեղծման նախաձեռնությունը հույս է ներշնչում սովետահայ մշակույթի վաստակաշատ պարոններին, որ եթե ոչ իրենք, ապա նոր սերնդի լավագույն ներկայացուցիչները հնարավորություն կունենան տեսնելու նոր երկրների փորձը, զարգանալու որպես արվեստագետ, հետեւաբար զարգացնելու նաեւ հայ ժամանակակից արվեստը:

Հույսը՝ հույս, բայց հիմնադրամի գործնական ծրագրերն առայժմ անհայտ են: Այդ մասին խոսեցինք «Գեղարվեստի ակադեմիա» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ, նկարիչ Արամ Իսաբեկյանի հետ: Տեղեկացանք միայն, որ հիմնադրամի նախաձեռնությունը եղել է Ա. Իսաբեկյանինը, հաստատումն ու դրամական առաջին աջակցությունը՝ Գ. Ծառուկյանինը: Թե որքան գումար կտրամադրի հիմնադրամին մշակութային հիմնախնդիրներ լուծելու համար «Բարգավաճ Հայաստան» կուսակցության նախագահը, Գեղարվեստի ակադեմիայի ռեկտոր Ա. Իսաբեկյանը չկարողացավ պատասխանել, սակայն փաստ է, որ մոտ 80 000 եվրո է տրամադրվել Փարիզի կենտրոնում գտնվող արվեստանոցներից մեկի վարձակալության համար՝ 50 տարի ժամկետով: Թե ով եւ ինչպե՞ս կօգտվի վերջին նշանակալի հնարավորությունից, դժվար է կանխագուշակել, սակայն ցանկալի է, որ քաղաքականությամբ զբաղվող մեծահարուստները ավելի հաճախ ուղղեին իրենց հայացքը մշակույթի կողմը: Ինչպես ասում են յուղով (տվյալ դեպքում՝ մեկենասությամբ) փլավը չես փչացնի:

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱՐԳԱՐՅԱՆ

Պատմական քարտեզների ցուցադրություն Սեն Ռաֆայելում

Ֆրանսիայում Հայաստանի տարվա միջոցառումների շրջանակներում միջերկրածովյան Սեն Ռաֆայել քաղաքում բացվել է Հայաստանը ներկայացնող պատմական քարտեզների ցուցադրություն, որը կավարտվի փետրվարի 24-ին: «Նուվել դ՚ Արմենի» հանդեսն ընդգծում է, որ Արեւմուտքում թերեւս առաջին անգամ է անցկացվում Հայաստանի պատմական քարտեզների ցուցադրություն:

Հին կտակարանի Ծննդոց գրքում հիշատակվող Արարատ լեռան շուրջը տարածված Հայաստանը հազարամյակների պատմություն ունի: Հարավային Կովկասում հայերի ու Հայաստանի գոյությունը վկայում են դեռ Բաբելոնի ժամանակներում կազմված քարտեզները: Սեն Ռաֆայելում ներկայացված են նաեւ 16-20-րդ դդ. մեծ աշխարհագրագետների ու քարտեզագիրների վկայությունները: Մասնավորապես անվիճելի է Մյունսթերի, Մերկատորի, Օրտելիուսի, Սանսոնի, Դելիսլի, Դանվիլի, դը Վոգոնդիի եւ մի շարք այլ աշխարհագրագետների հեղինակությունը:

Պ. Ռ.

Ֆրանսիայի հայկական թանգարանը 2 ամսով կցուցադրի իր հավաքածուն

«Հայաստանի ճամփաներ» խորագրով փետրվարի 28-ից մինչեւ ապրիլի 22-ը ցուցադրվելու է Ֆրանսիայի հայկական թանգարանի հավաքածուն: Փարիզյան այդ թանգարանի հավաքածուն 14 տարվա ընդմիջումից հետո վերստին լայն հանրությանն է ներկայացվում Ֆրանսիայում Հայաստանի տարվա միջոցառումների շրջանակներում:

1949 թ. հիմնված թանգարանի մոտ 500 ցուցանմուշները ներկայացնում են երեք հազարամյա հայկական մշակույթի տարբեր կողմերը: Ժամանակի ընթացքում թանգարանը հարստացել է զանազան հավաքածուների նյութերով:

Թանգարանի գլխավոր նպատակն է անխաթար պահել սփյուռքահայերի հիշողությունը եւ մշակութային հարստությունը գալիք սերունդների համար: Այցելուները կարող են ծանոթանալ ուրարտական սեպագրերից մինչեւ 20-րդ դարի կերպարվեստն ընդգրկող հավաքածուին:

Ի դեպ, թանգարանի հայկական ձեռագիր մատյանների մի մասը ներկայումս ցուցադրվում է Լուվրում բացված «Armenia Sacra» ցուցահանդեսում:

Առաջիկա ցուցադրությունը կընդգրկի մատյաններ, մանրանկարներ, քանդակներ, փորագրանկարներ, մաշտանկարներ, գեղանկարներ, խեցեղեն, ասեղնագործ եւ հյուսածո գործեր, հին դրամներ եւ այլն:

Հավաքածուի մեջ կան մասնավորապես Էդգար Շահինի, Գրիգոր Շլդյանի, Արշակ Ֆեթվաճյանի, Ժանսեմի, Սարգիս Խաչատրյանի, Փանոս Թերլեմեզյանի, Զաքար Զաքարյանի, Հովհաննես Այվազովսկու եւ այլ նկարիչների գործեր:

Մահացել է 39-ամյա նախկին ֆոտոմոդել Աննա-Նիկոլ Սմիթը

Ֆլորիդայում 39 տարեկան հասակում մահացել է «Փլեյբոյ» հանդեսի նախկին ֆոտոմոդել Աննա-Նիկոլ Սմիթը, որը հայտնի է նավթային մագնատ Հովարդ Մարշալի հետ իր ամուսնությամբ:

Ոստիկանության տվյալներով, Սմիթը գիտակցությունը կորցրել է հյուրանոցի իր համարում: Նա մահացել է հիվանդանոցում, անգիտակից վիճակում:

Տեխասում ծնված Սմիթն անցյալում մերկապարուհի է եղել ամերիկյան ակումբներից մեկում: 1992 թվականից նրա լուսանկարները տպագրվել են «Փլեյբոյ» հանդեսում:

1994 թ. Աննա-Նիկոլ Սմիթն ամուսնացել էր «Great Northern Oil» նավթային ընկերության սեփականատեր, 89-ամյա Հովարդ Մարշալի հետ, որն իրենից մեծ էր 63 տարով: Մեկ տարի անց Մարշալը մահացել էր, իսկ այրին եւ մագնատի ընտանիքը դատական երկարատեւ վեճեր էին սկսել նրա 1,2 մլրդ դոլարանոց ժառանգության համար:

Անցյալ տարվա սեպտեմբերին մահացել էր Սմիթի 20-ամյա որդին՝ Դենիելը: Դրանից քիչ առաջ նախկին ֆոտոմոդելը դուստր էր ծնել: Աղջնակի ծնունդը մի նոր դատավարության պատճառ էր դարձել. հայրությունը վիճարկում էին Սմիթի նախկին սիրեկան Լարի Բիրքհեդը եւ ներկայիս ամուսին, փաստաբան Հաուարդ Սթեռնը:

2002-2004 թթ. մի շարք հեռուստահաղորդումների ժամանակ լրագրողներից ոմանք այն տպավորությունն էին ստացել, թե նախկին ֆոտոմոդելն ալկոհոլի կամ թմրադեղերի ազդեցության տակ է:

Պ. Ռ.

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարությունը հայտարարում է դրամաշնորհային ստեղծագործության մրցույթ՝ նվիրված Սարդարապատի ճակատամարտի 90-ամյակին: Ստեղծագործության հիմնական թեման պետք է լինի 20-րդ դարասկզբին ազգային ազատագրական պայքարի արդյունքում Սարդարապատի ճակատամարտում տարած հայ ժողովրդի պատմական հաղթանակը՝ որպես ազգային ոգու վերածննդի եւ ազգի համախմբման խորհրդանիշ:

Մրցույթի հաղթողների համար սահմանվում են հետեւյալ մրցանակները.

Գլխավոր մրցանակ-700 000 դրամ:

Մեկ խրախուսական մրցանակ-300 000 դրամ:

Մրցույթին կարող են մասնակցել բոլոր ցանկացողները՝ մեկական ստեղծագործությամբ:

Մրցանակակիր ստեղծագործությունը բեմադրվելու է Գ. Սունդուկյանի անվան ազգային ակադեմիական թատրոնում:

Դրամաշնորհային ստեղծագործությունները ներկայացնել ծածկանվամբ՝ ՀՀ մշակույթի եւ երիտասարդության հարցերի նախարարության աշխատակազմի մշակութային քաղաքականության վարչություն մինչեւ սեպտեմբերի 1-ը:

Պարզաբանումների համար զանգահարել 52-19-72:

Մրցույթի արդյունքները կամփոփվեն սեպտեմբերի 20-ին:

www.azg.am www.azgdaily.com www.azgdaily.eu

Հաջորդ տարի Ծաղկաձորի մարզահամալիրն ամբողջական տեսք կստանա

ՀՀ նախագահը մասնակցեց ճոպանուղու 4-րդ գծի բացմանը

Վերջին տարիների հանրապետության ղեկավարությունն, անձամբ ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը մեծ ուշադրություն են դարձնում Ծաղկաձորը հանգստի հաճելի վայր, դահուկային սպորտի կենտրոն դարձնելու հարցերին: Հենց ՀՀ նախագահի հրահանգով Ծաղկաձորում կառուցվել են 2 նոր դահուկուղիներ, շահագործման են հանձնվել ճոպանուղու գծերը:

Երեկ Ծաղկաձորում, որտեղ այս օրերին իր հանգիստն է անցկացնում Ռոբերտ Քոչարյանը, տեղի ունեցավ ճոպանուղու 4-րդ գծի բացման հանդիսավոր արարողությունը: Այն բացելու պատիվը տրվել էր ՀՀ նախագահին եւ շինարարությունն իրականացրած իտալական «Լայթներ» ընկերության գործադիր տնօրեն Օսկար Կիրզինգին:

Բացման խոսքում ՀՀ նախագահը մասնավորապես նշեց. «Առաջին հերթին շնորհավորում եմ բոլորին այս հիանալի կառույցի բացման առթիվ: Ինչպես մեր ժողովրդի համար Ծաղկաձորը սիրելի հանգստավայր դարձավ՝ վերականգնելով նախկին համբավը: Ակնհայտ է նաեւ, որ ճոպանուղու շինարարությունը բերեց Ծաղկաձորում լրիվ այլ հետաքրքրական գործընթացների, ծորակն ամբողջությամբ վերակենդանանալու է: Ցավոք, այս տարի Երեւանում ավելի շատ էր ձյունը, քան Ծաղկաձորում եւ եթե ճոպանուղին չլիներ, ապա դահուկորդները լուրջ հիմնախնդիրներ կունենային: Բայց սրանով աշխատանքները չեն ավարտվում, ունենք ծրագիր կառուցելու ճոպանուղու 5-րդ գիծը: Բոլորիս մեկ անգամ եւս շնորհավորում ու հաջողություն եմ ցանկանում: Համոզված եմ, որ դահուկասպորտով ավելի շատ մարդիկ կզբաղվեն»:

Ներկաներին ողջույնի խոսք հղեց նաեւ Օսկար Կիրզինգը. «Շատ ուրախ եմ այսօր ներկա գտնվելու Ծաղկաձորում ճոպանուղու 4-րդ գծի բացման արարողությանը: Ճոպանուղին եւս ապահովված է շարժական մայթով, ինչը հեշտացնում է դահուկորդների մուտքը ճոպանուղի: Սրտանց շնորհավորում եմ բոլորին, հատուկ շնորհակալություն հայտնում Իշխան Զաքարյանից՝ արհեստավարժ եւ դինամիկ աշխատանքի համար»:

Նշենք, որ 4-րդ գծի շինարարության ժամանակ աչքի ընկածներին ՀՀ նախագահը 300 հազարական դրամ պարգեւավճարներ հանձնեց: Այնուհետեւ Ռոբերտ Քոչարյանը հագնելով դահուկորդի մարզահագուստը՝ նորակառույց ճոպանուղով ուղեւորվեց դահուկուղի՝ վայելելու դահուկներով սահելու հաճույքը:

Իսկ այդ ընթացքում ՀՀ սպորտկոմիտեի նախագահ Իշխան Զաքարյանը լրագրողներին տեղեկացրեց Ծաղկաձորում իրականացվող ծրագրերին: Ծաղկաձորի ճոպանուղու 4-րդ գծի շինարարությունն սկսվել է 2006 թ. հունիսից: Այն իրականացնում էր «Կատավոր» ՍՊԸ-ն ճոպանուղիների կառուցման գործում աշխարհում ամենահայտնի ֆիրմաներից մեկի՝ իտալական «Լայթների» հետ համատեղ: Նոյեմբերի վերջին արդեն շինարարական աշխատանքներն ավարտված էին եւ դեկտեմբերի 11-ից ճոպանուղու 4-րդ գիծը շահագործման հանձնվեց: Ընդհանուր առմամբ շինարարական աշխատանքների վրա ծախսվել է 2 մլրդ դրամ: ՀՀ նախագահի հանձնարարությամբ ֆինանսավորումը կատարվել է «Հայաստան» համահայկական հիմնադրամի միջոցներից: Ճոպանուղու 4-րդ գծի ընդհանուր երկարությունը 926 մետր է, բարձրությունների տարբերությունը՝ 124 մետր է, ժամում կարող է տեղափոխվել 600 մարդ:

Կառուցվել է նաեւ 2 հիանալի դահուկուղի 2500 եւ 2400 մ ընդհանուր երկարությամբ, 25-30 մ լայնությամբ, ինչը լիովին համապատասխանում է միջազգային չափանիշներին: Նախագահի հրահանգով հաջորդ տարի դահուկուղիները չիմապատվելու են, որից հետո կհրավիրվեն միջազգային ֆեդերացիայի ներկայացուցիչները՝ գրանցելու դրանք: Այդ միջոցառումներից հետո դահուկասպորտի միջազգային ֆեդերացիան կթույլատրի դահուկուղիներում միջազգային մրցումներ կազմակերպել:

Իշխան Զաքարյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ շուտով սկսվելու է նաեւ ճոպանուղու 5-րդ գծի շինարարությունը: Ապրիլ-մայիսին կսկսվեն չափագրումները, իսկ շինարարական աշխատանքները կսկսվեն հուլիսին եւ պետք է ավարտվեն մինչեւ տարեվերջ: 5-րդ գիծը երկտեղանոց է լինելու, ժամում հնարավորություն կունենա տեղափոխելու 1200 մարդ, ընդհանուր երկարությունը 1500 մետր է: Հիմնական նպատակն է որոշ չափով նվազեցնել ճոպանուղու 1-ին գծի ծանրաբեռնվածությունը, հատկապես՝ հանգստյան օրերին: Նպատակ կա մոտ 100 հազար քառակուսի մետր չիմապատել: 5-րդ գծի շինարարությունն էլ կիրականացնի «Լայթներ» ընկերությունը: Դրա կառուցումից հետո երկտեղանոց ճոպանուղի կկառուցվի Ջերմուկում:

Ծաղկաձորը բացի հանգստի գոտուց, նաեւ մարզական խոշոր կենտրոն է, ուստի զուգահեռաբար շինարարական աշխատանքներ են ընթանում նաեւ օլիմպիական ավանում: Դրա վերակառուցման աշխատանքները սկսվել են դեռեւս անցյալ տարի ամերիկահայ բարերար Ալբերտ Բոյաջյանի հիմնադրամի միջոցներով: Ընդհանուր ծրագրի իրականացման համար անհրաժեշտ կլինի 7-10 մլն դոլարին համարժեք դրամ: Այս տարվա հուլիսին շահագործման պետք է հանձնվեն օլիմպիական ավանի հյուրանոցային առաջին մասնաշենքը, ճաշարանը, ըմբշամարտի եւ ձյուդոյի մարզադահլիճները: Հոկտեմբերին պատրաստ կլինեն հյուրանոցային 2-րդ մասնաշենքը, ծանրամարտի եւ բռնցքամարտի մարզադահլիճները: Եվս 2 մարզադահլիճ պետք է շահագործման հանձնվի հաջորդ տարի: Ընդհանուր առմամբ աշխատանքների 2/3-ը պետք է ավարտվի այս տարի: Այնպես որ հաջորդ տարի Ծաղկաձորի մարզահամալիրն էլ ամբողջական տեսք կստանա եւ տարբեր մարզաձեւերի ներկայացուցիչները հնարավորություն կունենան ուսումնամարզական հավաքներ կազմակերպելու եւ լավագույն ձեւով նախապատրաստվելու մրցումներին:

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

ՖՈՏՈԼՈՒՐ

ԻՏԱԼԻԱ

Ոստիկանին սպանողը հայտնաբերվել է

Ըստ իտալական ոստիկանության հրապարակած հայտարարության, «Կատանիա»-«Պալերմո» խաղի ընթացքում ծագած անկարգությունների հետեւանքով ձերբակալվածներից մեկը, որի անունը չի նշվում, խոստովանել է, որ ինքն է սպանել 38-ամյա ոստիկան Ֆիլիպո Ռաչիտիին: 17-ամյա պատանին հարցաքննության ժամանակ նշել է, որ մասնակցել է անկարգություններին եւ ոստիկանի վրա երկաթե առարկա է նետել: Բայց ձերբակալվածի դատապաշտպանը հերքել է ոստիկանության տարածած լուրը, նշելով, որ պատանին իրեն մեղավոր չի ճանաչել ոստիկանի սպանության մեջ:

Մինչ ոստիկանությունը հարցաքննում է ձերբակալվածներին, Իտալիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան որոշել է, որ այսուհետեւ առաջնության հանդիպումները սկսվելու են տեղական ժամանակով ժամը 15.00-ից (Երեւանի ժամանակով՝ ժամը 18.00) ոչ ուշ: Իսկ 23-րդ տուրի «Ատալանտա»-«Լացիո», «Կյեւո»- «Ինտեր», «Ֆիորենտինա»-«Ուդինեզե», «Մեսինա»-«Կատանիա» եւ «Միլան»-«Լիվոռնո» հանդիպումներն ամենայն հավանականությամբ կանցկացվեն առանց հանդիսականների:

Չեռնոգորիան կանդամակցի ՄՕԿ-ին

Միջազգային օլիմպիական կոմիտեն բավարարել է Չեռնոգորիայի խնդրանքը՝ դառնալու ՄՕԿ-ի լիիրավ անդամ: Ինչպես նշել է ՄՕԿ-ի մամուլի ծառայության պետ Ժիզելա Դեյվիսը, Չեռնոգորիան բավարարում է միջազգային օլիմպիական կոմիտեի կողմից ներկայացվող բոլոր պահանջներին: Միջազգային օլիմպիական ընտանիքին անդամակցելու հարցը կքննարկվի ու կհաստատվի հուլիսին Գվատեմալայում կայանալիք ՄՕԿ-ի համաժողովում: Նշենք, որ վերջերս Դյուսելդորֆում կայացած ՈՒԵՖԱ-ի համաժողովում Չեռնոգորիայի ֆուտբոլի ֆեդերացիան անդամակցել էր այդ կազմակերպությանը:

Կարպովը կխաղա բանտարկյալների հետ

Շախմատի աշխարհի 12-րդ չեմպիոն Անատոլի Կարպովը միաժամանակյա խաղի սեանս կանցկացնի Պերմի ուղղիչ-աշխատանքային գաղութում: Միաժամանակյա խաղի սեանսին կմասնակցեն 12 բանտարկյալներ եւ գաղութի նույնքան աշխատակիցներ:

Ջորջ Բեսթի կտակը

Հյուսիսիռլանդացի նախկին հանրահայտ ֆուտբոլիստ Ջորջ Բեսթի մահից 14 ամիս անց Լոնդոնում հրապարակվել է նրա կտակը: Պարզվել է, որ բրիտանական ֆուտբոլի երբեմնի ամենատաղանդավոր ֆուտբոլիստներից մեկի ունեցվածքն ընդամենը 135.853 ֆունտ ստեռլինգ է: Համեմատության համար նշենք, որ Դեյվիդ Բեքհեմը «Լոս Անջելես Գելեքսիի» հետ կնքած պայմանագրով այդքան գումար կստանա ընդամենը երկու օրվա համար:

Համաձայն կտակի՝ այդ գումարը պետք է ստանա Բեսթի քույրը՝ Բարբարա Մակնարին: Իսկ ահա որդուն, որը Բրիտանիայում հայտնի հեռուստաաստղ է, Բեսթը կտակել է իր ժամացույցը: Ինչ վերաբերում է հանգուցյալի այրուն՝ Ալեքսին, որը 2004 թ. ամուսնալուծվել էր՝ չդիմանալով Բեսթի հարբեցողությանը, ապա նախկին ամուսինը նրան ոչինչ չի կտակել: Իսկ մինչեւ ամուսնալուծվելն, ըստ առաջին կտակի, Ալեքսը պետք է ստանար Բեսթի ունեցվածքի մեծ մասը: Սակայն ամուսնալուծվելուց հետո Բեսթը նոր կտակ էր կազմել, որում չէր հիշատակել նախկին կնոջը:

Բարեգործական աճուրդ

Հոկեյի ազգային լիգայի նորեկներից մեկի՝ ռուսաստանցի հոկեյիստ Եվգենի Մալկինի մարզաշապիկը աճուրդում վաճառվել է 7520 դոլարով: Նույն աճուրդում ռուսաստանցի Ալեքսանդր Օվեչկինի մարզաշապիկի համար հոկեյի երկրպագուներից մեկը 6020 դոլար է վճարել: Իսկ ամենաբարձր գնով վաճառվել է վաստակած միավորներով առաջնության առաջատար, կանադացի Սիդնի Կրոսբիի մարզահագուստը (12131 դոլար): Նշված երեք գործարներն ամենախոշորն էին բարեգործական այդ աճուրդում: «Կարոլինա», «Նյու Ջերսի», «Ռեյնջերս», «Սենտ Լուիս» եւ «Վաշինգտոն» թիմերի հոկեյիստների մարզահագուստի վաճառքից ստացված գումարը կազմել է 80,5 հազար դոլար, իսկ «Կոլորադոյի», «Էդմոնտոնի», «Նեշվիլի», «Օտտավայի» եւ «Պիտսբուրգի» հոկեյիստների մարզաշապիկների աճուրդից բարեգործական հիմնադրամին փոխանցվել է մոտ 90 հազար դոլար:

«Ուեմբլիի» երկու օթյակները կպատկանեն Աբրամովիչին

Ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, այս տարի վերակառուցումից հետո իր հյուրընկալ դռները կբացի Լոնդոնի «Ուեմբլի» մարզադաշտը: Ռոման Աբրամովիչը, որն անձնական ինքնաթիռ եւ նավ ունի, չէր կարող անտարբեր մնալ Անգլիայի գլխավոր մարզադաշտի հանդեպ: Նա գնել է «Ուեմբլի» մարզադաշտի երկու օթյակների բոլոր տեղերը: Այդ օթյակներում առաջիկա 10 տարիների համար նախատեսված աբոնեմենտների համար Աբրամովիչը 4 մլն ֆունտ ստեռլինգ է վճարել: Նշենք, որ յուրաքանչյուր օթյակում 20-ական նստելատեղ կա: Այդ աբոնեմենտները հնարավորություն են ընձեռում ներկա գտնվել մարզադաշտում տեղի ունեցող ոչ միայն ֆուտբոլային, այլ նաեւ մշակութային բոլոր միջոցառումներին:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ՄԲԱՊՁԲ-07/3» ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **«ՀՀ Գյուղատնտեսության նախարարության կարիքների համար գարնանացան մշակաբույսերի սերմացուների ձեռքբերման» գնման պայմանագիր կնքելու նպատակով**: Մրցակցային բանակցությունների հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ», «Բեջ-գալ» ՍՊԸ -ի 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25, հանձնաժողովի քարտուղար Հ.Այունցին:

Հրավերն անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ դատական դեպարտամենտը (այսուհետ՝ Դեպարտամենտ) հայտարարում է բաց մրցույթ դատական ծառայության թափուր պաշտոնները զբաղեցնելու համար

1. ՀՀ Դատական դեպարտամենտի ֆինանսատնտեսագիտական վարչության հաշվապահական հաշվառման եւ ֆինանսական բաժնի ավագ մասնագետ (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 1-ին ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -3.1-97.2)

ՀՀ Դատական դեպարտամենտի ֆինանսատնտեսագիտական վարչության հաշվապահական հաշվառման եւ ֆինանսական բաժնի ավագ մասնագետը բաժնի ղեկավարի հանձնարարությամբ նախապատրաստում է անհրաժեշտ նյութեր եւ տեղեկատվություն, կատարում է դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնի հաշվապահական հաշվառումը, վարումը, ընդունում է առանձնացված ստորաբաժանումների կողմից ներկայացված համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունները, կատարում համապատասխան վերլուծություններ, կազմում է Դեպարտամենտի, Դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնի բյուջետային, հարկային, վիճակագրական, պարտադիր վճարների հաշվետվությունները, իրականացնում է բաժնի վերապահված հաշվապահական հաշվառումից բխող այլ գործառույթներ.

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար պահանջվում է

*բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն.

*դատական (դեպարտամենտի) ծառայության պաշտոններում երկու տարվա ստաժ կամ երեք տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ կամ վերջին երեք տարվա ընթացքում հատուկ կամ հայեցողական կամ հանրային ծառայության համարժեք պաշտոններում առնվազն մեկ տարվա աշխատանքային ստաժ.

* լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն, ինչպես նաեւ տրամաբանելու, տարբեր իրավիճակներում կողմնորոշվելու ունակություն.

*համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.

*գրական հայերենի պատշաճ իմացություն:

2. ՀՀ Դատական դեպարտամենտի ֆինանսատնտեսագիտական վարչության հաշվապահական հաշվառման եւ ֆինանսական բաժնի մասնագետ (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -3.2-154)

ՀՀ դատական դեպարտամենտի ֆինանսատնտեսագիտական վարչության հաշվապահական հաշվառման եւ ֆինանսական բաժնի մասնագետը բաժնի պետ-գլխավոր հաշվապահի հանձնարարությամբ նախապատրաստում է անհրաժեշտ նյութեր եւ տեղեկատվություն, կատարում է դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնի հաշվապահական հաշվառումը, վարումը, ընդունում է առանձնացված ստորաբաժանումների կողմից ներկայացված համապատասխան ֆինանսական հաշվետվությունները, կատարում համապատասխան վերլուծություններ, կազմում է դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնի բյուջետային, հարկային, վիճակագրական, պարտադիր վճարների հաշվետվությունները, իրականացնում է բաժնի վերապահված հաշվապահական հաշվառումից բխող այլ գործառույթներ, իրականացնում է Օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

*բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն.

*դատական (դեպարտամենտի) ծառայության պաշտոններում երկու տարվա ստաժ կամ երեք տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ կամ վերջին մեկ տարվա ընթացքում հատուկ կամ հայեցողական, կամ հանրային ծառայության համարժեք պաշտոններում առնվազն մեկ տարվա աշխատանքային ստաժ.

*լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն, ինչպես նաեւ տրամաբանելու, տարբեր իրավիճակներում կողմնորոշվելու ունակություն.

*համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.

*գրական հայերենի պատշաճ իմացություն:

3. Դատական դույրոցի գլխավոր հաշվապահ (դատական ծառայության գլխավոր պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -2.2-73)

Դատական դպրոցի գլխավոր հաշվապահը կազմում է աշխատակազմի ֆինանսական, բյուջետային, հարկային, վիճակագրական, պարտադիր վճարների հաշվետվությունները, ծախսերի նախահաշիվներ եւ ներկայացնում դատական դեպարտամենտի կենտրոնական մարմին հաստատման, միջոցներ է ձեռնարկում աշխատակազմին հատկացված դրամական միջոցների արդյունավետ օգտագործման ուղղությամբ, ներկայացնում է առաջարկություններ պահպանման ծախսերի տնտեսագիտական հոդվածների միջեւ գումարային տեղափոխումներ կատարելու վերաբերյալ, հաշվառում եւ դատական դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնին առաջարկություն է ներկայացնում արդյունավետության արժեքները հաշվառումից հանելու վերաբերյալ, իրականացնում է կանոնադրությամբ, Օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

*բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն.

*դատական (դեպարտամենտի) ծառայության առաջատար պաշտոնների առնվազն 2-րդ ենթախմբում առնվազն երկու տարվա ստաժ կամ առնվազն երեք տարվա դատական ծառայության ստաժ կամ դատական ծառայության առնվազն 2-րդ դասի առաջատար ծառայողի դասային աստիճան կամ զինվորական աստիճան եւ չորս տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ կամ վերջին երեք տարվա ընթացքում հատուկ կամ հայեցողական պաշտոններում կամ հանրային պաշտոններում առնվազն մեկ տարվա աշխատանքային ստաժ.

*իր լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն, ինչպես նաեւ տրամաբանելու, տարբեր իրավիճակներում կողմնորոշվելու ունակություն.

* համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.

*գրական հայերենի պատշաճ իմացություն.

*տիրապետում է առնվազն մեկ օտար լեզվի:

4. ՀՀ Դատական դեպարտամենտի ներքին աուդիտի վարչության աուդիտոր (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 1-ին ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ-3.1-147/3)

ՀՀ Դատական դեպարտամենտի ներքին աուդիտի վարչության աուդիտորն իրականացնում է դատական դեպարտամենտի ներքին աուդիտը, իրականացնում է հսկողություն Դեպարտամենտի գույքի տնօրինման, նպատակային օգտագործման եւ հաշվապահական հաշվառման նկատմամբ, աուդիտի ենթարկվող օբյեկտի կողմից իրականացվող գործառույթների՝ օրենսդրության պահանջներին համապատասխանության գնահատում, աուդիտի ենթարկվող օբյեկտի եկամուտների /բյուջետային եւ արտաբյուջետային/ եւ ծախսերի հաշվառման ու սկզբնական գրանցումների ճշտության գնահատում, անկախ անհամապատասխանությունների բացահայտում:

Նշված թափուր պաշտոնն զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

*բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն.

*դատական (դեպարտամենտի) ծառայության պաշտոններում երկու տարվա ստաժ կամ երեք տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ կամ վերջին երեք տարվա ընթացքում հատուկ կամ հայեցողական կամ հանրային ծառայության համարժեք պաշտոններում առնվազն մեկ տարվա աշխատանքային ստաժ.

*իր լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն, ինչպես նաեւ տրամաբանելու, տարբեր իրավիճակներում կողմնորոշվելու ունակություն.

*համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.

*գրական հայերենի պատշաճ իմացություն:

5. ՀՀ հանրահաշվական գործերով վերաքննիչ դատարանի աշխատակազմի հաշվապահ (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -3.2-157)

ՀՀ հանրահաշվական գործերով վերաքննիչ դատարանի աշխատակազմի հաշվապահը պատրաստում է վճարման հանձնարարագրերը, ֆինանսական ժամանակացույցերը, պայմանագրերից հաղված են, բյուջետային եւ ծրագրային ծախսերի փոխանցագրերը, վարում է գույքի հաշվառումը, հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվարկը եւ արդյունքները գրանցում է անհրաժեշտ փաստաթղթերում: ... հաշվետվությունները, հարկային մարմիններ՝ եռամսյակային եւ տարեկան հաշվետվությունները, պատրաստում է աշխատավարձերի, արձակուրդների վճարային ցուցակները եւ իրականացնում է օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

6. ՀՀ Երեւանի եւ քրեական գործերով վերաքննիչ դատարանի աշխատակազմի հաշվապահ (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -3.2-158)

ՀՀ Երեւանի եւ քրեական գործերով վերաքննիչ դատարանի աշխատակազմի հաշվապահը պատրաստում է վճարման հանձնարարագրերը, ֆինանսական ժամանակացույցերը, պայմանագրերից հաղված են (կնքված պայմանագրի հիման վրա), բյուջետային եւ ծրագրային ծախսերի փոխանցագրերը, վարում է գույքի հաշվառումը, հիմնական միջոցների մաշվածության եւ հաշվարկված արդյունքների հաշվառումը, պատրաստում եւ ներկայացնում է աշխատակիցների անհատական հաշվետվությունները, հարկային մարմիններ՝ եռամսյակային եւ տարեկան հաշվետվությունները, պատրաստում է աշխատավարձերի, արձակուրդների վճարային ցուցակները եւ իրականացնում է օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

7. ՀՀ տնտեսական դատարանի աշխատակազմի հաշվապահ (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -3.2-159)

ՀՀ տնտեսական դատարանի աշխատակազմի հաշվապահը պատրաստում է վճարման հանձնարարագրերը, ֆինանսական ժամանակացույցերը, պայմանագրերից հաղված են (կնքված պայմանագրի հիման վրա), բյուջետային եւ ծրագրային ծախսերի փոխանցագրերը, վարում է գույքի հաշվառումը, հիմնական միջոցների մաշվածության եւ հաշվարկված արդյունքների հաշվառումը, պատրաստում եւ ներկայացնում է աշխատակիցների անհատական հաշվետվությունները, հարկային մարմիններ՝ եռամսյակային եւ տարեկան հաշվետվությունները, պատրաստում է աշխատավարձերի, արձակուրդների վճարային ցուցակները եւ իրականացնում է օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

8. Երեւան քաղաքի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի հաշվապահ (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -3.2-160)

Երեւան քաղաքի Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ համայնքների առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի հաշվապահը պատրաստում է վճարման հանձնարարագրերը, ֆինանսական ժամանակացույցերը, պայմանագրերից հաղված են (կնքված պայմանագրի հիման վրա), բյուջետային եւ ծրագրային ծախսերի փոխանցագրերը, վարում է գույքի հաշվառումը, հիմնական միջոցների մաշվածության եւ հաշվարկված արդյունքների հաշվառումը, պատրաստում եւ սոցապահովագրման հիմնադրամին է ներկայացնում աշխատակիցների անհատական հաշվետվությունները, հարկային մարմիններ՝ եռամսյակային եւ տարեկան հաշվետվությունները, պատրաստում է աշխատավարձերի, արձակուրդների վճարային ցուցակները եւ իրականացնում է օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

9. Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի հաշվապահ (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -3.2-161)

Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի հաշվապահը պատրաստում է վճարման հանձնարարագրերը, ֆինանսական ժամանակացույցերը, պայմանագրերից հաղված են (կնքված պայմանագրի հիման վրա), բյուջետային եւ ծրագրային ծախսերի փոխանցագրերը, վարում է գույքի հաշվառումը, հիմնական միջոցների մաշվածության եւ հաշվարկված արդյունքների հաշվառումը, պատրաստում եւ սոցապահովագրման հիմնադրամին է ներկայացնում աշխատակիցների անհատական հաշվետվությունները, հարկային մարմիններ՝ եռամսյակային եւ տարեկան հաշվետվությունները, պատրաստում է աշխատավարձերի, արձակուրդների վճարային ցուցակները եւ իրականացնում է օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

10. Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի հաշվապահ (դատական ծառայության առաջատար պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ կոդ՝ ԴԴ -3.2-163).

Լոռու մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի հաշվապահը պատրաստում է վճարման հանձնարարագրերը, ֆինանսական ժամանակացույցերը, պայմանագրերից հաղված են (կնքված պայմանագրի հիման վրա), բյուջետային եւ ծրագրային ծախսերի փոխանցագրերը, վարում է գույքի հաշվառումը, հիմնական միջոցների մաշվածության եւ հաշվարկված արդյունքների հաշվառումը, պատրաստում եւ սոցապահովագրման հիմնադրամին է ներկայացնում աշխատակիցների անհատական հաշվետվությունները, հարկային մարմիններ՝ եռամսյակային եւ տարեկան հաշվետվությունները, պատրաստում է աշխատավարձերի, արձակուրդների վճարային ցուցակները եւ իրականացնում է օրենքով, իրավական այլ ակտերով նախատեսված իր լիազորություններից բխող այլ գործառույթներ:

Սույն հայտարարության 5-10 կետերում նշված թափուր պաշտոններն զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

* բարձրագույն տնտեսագիտական կրթություն.

*դատական (դեպարտամենտի) ծառայության պաշտոններում առնվազն երկու տարվա ստաժ կամ առնվազն երեք տարվա մասնագիտական աշխատանքային ստաժ կամ վերջին մեկ տարվա ընթացքում հատուկ կամ հայեցողական պաշտոններում կամ հանրային պաշտոններում առնվազն մեկ տարվա աշխատանքային ստաժ.

* իր լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն, ինչպես նաեւ տրամաբանելու, տարբեր իրավիճակներում կողմնորոշվելու ունակություն.

* համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.

* գրական հայերենի պատշաճ իմացություն:

11. Արարատի մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի գանձապահ (դատական ծառայության կրտսեր պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ) (կոդ՝ ԴԴ-4.2-253.2)

Արարատի մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի գանձապահն ապահովում է վճարման հանձնարարագրերի կատարումը տեղական գանձապետարանի միջոցով, ժամանակին ներկայացնում է հաղված հաշվից մնացորդների վերաբերյալ, հարցերով իրականացնում է փոխադարձ հաշվարկների վարումը մատակարար կազմակերպությունների հետ (դեբիտորական, կրեդիտորական պարտքեր), հաշվեցուցակի վարումը, որը հիմք է հանդիսանում աշխատավարձի հաշվարկի համար, վարում է լիազորագրերի հաշվառումը, ապահովում է հաշվապահական եւ վիճակագրական հաշվետվությունների ժամանակին ներկայացումը, իրականացնում է պաշտոնի անձնագրով սահմանված այլ լիազորություններ:

12. Շիրակի մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի գանձապահ (դատական ծառայության կրտսեր պաշտոնների խմբի 2-րդ ենթախումբ) (կոդ՝ ԴԴ-4.2-253.5)

Շիրակի մարզի առաջին ատյանի դատարանի աշխատակազմի գանձապահն ապահովում է վճարման հանձնարարագրերի կատարումը տեղական գանձապետարանի միջոցով, ժամանակին ներկայացնում է հաղված հաշվից մնացորդների վերաբերյալ, հարցերով իրականացնում է փոխադարձ հաշվարկների վարումը մատակարար կազմակերպությունների հետ (դեբիտորական, կրեդիտորական պարտքեր), հաշվեցուցակի վարումը, որը հիմք է հանդիսանում աշխատավարձի հաշվարկի համար, վարում է լիազորագրերի հաշվառումը, ապահովում է հաշվապահական եւ վիճակագրական հաշվետվությունների ժամանակին ներկայացումը, իրականացնում է պաշտոնի անձնագրով սահմանված այլ լիազորություններ:

Սույն հայտարարության 11-12 կետերում նշված թափուր պաշտոնները զբաղեցնելու համար պահանջվում է՝

* միջնակարգ կրթություն, առանց աշխատանքային ստաժի պահանջի.

* իր լիազորությունների հետ կապված իրավական ակտերի անհրաժեշտ իմացություն.

*համակարգչով եւ ժամանակակից այլ տեխնիկական միջոցներով աշխատելու ունակություն.

* գրական հայերենի պատշաճ իմացություն:

Նշված թափուր պաշտոններն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթներին կարող են դիմել միայն ՀՀ քաղաքացիները:

Նշված թափուր պաշտոններն զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթներին դիմողները Դեպարտամենտի կենտրոնական մարմնի կադրերի բաժին (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5) պետք է ներկայացնեն հետեւյալ փաստաթղթերը՝

* գրավոր դիմում՝ մրցութային հանձնաժողովի անունով՝ նշելով այն պաշտոնը, որին հավակնում է.

* տվյալ պաշտոնն զբաղեցնելու համար մասնագիտական գիտելիքների եւ աշխատանքային ունակությունների տիրապետման ստուգմանը ներկայացվող պահանջների բավարարումը հավաստող փաստաթղթերի՝ դիպլոմի(ների), վկայականի(ների), աշխատանքային գրքույկի (վերջինիս բացակայության դեպքում անհրաժեշտ է ներկայացնել տեղեկանք համապատասխան մարմնից) պատճենները բնօրինակների հետ միասին.

* արական սեռի անձինք՝ նաեւ զինվորական գրքույկի կամ դրան փոխարինող ժամանակավոր զորակոչային տեղամասային կցագրման վկայականի պատճենը՝ բնօրինակի հետ միասին.

* տեղեկանք դատական ծառայության պաշտոնում նշանակվելու դեպքում ծառայողական պարտականությունների կատարմանը եւ լիազորությունների իրականացմանը խոչընդոտող հիվանդությունների ցանկում ընդգրկված հիվանդություններով չտառապելու մասին (ՀՀ կառավարության 2006 թվականի նոյեմբերի 8-ի թիվ 1535-Ն որոշմամբ).

* երկու լուսանկար՝ 3X4 սմ չափի.

* անձնագրի պատճենը:

Դիմողը մրցույթին մասնակցելու համար փաստաթղթերը հանձնում է անձամբ՝ ներկայացնելով անձնագիր կամ անձը հաստատող այլ փաստաթուղթ:

Դիմողները մրցույթներին ներկայանում են անձնագրով կամ անձը հաստատող այլ փաստաթղթով:

Փաստաթղթերն ընդունվում են ամեն օր՝ ժամը 9:30-ից մինչեւ17:30-ը, բացի շաբաթ եւ կիրակի օրերից:

Դիմումների ընդունման վերջին ժամկետն է՝ 01.03.2007 թ.:

Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու, ինչպես նաեւ պաշտոնի անձնագրին ծանոթանալու համար կարող են դիմել Դեպարտամենտի կադրերի բաժին (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5, հեռ. 56-79-53):

1-2-րդ, 4-րդ, 11-րդ եւ12-րդ կետերում նշված թափուր պաշտոնները զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթը կկայանա 15.03.2007թ.՝ ժամը 11:00-ին, Դեպարտամենտի շենքում (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5, հեռ. 56-79-53):

3-րդ, 5-10-րդ կետերում նշված թափուր պաշտոնները զբաղեցնելու համար հայտարարված մրցույթը կկայանա 15.03.2007թ.՝ ժամը 15:00-ին, Դեպարտամենտի շենքում (ք. Երեւան, Վազգեն Սարգսյան 5, հեռ. 56-79-53):

ԱՐՑԱԽԻ ՏԻԳՐԱՆԱԿԵՐՏ

Հայրենիքը գիտակցություն է

Հայրենադարձության եւ հիմնադրման «Երկիր» հասարակական կազմակերպությունների միություն նախաձեռնությամբ ու ֆինանսավորմամբ, ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության եւ ազգագրության ինստիտուտի արշավախումբը 2005-2006թթ. հայտնաբերեց եւ իրականացրեց Հայոց արքա Տիգրան Մեծի կողմից կառուցված Արցախի Տիգրանակերտ խաղաքի նախնական պեղումները:

2007 թվականի հունիս-հուլիս ամիսներին նախատեսվում է իրականացնել Արցախի Տիգրանակերտի լայնամասշտաբ պեղումներ: Տեղանքի պատմամշակութային համապարփակ կերպարի վերականգնումը լույս կսփռի ոչ միայն մեր պատմության ու մշակույթի հետազոտության, այլեւ Արցախի հիմնախնդրի հայանպաստ լուծման համար:

Այս անհետաձգելի ծրագրի բարունակական լինելու նախապայմանը ձեր ֆինանսական աջակցությունն է:

ARMECONOMBANK

Beneficiary: Union of NGO YERKIR on the Settlement and Population

Beneficiary's A/C No. ***163008113538 [USD]***

163008113520 [AMD]

E-mail: anahit@yerkir.org Tel. 091 459994

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՉԱՇՁԲ-07/5» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ բնապահպանության նախարարության կարիքների համար **«Թափոնների մասին» ՀՀ օրենքի կիրարկումն ապահովող նորմատիվ փաստաթղթերի մշակման ծառայությունների»** ձեռքբերման նպատակով: Հայտեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, Կ. Հովհաննիսյանին:

Հայտերն անձամբ տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 17.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) «ՊԳԳ-ԳՉԱՇՁԲ-07/6» ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ ՀՀ բնապահպանության նախարարության կարիքների համար **«ՀՀ-ում «Կայուն օրգանական աղտոտիչների մասին» Ստոկհոլմի կոնվենցիայի իրականացման գործողությունների ազգային ծրագրով նախատեսված միջոցառումների իրականացման աշխատանքների»** ձեռքբերման նպատակով: Հայտեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 650 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Բեջ-գալ» ՍՊԸ 247230066158 հաշվեհամարին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք. Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. 28-93-25, Կ. Հովհաննիսյանին:

Հայտերն անձամբ տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ սույն հայտարարության հրապարակվելու օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրվա ժամը 17.30-ն:

Ի ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆԸ

«Քարեվարդ» ՍՊԸ-ն դիմել է Հայաստանի Հանրապետության հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովին՝ ՀՀ Տավուշի մարզի Գետահովիտ համայնքում Աղստեւ գետի Պաղջուր վտակի վրա «Խաչաղբյուր-1» փոքր ՀԷԿ-ի կառուցման ձեռնարկատիրական գործունեությամբ զբաղվելու համար:

Հասցեն՝ ՀՀ Շիրակի մարզ, ք. Արթիկ, Տուֆագործների 1, հեռ.՝ (044) 20-46: ՀՎՀՀ 05528933, հ/հ 24704083226:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

2007թ. փետրվարի 10-ին հրատարակվել է ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարության գնումների պաշտոնական տեղեկագրի N 3(100) համարը, որում հրապարակվել են՝

- թվով 93 հաս բաց մրցույթի մասին հայտարարություններ
- ուղղումներ
- թվով 1 հաս հայտարարություն

ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարություն

Կորել է

Սասուն Ֆերդինանդի Հարությունյանի (ծնված 05.12.1979 թ.) ՀՀ անձնագիրը:

Համարել անվավեր:

www.azg.am

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ՀԵՌԱԽՈՍԱՀԱՄԱՐԸ՝ 58-29-60

Լրատվական գործունէութիւն իրականացնող՝ «Ազգ օրաթերթ» ՍՊԸ, Երեւան, Հանրապետութեան 47: Պետական գրանցման վկայականի համարը՝ 02 Ա N 047261, տրուած՝ 17.02.00 թ.:
Թողարկման պատասխանատու, գլխ. խմբ. Յակոբ Աւետիքեան: Տպաքանակ՝ 3000, ստորագրուած է տպագրութեան՝ 9.02.2007, գինը՝ 100 դրամ, տպագրում է «Տիգրան Մեծ» հրատարակչութեան տպարանում՝ Արշակունեաց 2: